

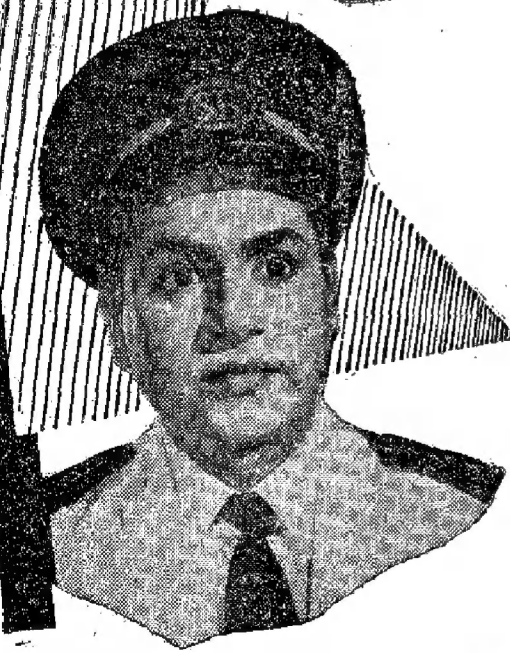
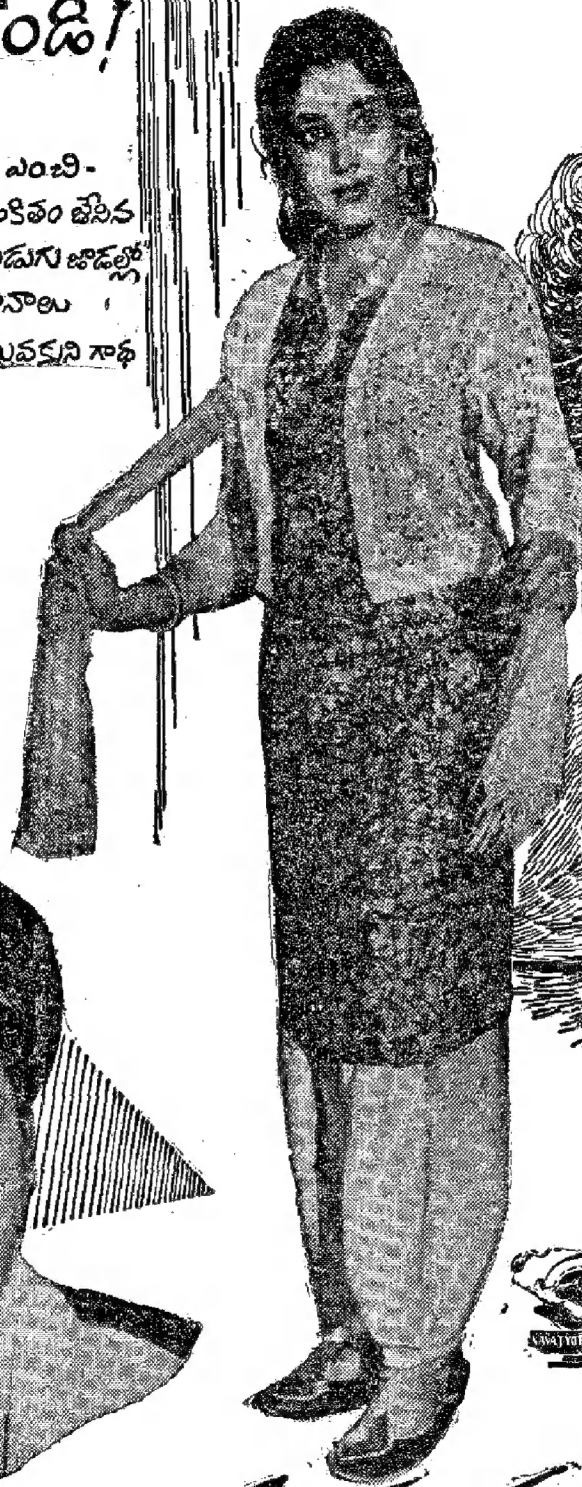
ఆంధ్రసచిత్రవార్త
పత్రిక

18-11-66

తప్పక చూడండి!

మానవసేవే మోక్షమే సేవగా ఎంచి-
 రోగుల సేవతో జీవిస్తాం అంకితం చేసిన
 ఓ గొప్ప డాక్టరు- ఆయన 'అడుగుజాడల్లో'
 నడచి అందరి ప్రేమాభిమానాలు
 సంపాదించిన ఓ నవయువకుని గాథ

నవజ్యోతి ఫిలిమ్స్

అడుగుజాడలు

నాటక/సమీక్షించిన/విమర్శించిన

కామేశ్వరరావు/కామ్రామ్/మార్కెట్/మోహన్/హెచ్

మాణి లలిత్

VIJAYA

ప్రొ. ఎ. జైకృష్ణ. చాణక్య. బ్రాహ్మణ. యం. సాంబశివరావు. జి. వంధనం

పరిశీల: మూర్తివేణు

లాభదాయకం అధునాతనం అయిన చిన్న తరహా కుటీర పరిశ్రమ
కొద్ది పెట్టుబడితో ప్రారంభించండి.

కొద్ది పెట్టుబడితో పూర్తి కాలంగా కాని, సహాయ పరిశ్రమగా కాని, లభ్య పరిశ్రమ (పాఠం
బింబ దలచుకొన్నవారు "అధునాతన కుటీర పరిశ్రమలు" అన్న తెలుగు గ్రంథం (తెండవ
ముద్రణ) చదవాలి. లాభదాయకమైన చిన్నతరహా పరిశ్రమలగూర్చి, ముడిపదార్థాలు దొరుకుచోట్లు,
యంత్రాలను వాడుదల పడ్డతని తెప్పించుకోవడం, లభ్య పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయం వగైరా
యెన్నో విషయాలు దీనిలో వున్నాయి. 960 పుటలు; 350 బొమ్మలు; గుడ బైండ్ సరి
భరి రూ. 15-50; తపాలాబియ్యం రూ. 1-85. ఇతర ప్రతులు: ఇంగ్లీష్, మరాఠీ
రూ. 15-50; హిందీ రూ. 14-50; గుజరాతీ, మలయాళం, తమిళం, కన్నడం రూ. 13-00
COTTAGE INDUSTRY (ASN-60) P.B. 1262, Behind Recruit.
ing Office, Near RedFort, Jamuna Rd, Delhi-6. T'phone: 262835

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల పెట్టు రూ. 5-50.
(1) కాక్పోకశాస్త్రం (2) సుపాగ్ లో
(3) మంజున వర్ణములు, (4) 84 ఆనన
ములు, (5) రహస్యఫోటో ఆల్బం. ఐక్యోక్కి
పుస్తకం రూ. 2/- హిస్సేజీ, ప్యాకింగ్
అదనం. ఇంగ్లీషులో వ్రాసినది.
SULEKHA TRADERS.
WAT-7) Beat No. 13, Aligarh

ఇవి చదివేరా?

విద్యాదర్శిని-మీ పిల్లల బాగుకు పనికివచ్చే
కొన్ని వందల ఉపయోగ విద్యా వివరాలు రూ.5.00
చేతిపెనులు-దశసంపాదనకు పనికివచ్చే అనేక
వందల మంచిపదార్థాలను సులభమార్గాలకు 30
మంత్రశక్తి-మీకోర్కెలు సిద్ధియజేసి అనేక మంత్రాలు
వాటి గొప్పరహస్యాలు, సాదన మార్గాలు రూ. 3-50
జీవిత రహస్యాలు-మీదాంపత్త్యనుభావికివెంటనే
తెలుసుకోవచ్చు అనేక కామ సూత్రాలు రూ. 3-50
యువత:-స్త్రీలనుగురించి తెలుసుకోవచ్చు అనేక
మంచి కుతూహల విషయాలు రూ. 3-50
సంతానము.-అపునరం లేనపుడు గర్భం రా
కుండా 60 నవీన సులభ మార్గాలు రూ. 3-50
పశుపరిరక్షణలుచేతం దేశవేష ప్రయోగజ్ఞానలభ్య
అంద్రకు వ్రాస్తే వి.వి.పోస్టుద్వారా పంపబడును

సుఖ పెళ్లి కార్యాలయం

భారత పాపవ్రధాయ నిబంధనల ప్రకారము
వారి వారి కుల, వంశ, విద్య, గౌరవ, కీర్తి
సోదాలకుతగిన యోగ్యతలుగల వధువుచేరులను
తెలుపగలము. వేదే మి వచును, విద్యార్థులు
తెలుపజేస్తు 50 పైసలు స్థింపులు వసించి.

Enquiry Wedding Office
(Ravi Building) Rajupet
Masulipatnam.

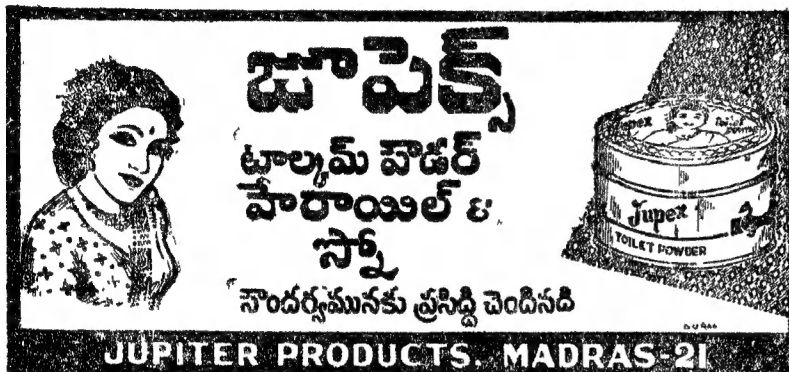
ఉచితము :

ఉచితము 11

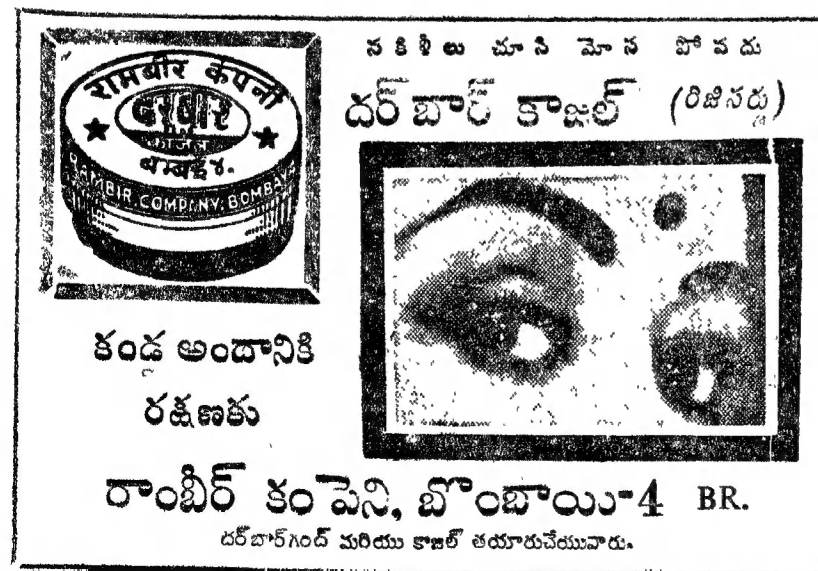
తెల్ల మచ్చలు

మా ప్రఖ్యాతిపొందిన 'డాక్టర్ పాపా' ప్రత్యేక
ఔషధము తెల్లమచ్చలను సులభముగ తొలగిస్తు
టలో 1925 నెం.1 నుండి ప్రఖ్యాతి పొంది
యున్నది. మా డురోజాలు వాడనంతవే మచ్చల
తెలుపుదనం, అపై సకొప్పిరోజుల్లో వేపూరి గ
బాగుచేయు శక్తిగలదు. ఉచితంగా ఒక పాతెల్
మందు ఇవ్వబడును. పక్షులును చాలా నెలకొంది.

Bengal Ayurved Bhawan
P. O. Katri Sarai, (Gaya)

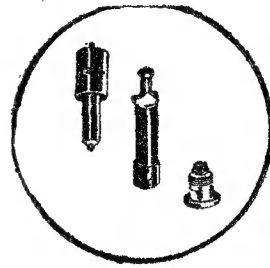

జూపిట్స్
టూలెట్ పౌడర్
హేరాయిల్ &
సాప్స్
సౌందర్యమునకు ప్రసిద్ధి చెందినది
JUPITER PRODUCTS. MADRAS-21
PARAMOUNT

రామదేవి కంపెనీ
GLYCERIN
RAMDEVJI COMPANY, BOMBAY
కండ్ల అందానికి
రక్షణకు
రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4 BR.
దర్ బార్ గండ్ మరియు కాజల్ తయారుచేయువారు.

卷之四

మోటార్ ఇంజనీన్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బెంగళూరు

మిన్న పినిత నూనె, గోకురి పెద్ద రోక, విజయవార.2. ■ మే.తి.అదామొనైర్స్, అదామొనైర్ పిండ్ల, కశీర్ నగర్, జగ్గిలి.2. ■ నేపిదర్ అదా ట్రి
 హొంబేర్ స్టార్స్, కాంగ్రెస్ కాలనీ రోక, కింగ్ నామ పేరి, ఎ. విజయవార. ■ మయిపిర్ అదామొనైర్స్, 1908 రోక, గుంటూరు.1. ■ ప్రిమియర్ పబ్లిషర్స్
 టింగ్లెడ్ 141, రాష్ట్రం రోక, విజయవార. ■ శ్రీ రామదాస్ మోటార్ ట్రాన్స్పోర్ట్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, పి. 0. 42, నువా రోక, కాకినాడ.1.
 శ్రీ రామదాస్ మోటార్ ట్రాన్స్పోర్ట్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్, కాంగ్రెస్ పేరి, 1908 రోక, విజయవార.2. ■ శ్రీ రామదాస్ మోటార్ ట్రాన్స్పోర్ట్ (ప్రైవేట్)
 లిమిటెడ్, రోదా రోక, నాగర్ అర్. ఎస్. వికాసబ్లిమ్ము.4.

అమృతాంజన్
లిమిటెడ్ వారి
గ్రేప్ మిక్స్ చర్

చందూరి :

అన్యుతాంజన్. లిమిటెడ్, మద్రాసు-4

FDS AGM 472 TE

ఉత్తరాలు

[వాస్తున్నాను.

“అలా కాకుండా, దీనిని కాదనే వారు వ్రాస్తే, వ్రతీకా ముఖంగా గాని, వ్యక్తి గతంగా గాని, నిరూపించి చూపుతాను.

మొదడుకు మేత, చాలా ఉల్లాసా జనకంగా ఉన్నది—ధన్యవాదాలు.

సి. రవిశర్మ. (హైదరాబాద్)

జవాబు

“మార్కోపోలో పేర్కొన్న రాణి రుద్రాంబ కాదు, గణపాంబ” అని శ్రీ సి. రవిశర్మగారు బల్లగుద్ది చెప్పడం చూస్తే అశ్చర్యం కలుగుతుంది ఏ చరిత్ర జిజ్ఞాసువుకై నా.

మార్కోపోలో ఉల్లేఖంలో గణపాంబ ప్రస్తావన లేదు. గణపతిదేవునికి రుద్రాంబ పెద్ద కుమార్తె, గణపాంబ చిన్న కుమార్తె. రుద్రాంబ తన కొర్రగంభీర్యాది గుణాలతో మగ వేషంతోనే తండ్రికి రాజ్య పరిపాలనలో చేదోడు వాడోడుగా వుంటూ వుండేదని, గణపతిదేవుడు ఆయమను పురుషునిగానే ప్రఖ్యాపనచేసి యువరాజుగా పరిగణించాడని చరిత్ర ఉద్ఘాటించుచున్నది.

రుద్రమదేవి 1262లో రాజ్యానికి వచ్చి 1295 వరకు—ముస్లింలమూడు సంవత్సరాలు పాలించినా, అంతకు ముందు కూడా యౌవరాజ్యాధికారంతో దాదాపు గణపతిదేవ సదృశురాలుగా పరిపాలనలో సంబంధం కలిగే వుండేది. అందువల్లనే మార్కోపోలో రుద్రాంబ నలభై సంవత్సరాలుగా రాజ్యం చేస్తున్నదని అన్నాడు. ‘నలభై’ అన్న మాటను యధాతథంగా తీసుకొనడం హిరపాటవుతుంది. ఎందుకంటే, మార్కోపోలో రుద్రాంబను గణపతిదేవుని భార్య అని భ్రమ పడ్డాడు. రుద్రాంబ తల్లి పేరు సోమదేవి.

అందువల్ల మార్కోపోలో ఉల్లేఖంలో రాణి రుద్రాంబే కాని, గణపాంబ కాదని నా బుద్ధికి తోస్తుంది. —జిజ్ఞాసువు.

* * *

శ్రీమతి ఎమ్. సత్యసతిగారు, “హరిజన స్త్రీగా నా అనుభవాలు” అను వ్యాసం వల్ల యిప్పటికీ హరిజనులు నిజముగా అనుభవిస్తున్న అవమానాలు, యిక్కుళ్లు అనుభవకాలిగా అన్ని విషయములు కచ్చితముగా ఖండించి, చ్చిత్రించి మన పాత సోదర సోదరీ మణులకు ఆదర్శంగా అందజేసినందుకు, నా అభినందనలు వాదముకుంటా!

యమ్. కె. రాకె. (చివరపాడ)

డి. కామేశ్వరిగారి “దేశంకోసం” అన్న కథ చాలా బాగా యున్నది. ఉదేక వరనే మాటలు కథ చదువుతున్నంత సేపు శరీరాన్ని గుర్తొడ్డిపించ చేసినవి. ఇటువంటి కథలు అందచేస్తున్నందుకు డి. కామేశ్వరి గారికి వా పృథ్వీపూర్వక అభినందనలు.

కథలో కొన్ని పొరపాట్లున్నందుకు చాల విచారించుచున్నాను. పైలట్ బ్రయినింగు సంవత్సరమని వ్రాసినారు. కాని బ్రయినింగు 1 సంవత్సరం 6 నెలలు. కథానాయకుడైన గోపి హంటర్ పైలట్. బ్రయినింగు కొరకు ఇంగ్లాండు వెళ్ళవలసిన అవసరంలేదు. అది మన దేశంలోనే ఉన్నది. గోపి హంటర్ పైలట్ అతడు హంటరు విమానములతో శాబర్ జెట్టును కూర్చున్నాడు. హంటరు విమానము బ్రిటన్ లో తయారయినది. కావున మన దేశంలో తయారయిన విమానములతో కూర్చున్నాడనడం అంత సమంజసంగాలేదు. మరియు అతను హంటరు బ్రయినింగు కోరుకొన్నాడని వ్రాసినారు. బ్రయినింగులో వారివారి సామర్థ్యమును బట్టి డెట్ పైలట్, బ్రాన్స్ పోర్ట్ పైలట్ గా విభజిస్తారు.

పి. ఎన్. నాయుడు (అయ్.వి.ఎఫ్. కలకత్తా)

* * *

ద్విభాష్యం సూరీడుగారు రచించిన “వ్రాసాలు అనుభవాలు” కథ చదివాను. ఆ కథ చదవగానే నేను ఈ ఉత్తరాన్ని రాయక వుండలేక పోయాను. రచయిత ఈ కథను చాలా బాగుగా వ్రాసినారు.

యమ్. కె. ఖాదర్ అలీ (గూడూరు)

* * *

“నారాయణ చేసిన పరిష్కారం” కథలో శ్రీ వ్యాసులతి గోపాలకృష్ణగారు తికాణా అంటే నమ్మకం అని తప్పు రాశారు. ఒరియాలో తికాణా అంటే అడవి.

డి. జె. ప్లాతో (బరంపురం) వ్యాసాలు

వద్దశ్రీ భానుమతి గారితో శ్రీ సి. కనకాంబరరాజు గారి “ఇంటర్వ్యూ” చదివాను— ఆవిడగారు ఇచ్చిన సమాధానాలు నాకు చాలా బాధను కల్గించాయి— దానికి కారణం ఆవిడ నా అభిమాన నటి కావటం — ఆమె నుండి నేనలాంటి ప్రత్యుత్తరాలు వస్తాయని భావించ లేదు— ప్రతి సమాధానం, మంకరగా, వ్యంగ్యంగా విచిత్రంగా ఉన్నాయి— ఉదాహరణకు:

ప్ర: పైద్రాబాదుకి నివాసం మార్చి అని మీరేమై వా అనుకుంటున్నారా?

జవాబు:— అటువంటి దురభిప్రాయం నాకేవీ లేదంటే—

ప్ర: మీ స్వంత రచన చేసి పినిమా తీయాలనుకుంటున్నారా?

జ: దానికి జవాబు—

“అంత దురాశ లేదుగాని నాకా స్థిమత వుంది”

పి. వాగేంద్ర నారాయణ (కరీంనగర్)

* * *

“కమ్యూనిష్టు దేశాలలో కామరాజ్” ప్యోసాలు చాలా బాగుంటున్నాయి. రష్య ప్రజలకు మన దేశం విారయున్న గౌరవాభిమానాలు, తాజీక్ ప్రజల సాంఘిక వ్యవస్థ విశదంగా వ్రాసారు. కామరాజ్ నిరాడంబరత్వము, ప్రజాభిమానము ప్రతీ చోటా కొట్టవచ్చినట్లు కనబడుతుంది. ఇటువంటి వ్యాసాలు పాఠకులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరంగా వుంటాయి. రచయితకు మా మనఃపూర్వక అభినందనందలు.

భోగరాజు బలరామమూర్తి (భువనేశ్వరం)

* * *

21-10-66 వ తేదీ వారపత్రికలో మీరు ప్రచురించిన “రాజ్యాలేఖ రాణులు” వ్యాసంలోని ఆఖరు పేరాలో “ఊహించడం కష్టంకాదు” అన్నాడు. రచయిత్రి ఎ. రుద్రాంబ గారి ఉద్దేశ్యం ప్రకారం, ఆ రాణి, మార్కోపోలో పేర్కొనిన రాణి రుద్రమదేవి అనుకొంటాను. లేకపోతే “ఊహించడం కష్టంకాదు” అని వ్రాయరు. ఒకవేళ నా అభిప్రాయమే వారి అభిప్రాయం అయితే మాత్రం క్షమార్హుడను.

“13 వ శతాబ్దంలో భారతదేశంలో పర్యటించిన “మార్కోపోలో” పేర్కొన్న రాణి, రుద్రాంబకాదు. ‘రుద్రాంబ’ అని నూటికి 99 మంది అనుకొంటారు. కాని, అతడు పేర్కొన్న రాణి, ‘గణపాంబిక’. ఎందువల్లనంటే, 1290 లోనో, 1292 లోనో మార్కోపోలో ఆమె 40 సంవత్సరాల నుండి రాజ్యంచేస్తుంది’ అని వ్రాశాడు. రుద్రమదేవి రాజ్యానికి వచ్చినది 1262లో గాని, అతర్వాత గాని అయివుందాలి. ఇదొక ఆధారం. కనుక, మార్కోపోలో పేర్కొన్న ఆరాణి “గణపాంబిక”. సోదర పాఠకులందరూ గమనిస్తారే ఉద్దేశ్యంతో ఇది

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

మ న లో మా ి

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధాగక కాళినాథుని
నాగేశ్వరరావు వంతులుగారు

కుక్రవారం : 18-11-66

సంపుటము : 59 సంఖ్య : 10

సంపుటము : 59 సంఖ్య : 10

సంపుటము : 59 సంఖ్య : 10

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివశంక కంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :

శివశంక రాధాకృష్ణ

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

చందా వివరాలు :

భారతదేశం

విదేశములు

సంవత్సర చందా 19.25

6 మాసముల చందా 9.62

3 మాసముల చందా 4.80

ఇతరదేశాలకు

ఓడమీద (Sea Mail)

సంవత్సర చందా 32.00

అర్ధసంవత్సర చందా 16.00

రచయితలకు మనవి

మా కార్యాలయం చేరే ప్రతి రచనతోనూ దానిరచయిత గాని, రచయితగాని అది తమ స్వంతరచనననీ, దీనికి అనుకరణ కాదని హామీ వాసి పంపాలి. ఇటువంటి హామీ లేని రచనలను ప్రచురణకి స్వీకరించ లేము.

సంపాదకుడు

ఆంధ్రపత్రిక వారపత్రిక

విశాఖపట్నంలో ఉక్కు కర్మాగారం స్థాపన విషయమేరూ జరిగిన సంచలనంవల్ల ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక దీనిపై ప్రత్యేకసంచిక సకాలంలో పాఠకులకి చేరే అవకాశం లేచిపోయింది. ఈ సందర్భంలో రెండురోజు ప్రధానమంత్రి, శ్రీ టి. ఎన్. సింగ్ లు చేసిన ప్రకటనలు ప్రజలలో కొంత అసంతృప్తి, నిరాశ కలిగించాయి. 'దొడ్డున్నానికి లొంగుతున్నాను' వే భావం కలిగించడనే ఉద్దేశంతో కేంద్ర ప్రభుత్వ వాడుకలు 'పై విధంగా పంపించే చెరుకాదు' అన్నట్లు మనం లక్ష్యం చేసుకోవలసి వస్తుంది. కాని, పాటించలేక ప్రభుత్వం చేస్తూ వచ్చిన కొన్ని నిర్ణయాలని చూస్తే సహజంగా నమస్కరించిన కోరికలన్నా దొడ్డు కాండకే ప్రాముఖ్యత ఇవ్వటం జరుగుతూ వచ్చిందన్న అనుమానం కలగకపోదు. పొట్టి శ్రీరాములు ఏడు తర్వాత జరిగిన సంచలనం తర్వాతనే ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణం ప్రకటన వెలువడింది, బొంబాయిని రాష్ట్రంలో కంపటానికి సందేహించి చివరికి అంగీకరించటం, మద్రాసులో హిందీకి వ్యతిరేకంగా వచ్చిన అలా తప్పుకే కేంద్రంలో హామీలు ఇవ్వటం మొదలయినవి ఈ అనుమానాన్ని బలపరుస్తాయి. ఇంకాకే ముందే రాష్ట్ర నాయకుల అశ్రద్ధ వల్ల సంభవించిన, కేంద్ర రాజకీయాలలోని స్వాభావిక వ్యతిరేకత ప్రజాశాసన ఆంధ్రదేశానికి కొంత అన్యాయం జరిగిందనటంలో సందేహంలేదు. విశాఖపట్నం ఉక్కుకర్మాగారం విషయం చెప్పేటప్పుడు అలాంటి ఎంతో కాలంగా ప్రజలలో అణగారిన ఉప్పు అసంతృప్తి బయట పడిందంటూనే రుచుం. ఈ అలలడిలో కొందరు సంఘ విప్రదోషాలు, అవకాశవాదులు కలగ చేసుకున్నారని అంగీకరించాలి. 'ప్రెస్ ఆఫ్' అవగతిన వస్తువుల విప్లవం మితిమీరటం మంచిది కాదని అంగీకరించాలి. కాని, అసలు ఇటువంటి పరిస్థితి రాకుండా చూడటమే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం కర్తవ్యం. (హిందీ అలలడి చెలరేగింపును కేంద్రం కొందరు తనిఖీ వాయికులు చూసిన అప్రమత్తతతో నేడు కేంద్రంలో ఉంటున్న కొందరు తెలుగు నాయకులను వైఖరిని పోలిస్తే మనకి ఎన్నో సందేహాలు వస్తాయి).

ఈ వారం శ్రీకృష్ణ తన మ్యాడల్స్ లోలో 'పై విషయాన్ని గురించి రాశారు. (శ్రీకృష్ణ మా భాష పాటే. అతిథి విషయాల వ్యాఖ్యానం ఆయన ప్రత్యేకత అని పాఠకులు గమనించి ఉంటారు. శ్రీ శ్రీకృష్ణ వ్యాసాలు చాలా, భారతదేశంలో, విదేశాల్లో కూడా ప్రచురణ అయ్యాయి.)

ఈ సంచిక వెలువడే ముందుకునే పరిస్థితులు వల్ల అది ఆందరికీ వ్యాధిం చేశారే నిర్ణయం వెలువడుతాయని ఆశిస్తున్నాము.

*

*

*

'పై వారం 'ఆంధ్రపత్రిక' సంపుటం అయిపోతుంది. ఆ పైవారం మరొక సంచిక నవల ముద్రణం. ముద్రణం పై సంపుటం.

విషయానుక్రమణిక

ముఖ్యతరం : సచిత్ర సుకన్య (ఫాలో: ప్రభాకర్)

కథలు :

జీవితం

వాళ్ళ ముగ్గులు

ప్రయాణము

సీరియల్ కథలు :

ఆ ముసాయి

సంపాదకం

శీరికలు, వ్యాసాలు, సినీమా.

— 9 ఉత్తరాలు — 4, ఉమెస్ కలెక్షన్ —
— 28 మ్యాడల్స్ లో — 7, కమ్యూనిస్టు ప్రభాకర్
— 40 అనుభవాలు — 11, కామరాజ్ — 2
— 24 బాంబాయి — 24, వై. జ్ఞాన గాథాశ్రీ —
— 14 సంగళం — 38, చిత్రమోక్ష, చిత్రమోక్ష —
— 46 ఎన్. ఇన్ — 56.

విద్యార్థుల అల్లర్లు - విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారం

విద్యార్థుల అల్లర్ల వెనక ఎవరున్నారు అనే విషయం పార్లమెంటు చర్చల్లో ప్రధానం అయింది. రామమనోహర లోహయాగాలు తమ ముఠాతో పాటు అహోర సమస్య గురించి చర్చిస్తే, కమ్యూనిస్టు నాయకుడు ముఖర్జీగారు, రేణు చక్రవర్తి, మరో అంచన నిలబడి యస్. యమ్. బెనర్జీగారు, విద్యార్థుల అల్లర్ల గురించిన చర్చను తీసుకు వచ్చారు. లోక్ సభలో పోట్లాట ఎక్కడ ప్రారంభమైందో అంటే, స్పీకరుగారు చర్చల్ని నిలుపుదల చేయమన్నప్పుడు, సర్దార్ హుకుంసింగ్ గారి అభిప్రాయం మీద అందరూ విరుచుకు పడ్డారు. ప్రతిపక్షాలలోని 'జగజెట్టిలు' చొక్కా చేతులు పైకి మడచి, కాంగ్రెసు పార్టీని ఎదుర్కోడానికి, ముఖ్యంగా ప్రస్తుత ప్రభుత్వాన్ని అవ హేళన పాలు చేయడానికి ముందు కురుకు తున్నారని, సర్దార్ హుకుంసింగ్ గారే స్వయంగా మొన్న ఒక ఉపన్యాసంలో సెల విచ్చారు. ప్రతిపక్షాలు ఇప్పుడు సభాపతి గారికి విషమ పరిస్థితుల్ని తెచ్చిపెట్టాయి. చర్చల్ని నిలుపుదల చేశారంటే చూసు కోండి, ఏం చేస్తామో అంటున్నారు.

మన ప్రజా ప్రభుత్వంలో పార్లమెంటు

చరిత్ర పరికించినట్లయితే, అది పుట్టి నప్పటి నుండి ముగింపుకు ఆరంభంగాను, ఆరంభానికి ముగింపుగాను వుంది పరిస్థితి. ఒక డజను నుండి ప్రతివక్ష వాదులు ఇలా నిరంతరంగా వున్నట్లయితే అది మన ప్రజా ప్రభుత్వ పార్లమెంటులో విధానం ముగింపుకు మొదలై సర్వమంగళ మవుతుందన్న మాట ఖాయం.

మన రాజధానిలో జరుగుతున్న విష యాల్ని అనలోకించినట్లయితే ఎవళ్ల కైనా వజుకు పుడుతుంది. ప్రభుత్వ విమర్శకులు 'పరిశుభ్రమైన నని' చేసి వండుకు గాను వారిని కేంద్ర మంత్రులు అభినందిస్తున్నారు! భూతలింగంగారి మీద వంతకాల మహాజరును ప్రోత్సహి పరిచింది ఒక మంత్రిగారేనని లాటి పర్సన్ ధ్వారా తెలుస్తున్నది. ఆ సంతకాలధారుల్లో చాల నుంది కాంగ్రెసు వారే. అందులో దక్షిణాది వారి పాలా ఎక్కువే!

పార్లమెంటు చర్చల్లో ఓంప్రధమంగా ఆహార సమస్య గురించిన ప్రశ్న తేబడింది. అది అహోర మంత్రిగారైన సుబ్రహ్మణ్యం గారిచేత సమాధానం చెప్పబడింది. వేసిన ప్రశ్నలన్నీ హిందీలోనే వేశారు. అవి చాల ఘాటుగా వున్నాయి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు

ఏం తీసిపోలేదు, ఆయనా అంత ఘాటు గాను సమాధాన మిచ్చారు. ఆయన సమా ధానం కోశాగారం బెంచీల మీద కూర్చున్న సహమంత్రుల్ని కూడా ఆశ్చర్య పరచింది! 'అంగ్లో అమెరికన్ ఫార్మసియేటికల్స్' ప్రభావం ప్రభుత్వం మీద బాగా ఒత్తిడి చేసిందని ఆరోగ్యమంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లును అణచివేయడానికి శ్రమితి రేణు చక్రవర్తి నాయకత్వంలో వున్న కమ్యూనిస్టులు ప్రయత్నించారు. ఈ ప్రయత్నంలో డా. సుశీలావయ్యగారు ఉన్న స్థానాన్ని విడచి వెల్లి ప్రధాన మంత్రి గారి చెవి కొరికారు. అయినా పాచిక పార లేదు. బిల్లును ఆపాదించలేక పోయినందుకు వింతిస్తున్నామని ప్రభుత్వ నాయకులు ప్రకటించినపుడు డా. సుశీలావయ్య ఎంతో నిరుత్సాహపడి పోయారు.

విద్యార్థుల అల్లర్ల ప్రసక్తి తీసుకు వద్దాం. కేంద్రదరంగంలో మంత్రులందరూ 'సొంత డబ్బా'ల కోసం ప్రాకులాడుతున్నారు ఎవరి మట్టుకు వారు పోలిసుల్ని దుయ్యబడుతున్నారు. యూనివర్సిటీ వాతావరణంలో 'దౌత్య వ్యవహారాల విశేషాధికారాల' కోసం వైస్ చాన్సలర్లు పట్టుబడు తున్నారు. ఆలిఫుర్ యూనివర్సిటీ ఆవరణలో

విజయవాడ గాంధీనగర్ సెంటర్ లో సంచీవరెక్కి విగ్రహం ధ్వంసంచేసిన అనంతరం మిగిలిన వద్దాకారపీఠం, (చర్కన) విగ్రహాన్ని ధ్వంసం చేస్తుండగా చూస్తున్న ప్రజాసందోహం.

పిల్లలూ పంతుళ్ళూ కలసి వైస్ ఛాన్సలర్లు చంపడానికి ప్రయత్నించి వప్పుడు అందరూ ప్రభుత్వాన్ని నిందించారు.

తరిమా వాళ్ళకు కూడా వర్తించే లాగున విద్యార్థులకు ఒక ప్రవర్తనా నియమావళిని మన దేశీయాంగ మంత్రి లాలా గుల్జారీలాల్ నందాగారు తయారు చేస్తున్నారు. ఆరోగ్య మంత్రిగారైన డా. సుశీలా నయ్యర్ గార్ని విడచిపెట్టడానికి వీల్లేదు. ఆమె కూడా విద్యార్థుల అల్లర్లకు మందు కనిపెట్టారు!

దేశీయాంగ మంత్రి నందాగారు జ్యోతి ముల్లీ సంప్రదించడంతో క్షణం తీరిక లేకుండా వున్నారు. కొన్ని సక్షత్రాలు అటూ యిటూ అయిన కారణం చేత ఈ అల్లర్లు రోగాయని, అవి సరిపుచ్చుకోగానే అల్లర్లు సద్దుమణిగి పోతాయని ఆయనకు జ్యోతి ముల్లీలు చెప్పినట్లు లావీ ఎర్గాల ద్వారా తెలుస్తోంది. 1962 లో వైనా వాళ్ళు వెన్నిచ్చి పారిపోయాకూ అంటే దానికి కారణం ఢిల్లీలోని గొప్ప జ్యోతిషుల్ని ప్రభావమే అని ఆయన అంటారు!

యూనివర్సిటీ పరిపాలకులు చేసిన తప్పు లేదు. విద్యార్థుల అల్లర్లు గురించిన మూల కారణాన్ని తెలుసుకోడానికి వాళ్ళ కోర్కెల్ని విసేందుకు ఒక కమిటీని నియమించింది. విద్యార్థుల కోర్కెల్లో కొన్ని సహజ మైనవేనని వారికి తెల్లమైంది. ప్రభు విమిటి అంటే, ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయానికి అంతగొప్ప వైస్ ఛాన్సలర్ వుండి ఇన్నేళ్లూ ఎలా కళ్ళు మూసుకు కూర్చున్నారో అని. విశ్వవిద్యాలయం క్రింద విద్యాలయాల్ని ఏడాదికోసారి తరీఖీ చేయడానికి కొన్ని వర్గాలున్నాయి. అవి తమ వని చేస్తూనే వున్నాయి. విశ్వవిద్యాలయ అధికారులు చర్చించడం కోసం, అవి సంవత్సరం వారి రిపోర్టులు పంపిస్తున్నాయి. మరి విద్యార్థుల కోర్కెలన్నీ సమస్యలుగా ఎందుకు మిగిలి పోయాయి?

విద్యార్థుల ఇబ్బందులకి విశాఖపట్టణంలో ఉక్కు కర్మాగారానికి పాతు ఎక్కడ? ఉత్తర ప్రదేశ్ లో ప్రభుత్వం మూలాలని లక్కడి గోల! యువజన కాంగ్రెసు లీడరు చినేషింగ్ గారు ఇంతవరకూ ఏం చేస్తున్నట్టు మరి?

దేశంలోని ఆర్థిక రాజకీయ సంక్షోభమే ఈ విద్యార్థుల అల్లర్లకు కారణమని ఆరమ చెప్పబడుతూ వుంది.

1942 లో బెంగాల్ క్వానూన్ని పురస్కరించిన

స్వాధీనతే

రించుకుని విద్యార్థులు తార్కనాలకు ఒడిగట్టారా? పూర్వం గాంధీగారు స్వరాజ్యాం దోళన సమయంలో విద్యార్థుల్ని పురెక్కించారు అనుకుంటే, అప్పుడు పాఠశాలలు, కళాశాలలు పూర్తిగా మూతపడలేదే? 'క్విట్ ఇండియా మూవ్ మెంట్', హిందూ దేశపు ద్వారాల దగ్గర జపాను యుద్ధం సమయాల్లో ప్రభుత్వ జలాన్ని దృష్టిలో పుంచుకోవాలి. ప్రభుత్వమప్పుడు విచ్చిత్తిని ప్రకటించగా కాపాడ గలిగింది. ప్రజాప్రభుత్వం అనే పేరుతో వుండి, యిప్పుడు మన ప్రభుత్వం అత్యంత కనబరుస్తోంది. ఎంత వరకు మునుగుతుందో భగవంతునికే తెలియాలి. దీనికి ఈ విద్యార్థుల అల్లర్లు ఒక చిహ్నం. ప్రభుత్వ వర్గంలో అవైక్యత, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం యొక్క విచ్ఛిత్తి పీటన్నీటికి కారణం.

వెనక్కు తిరిగి చూస్తే మన ప్రధాన మంత్రిగారి మొట్ట మొదటి కేంద్ర మంత్రి పదం ఎన్నిక చేశాడని. నెహ్రూ, శాస్త్రీగారల మంత్రి ఎర్గాల్లోంచి కొండ రిఫ్ పేరు చేయడానికి ప్రధాన మంత్రి కృషి చేశారూ అన్న విషయం దామకో సక్కరలేదు. కాని ఆమె అలా చేయడానికి వీలు పడలేదు. దానికి చాలా ఒత్తిడులు కారణాలు వున్నాయి. స్వతంత్రంగా ఆమె తన విధానాన్ని పాటించివున్నట్టుయితే దేశం మరింత బాగుపడి వుండేది, రాజకీయాల్లో మెరుగుదల కనిపించేది.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు కామరాజ్ గారు విస్మయమైన మనిషి. మద్రాసు అసెంబ్లీ నుంచి ఆయన ఎన్నికకు నిలబడుతున్నారనే విషయం ధృవ ప్రతాల ద్వారా తెలుస్తున్నది. రాబోయే మార్పుల్ని ఆయన వసిగట్టారు. ముఖ్యంగా నాలుగు దక్కినది రాష్ట్రాలలోని రాజకీయ సంచలనాన్ని ఆయన బాగా గమనించి వున్నారు.

విద్యార్థుల అల్లర్ల మూలకంగానే కాక పోయినా, ఆంధ్రలో ఉక్కు కర్మాగారం అవశ్యకతను ప్రభుత్వం గుర్తించివున్నదే. అయినా రూర్కేలా, భిలాయ్, దుర్గా పూర్ లలోని ఉక్కు కర్మాగారాల విస్తరణకు అత్యధిక ప్రాధాన్య మిచ్చింది.

ఇక్కడ కొంత వివరణ కావాలి. ప్రభుత్వ శ్రామిక విధానం యొక్క బలహీనతవల్ల ఈ పైమాడు కర్మాగారాలు పాతిక శాతం మాత్రమే ఫలాదాయాన్ని యిస్తు

న్నాయి అంటే మన వధకం ఎంతవేరైందో వూహించుకోవచ్చు. ఉదాహరణకు, రైళ్ళ పెట్టాలను తదితరమైన వాటిని ఉత్పత్తి చేసేందుకు భిలాయ్ ఉక్కు కర్మాగారం నియమించ బడింది. మార్గ దర్శకుడైన పీతాంబరం పంత్ గారు ఆర్థిక సూత్రాల ననుసరించి పథకానికి కొన్ని అభివృద్ధి సూచనల్ని చేశారు. ముఖ్యంగా వ్యాపారానికి రాక పోక సౌకర్యాలు విరివిగా వుండాలన్నారు. ఆ పద్ధతి మీదనే భిలాయ్ లో రైలు పెట్టాల ఉత్పత్తి ఏర్పాటయింది. పంత్ గారి పథకాన్ని నుసరించి అధిక ప్రయోజనాలేమీ సాధించుకోలేకపోయాము. భిలాయ్ లో రైలు పెట్టాలు తుప్పు పట్టిపోతున్నాయి! పంత్ గారు అభివృద్ధి సూచనల్ని అనుసరించే, భిలాయ్ ఉక్కు కర్మాగారాన్ని విస్తృత పరిచేందుకు ప్రణాళికతో మళ్ళీ ఎక్కువ కేటాయింపు జరగాలి?

ప్లానింగ్ కమిషన్ వ్యవహారం చూస్తే దక్కినానికి ఉక్కు కర్మాగారం లభిస్తుంది అనేది కబ్బ! కాని, జర్మనులు సహాయ నిరాకరణ చేసినా రూర్కేలా కర్మాగారాన్ని అభివృద్ధి పురచేందుకు అవకాశం వుంది! 30 మిలియన్ కోట్ల సహాయాన్ని కుదించి చివ్ బ్రిటిష్ వారి సహాయంతో దుర్గా పూర్ కర్మాగారాన్ని మరింత విస్తృత పరచడానికి అవకాశం వుంది. భేష్....! ఆంధ్రలో ఉక్కు కర్మాగారం కోసం అమెరికా, బ్రిటిష్, జర్మన్, ఇటలీ, ఆస్ట్రేలియా దేశాల వారు సహాయం చేస్తామంటూ ముందుకు వస్తున్నా మనకు అక్కర్లేదు ఘోషించుకున్నాము. ఎంతటి జాతీయ సమానత! ఉత్తరాదిన మూడు కర్మాగారాలు పాతిక శాతానికి 'గొప్ప' ఉత్పత్తి నిస్తున్నప్పుడు మరో కర్మాగారం ఆంధ్రలో ఎందుకు, మతి పోయిందా? అంటూ అడగడానికి కూడా అవకాశం వుంది మరి! మూడు కర్మాగారాలుండి మనకు వారికిం దేమిటి? విస్తృతం చేసిన మేరకు ఆదాయం వచ్చి వప్పుడు ఎవరు ప్రశ్నిస్తారు? ఈ సాధి పెట్టుబడితో కావాల్సినంత ఉత్పత్తి లభిస్తుంది అని నమర్చిస్తున్నారు.

మనసా వాచా కర్మా ఆంధ్రలో ఉక్కు కర్మాగారం పెట్టాలని మన ప్రభుత్వం తలచుకుంటే దుక్క ఇనుము మేరకయివా ఒక కర్మాగారాన్ని నెలకొల్పవచ్చు.

శ్రీయుత కామరాజ్ గారు తమ స్వయం రాష్ట్రానికి ఎందుకు తిరిగి వెళ్తున్నారో ఆలోచించదగ్గ విషయమే! ●

గల గల గంట మోగింది. పిల్లలు తరగతుల్ని వదిలి తైనుల్లో నిలబడ్డారు. అనంత బ్యాండ్ మోగుతోంది. పిల్లలు దక్కగా నడుస్తూ పెరేడ్ కి వెళ్తున్నారు. ఔట్ అయిపోయింది అనుకుంటూ గలగల ప్రవేశించింది 'రాధిక'. అప్పటికే వచ్చివున్న టీచర్స్ అందరి దృష్టి వాలుగుర్తించి కలపు తరువాత వచ్చిన రాధికమీదపడింది. "రాధికా! పెళ్లి బాగా జరిగిందా?" అన్నవలకరింపుకి 'చాలా చాలా బాగాజరిగింది' అనిసంతోషంగా చెప్పింది రాధిక— 'అబ్బ! జీవితమంటే మీదేనండి. మీకు మీచెల్లెలు ఎంతో బులుబుడి ఉందికదూ!' రాధిక అంటే అమితంగా ఇవ్వనడి, ప్రతి కదలికనూ పరిశీలించి మెచ్చుకొని సాను

భూతి చూపి వృధయం గల తాను లక్ష్మీ మాట అది. 'ఏయ్! అమ్మాయ్! రాధికా, పెళ్లి బాగా జరిపించేశావ్. మొత్తానికి అసాధ్యురాలవమ్మాయ్!' అంటూ భుజం తరిచింది సంతోషంగా నవ్వుతూ లలితాంబ గారు. అమెకు రాధిక సొంతచెల్లెలు లాంటిది. అలాగే చూసుకుంటుంది రాధికను. 'ఏమే! రాధా! నివరసేమీ బాగాలేదు. నీ పెళ్లికాకుండా నీచెల్లెకి చేసేసేమేంటే! నువ్విం తేనేమింటే?' బాధగా అంటూన్న వాగరత్నం చూటవింటూ నిర్వికారంగా నవ్వింది రాధిక. వీటన్నిటికీ ఒకటేసవ్వు. ఇంతరోసెకండ్ ఔట్ వినిపించింది. నెమ్మదిగా పదక

పోగించింది లాధిక తన ద్యూటికి. ఆసాయంత్రం, "మిమ్మల్ని చూడక పోతే ఆరోజంతా ఒద్దో ఉంటుందండి వాకు. ఏమిటి బాగున్నారా! ఎలా జరిగింది పెళ్లి?" అంటూ నవ్వుతూ వచ్చింది, సుగుణమ్మ. మమూల్ అనేకరకాల అలవోచనలు. పైకి మాత్రం నవ్వింది రాధిక. రాధికవయస్సులో చిన్నదైనా, తను చేసిన ఘనకార్యానికి ఎంతో పెద్దరికం వచ్చింది ఆమెకు. యౌవనంలో ప్రవేశించకుండానే ఎంతో లచ్చయంగా చూసుకొనే తండ్రి ప్రేమకు కరువై పోయింది లగాయిత రాధిక జీవితం మలుపు తిరిగింది. చిన్నప్పటినుంచి ఒకేయింట్లో పెరిగి, 'సేదాప, బాప!' అంటూంటే తెలియకుండానే ప్రేమను పెంచుకున్నారు రఘు, రాధికలు. ఎన్నోకలలు కనేది రాధిక చికపించని వయస్సులోనే. విధి వైపరీత్యం! తండ్రి మరణంతో చెట్టుకొవెట్టి అన్నట్టు అయిపోయి ఆ సంసారంలో రఘు రాధిక విడిచి యారు. యౌవనంలో అడుగుపెట్టే రాధిక, రఘుమీద ఎన్నో ఆశలు పెంచుకొంది. కానీ విడిపోయిన రఘు, ఇంకొక సొత్తయిపోయాడు. ఉన్న ఒక్క అన్నగారితో కేమీ పట్టుపట్టు దూరతీరాలకు వెళ్లి పోయాడు. తల్లిని, చెల్లిల్ని పోషించే బాధ్యత మిగిలిన రాధికమీద పడింది యస్సెనెట్టి ముగించిన తర్వాత బయటవున్న ఇన్స్టిట్యూట్ కి వెళ్లి టైప్ చేస్తున్నావేది. ప్రతిరోజు నడివిజిల్లి ఎంతో కష్టపడేది. రాధిక ముప్పాడు ఉద్యోగం చేస్తుందా! అని ఎదురుచూచే కుటుంబం బంధువర్గం అమెది. పరీక్షలు బాగా వ్రాసింది. కానీ ఏం చెప్పగలిగి 'ఇన్ని ఆశలుపెట్టుకున్న వా పరీక్షపోతు దేమా' అని లాం దిగులపడేది...ఎ నైతేవేం, పోసేంది. మిగిలిన పరీక్షలు పూర్తిచేసింది. దేవుడంటే మంచి నమ్మక గల రాధికకు వెంటనే ఉద్యోగం వచ్చింది ఇంతవరకు పెంచిన తల్లి తేలికగా గా పీల్చుకొంది. ఇంక రాధికకు పట్టరా సంతోషం. తనాటికి వారి కష్టాలు గతై క్కాయి. కష్టాలు కలకాలం ఉంటాయా కనిపించిన అమ్మ బాధ్యత, తెల్లం

బాధ్యత అమెను నమ్మగలిగా వహించింది.

‘ఈ విధంగా నైనా తల్లి బుటం తీర్చుకోవచ్చు’ అనుకుని సమాధానమిచ్చింది.

మొదటిరోజు రామడికి నమస్కారం చేసి, “కొత్త వాతావరణానికి అనుగుణ్యంగా ఉడమకొన గిరిగి శక్తినియ్యి తండ్రి” అని మీక్కుకొంది.

ఆ పెద్ద స్కూలులో టైపిస్టుగా ఆమెకు బాగా సరిపడింది. సహృదయుంగల పెద్దాద్దరు, మిగిలిన గుమాస్తాలు చాలమంది రాళ్ళు. టీచర్స్ కూడా చాలసరదాగా ఉంటారు. చక్కని వాతావరణం. కుళ్ళు కిల్చిపోలు, తగవులులేని ఇన్స్టిట్యూట్ అవటం వల్ల ఆమెకి చాల సచ్చింది. ఆ ‘స్టాఫ్ లో’ ఆమె ఒకమంచి వ్యక్తిగా స్థానం నిర్మించుకొంది. ఇదంతా దైవానుగ్రహం అనుకొని మనసులోనే దేవుడికి సమస్కరించుకొనేది. ఆమె జీవితంలో, ఇది మరొక మలుపు. ఆమెకు వచ్చే నూటపాతిక లోపే అపట్టుంలో కాలక్షేపం చేయలేక దగ్గరగా ఉన్న పల్లెనుంచి వచ్చేది. ఉదయం ఏడుగంటలకు అదరా బదా భోజనం చేసి వెళ్లి, సాయంత్రం ఆరుగంటలకు తిరిగి వచ్చేది. ఆ ప్రయాణంలో చాలాభాగం కాలనడకే. ఆరోగ్యం సరిగా ఉన్నా లేక సాయివా ఈనడక తప్పేదికాదు. అయినా అమెముఖంలో విసుగు కోపం కనిపించేది కాదు. చిరునవ్వు ఆమె అభరణం. పూర్తిగా పద్దెనిమిది సంవత్సరాలు నిండకుండానే ఉద్యోగంలో అడుగు పెట్టటం. ఈవిధంగా జీవితం సాగుతోంది. అదే ఉద్యోగంలో అపల్లెలోనే వుంటున్న గిరిధర్ ఆమెకు నెమ్మదిగా పరిచయం మయ్యాడు. అతను ఎంతో ఉత్సాహంగా ఆమెతో కలుగుతూ చెప్పేవాడు. ఆఫీసు విషయాలు ఇద్దరూ చర్చించుకునేవారు. వాళ్ళిద్దరిమధ్యా రహస్యలు ఉండేవికావు. వాళ్ళిద్దరి గృహపరిస్థితులు ఒకేరకం అవటంవలన కావలసిన సలహాలు ఒకళ్ళకొకళ్ళు చెప్పుకొనేవారు. క్రమంగా రాధికతో చెప్పనిదే ఏమనిచేసేవాడుకాదు గిరి. చిన్న తనంలో రఘు మీద పెట్టుకొన్న ఆశలు అణగారిపోయాయి. కానీ, యిప్పుడు రాధికకు కొత్త ఆశలు చిగురించాయి. అందుకే గిరిధర్ లేనిదే ఒక్కరోజు ఉండలేననుకొనేది ఆమె మనసు. అతను కూడా ఏ ఒక్కరోజు ఆమెకు కనిపించకుండా వుండలేకపోయేవాడు. ఆమెకు వ్యతిరేకంగా వాదించడం అతని మతం. ఆమె ‘అవునుంటే’ కాదు

జీవితం

అని వాదించేవాడు. ఇద్దరూ వాదించుకొనేవారు. వారికి రాధిక తల్లి తీర్పువేస్తేదాకా పూరుకొనేవారుకాదు. తల్లి, గిరిని సమర్థించినప్పుడు చిన్నసిల్లాడిలా అల్లరిచేసేవాడు. అతన్ని చూచి పగబడినవ్వేది రాధిక. ఆమెతోపాటు ఆమెతల్లి కూడా పాలుపంచుకొనేది. రాధిక అతనిమీద ఎన్నో ఆశలు పెంచుకుంది. హృదయంవిప్పి చెప్పలేకపోయేది. అదే ఆమెలోని దుర్బలత. దూరాన ఉన్న అన్నయ్య ఎప్పుడైనా ఉత్తరం వ్రాసేవాడు. ఎప్పుడూ వచ్చేవాడు కాదు. పైగాద్దెవం అనుకులిస్తే పిచ్చికి వస్తే నంటూ వ్రాశాడు. ఆమె మనసులో ఏమీ ఆనుకోకుండా ఉంది. ఇప్పుడు కూడా అతను అవివాహితుడుగా ఉండటం ఆమె కిష్టం లేదు. అన్నయ్య పెళ్లి చేసుకోవాలని అప్పచెల్లెల్లిద్దరూ కలలు కనేవారు. ఉత్తరాలు వ్రాయగా వ్రాయగా ఏదో ఒకసంబంధం తనే చూసుకొని నిశ్చయించుకొన్నాడు. పెళ్లి నెలరోజులుందనగా వ్రాశాడు. అబ్బ! ఇంక రాధిక సంతోషం చెప్పక్కరలేదు. అందరూ, ‘అడబోడుచుగే పెత్తనం లాంచనాలు బాగా లాగుతుంది’ అని అంటూంటే ఎంతో సరదా పడేది. ఆరోజు ఎప్పుడు నస్తుందా! అని ఎదురుచూసేది. పెళ్లి ప్రయాణాన్ని పూహించుకుని అప్పచెల్లెల్లిద్దరూ కలలు కనేవారు. “గిరిధర్, నీవుకూడా రావాలి నుమా!” అని అతన్ని అవ్వనిస్తే..... “నువ్వు పిలిచేదేమిటోయ్, నేనెలాగూ ఏకంటే ముందే వెడతగా” అంటాడు అతను. అన్నయ్య పెళ్లి గురించిన కలలు పూర్తవకమునుపే “పోస్టు” అంటే వచ్చాడు పోస్టుమాన్. అన్నయ్య దగ్గరనుంచి అప్పతరం వెళ్లి అందకోబోయింది. అంతలో అది గిరిధర్ చేతిలో పడిపోయింది. ఏదీపిస్తేనే గాని ఇవ్వడు. ఆమెకు కోపం తెప్పించటం అతనికి సరదా! పెళ్లి అగి పోయిందని అందులో చూడగానే నీరు కారిపోయింది రాధిక. ‘ఛీ! ఛీ! వాజీవీతమంతా నిరాశే. ఎది అవాలని అనుకుంటానో అదే కాకుండా పోతుంది, అంటూ బాధ పడింది. “నేను ఇప్పుడెన్ను కడుతున్నాను. నీవుకూడా కట్టు” అంటూ వచ్చాడు గిరి. ‘వాకక్కరలేదు ఆ యిప్పుడెన్ను ఎప్పుడో ఇరవై ఏళ్లకి కదా! ఈలోగా నేను

బాన్ ఫూడలాన్”

మాట పూర్తవకుండానే “నువ్వుచేయాలిందే” అన్నాడు ఎంతో అధికారంగా గిరి. ‘ఏమిటబ్బా ఆ అభ్యర్థి..... కొండదీసి మళ్ళు విజంటువి కాదుకదా!’ “నేను విజంటు అయితేనేగాని నీవుకట్టవా? కట్టాలిందే” అంటూ కడుతూ ఆమె చేత కట్టించాడు. ఇలా ప్రతి చిన్న పెద్ద విషయాల్లోనూ ఇద్దరూ లతల్లా అల్ల కు పోతున్నారు. కాలం పరుగుడుతోంది. ఒకరోజు - గిరిధర్ నవ్వుతూ వచ్చాడు. అనవ్వు ఏదో విశేషాన్ని తెలియపరచింది. “గుడ్ న్యూస్ మిన్ రాధాదేవీ!” “ఏమిటా గుడ్ న్యూస్...?” గిరి అంత తేలిగ్గా చెప్పడమకున్నా, ఆత్మతగా అడిగింది. ‘మా మామయ్య ఈరోజే ఉత్తరం వ్రాశాడు.....’ అంటూండగానే..... ‘మాతమ్ముడుగారమ్మాయిని మా ‘గిరి’ కిచ్చి శ్రావణమాసంలో పెళ్లి చేద్దామని ముహూర్తం పెట్టిస్తున్నానని వ్రాశాడు.’ అంటూ ప్రవేశించింది గిరి తల్లి. “నువ్వు తప్పక రావాలినుమా రాధికా..” నవ్వుతూ రాధావైపు చూచాడు గిరి. రాధ అక్కడనుంచో లేకపోయింది. భూమి లోకి దిగి పోతున్నట్లు నిపించింది. తనబాధని వాళ్ళు గ్రహిస్తారేమోనని భయించుకునేందుకు ప్రయత్నించింది. నవ్వు నటించి సంతోషాన్ని ప్రకటించింది. అక్కడనుంచి వెళ్లిపోయింది. మంచంమీద పడి భోరున ఏడ్చింది. ‘ఏమిటి ఈ జీవితం? రెండో ఆశకూడా కూలిపోయింది. మనసుకి అంతదగ్గరగా వచ్చి, పైగా ‘నాకు పెళ్లి’ అని సంతోషంగా చెప్తున్నాడు. అతని ఉద్దేశమేమిటి? నన్ను పెళ్లి చేసుకొనే ఉద్దేశమే అతనిలో లేదా? ఏం మగవాళ్ళు? హృదయంతో ఆడుకుంటారు, మనసుతో వదలికాలాడతారు, అవి నలిగిపోతుంటే చూస్తూ అనందిస్తారు! తనకా ఉద్దేశమే లేనప్పుడు ఎందుకు నాకు దగ్గరగా రావాలి? కష్టించాలి. నన్ను చూడకపోతే వుండనే లేనంటాడు. ఛీ, పిళ్ళ మనసులే యింత. మగవాళ్ళని నమ్మకూడదు. అయినా నాదే తప్పు, నేనొట్టి పిచ్చి మొద్యని. పిచ్చిపిచ్చిగా ఆశించాను, అతను వాతో చెప్పలేదుగా నన్ను పెళ్లిచేసుకుంటానని? కాళిమనం అగి పోతే బాగుండును. (45వ పేజీ చూడండి)

గ్లోరియా స్టువార్ట్

కమ్యూనిస్టు చైనాలో నా అనుభవాలు-2

పార్టీ ఉద్యోగి ప్రకారం ముగ్గురు పిల్లలకన్నా ఎక్కువ తనకి కలుగతారని పట్టుకుంటున్న చైనా గృహిణి బీవాహిన్, పిల్లలు, అత్తగారు.

నేను చైనాలో ఉన్నంతకాలం మావ్ లెన్ టుంగ్ అంటే ప్రజలకి ఎందుకు అంత ఇష్టం అని అలోచించి చూశాను.

చైనాలో విప్లవం వచ్చి ఇప్పటికి 16 సంవత్సరాలు దాటింది — వేడి తగ్గి ఉంటుంది! మావ్ కూడా నాలుగు సంవత్సరాలుగా తన 'కిర్మి'ని కొద్ది కొద్దిగా కోల్పోతున్నాడు.

మరి దీని రహస్యం ఏమిటి? ఒకనాడు బాతాత్తుగా ఒక యోధుని వచ్చింది. చైనా

లోని ఆడవారికి మావ్ అంటే విచారితమయిన అభిమానం.

అంటే అతనికే మళ్ళీ మళ్ళీ కాదు, ప్రజలందరికీ తల నెరిసిన తండ్రీలాగ కనిపించే వాడూకాదు.

కాని, చైనా స్త్రీలని వారి చెరసాల నుంచి విడిపించాడు. అంతకి ముందు వారిని సంతలో గొడ్డలాగ చూపేవారని ఒక పాత చైనా సామెత చెబుతుంది.

పెళ్ళిళ్ళు పెద్దవారే కుదిర్చేవారు.

అల్పధనవైవాహిక

ఎందరో భర్తలు పెళ్ళికాకముందు తమ భార్యలని చూసి ఉండలేమో. కట్నా బాధని గురించి చెప్పనే అక్కర లేదు.

బాగా బీద కుటుంబాలలో ఆడపిల్ల! వదుపు వృత్తిలోకి పంపి దబ్బు సంపాదించడంతులు ఉండేవి.

అధ్యుష్టంకల ఆడపిల్లలయితే వదువుల్ని స్వీకరించిన తర్వాత కూడా ఏ డక్కుడి ఉంపుడు కత్తెగానో కొంచెం సుఖం వారు. తక్కిన వారి సంగతి పరోసరి.

మరి కొందరు తమ పిల్లల్ని అమ్మకం వారు — మునల్లివారికి, ఇంట్లో బానిస కావలసిన వారికి.

మావ్ ఈ పరిస్థితులని చూస్తే వచ్చాడు. స్త్రీలకి అతనంటే దొరుకుండదూ?

మావ్ చైనా స్త్రీలకి చేసిన ఉపకారాలలో ముఖ్యమయినది మరొకటి ఉంది — పాదరక్షణగా ఒకామెకి ఆరుగురు, ఏడుగురు పిల్లలు కలిగేవారు. మావ్ 1949 ప్రాంతాలలో ఈ పరిస్థితిని కొంత మార్చాడు. 'పార్టీ' ఒక ప్రకటన చేపించి ముగ్గురు పిల్లల పయిన ఉన్నవారు సంచారవిద్యార్థులు! ఈ ప్రకటనని చూడడం ప్రచారంలోకి తమకు వచ్చింది.

"కామేడ్! ఏదేశం గురించి అలోచించి నీ సుఖమే ప్రధానం కాదు! పిల్లలు పుట్టాలి! తగ్గాలి!" అనే సవాలాన్ని అన్ని చోట్ల వినిపించారు.

అయితే, ఈ విధానానికి ఒక అడ్డం వచ్చింది. చైనాలో కుటుంబనియంత్రక పద్ధతులు అభివృద్ధి కాలేదు. మరి నేను నేను కొన్ని 'విచారణ'లు జరపగా తెలిసి ఏమిటంటే, ఒక స్త్రీకి పిల్లలు పుట్టడం ఆమె భర్తకే అంటుంటేవా స్థానిక 'కుమిటీ' వారు అతన్నే నేరస్థుడికి పరిగణించేవారు. ఇక — ఒక విద్యార్థి నా అన్నట్లు — "స్విగ్హమే" దీనికి మంచిలయినంత వరకూ వ్యాయామం, విభ్యాసం, రాజకీయాలు — పీటీలో ముఖాలు కోరికలని మరిచి పోషకునే గతరం అనేవారు.

ఈ కారణం చేత దేశాన్ని నదిలి పోయిన మగవారిని హాంకాంగ్లో చూశా

మోన్ టెబుల్స్ వైవా సమయంలో ఆదర్శ పుష్పం. ఈ బొమ్మ గోల్లయ సమర్పించిన ఒక కళాకారిణి చేతిలో ఉంది.

కమ్యూనిస్టు చైనాలో నా అనుభవాలు

లీవెన్ (33 సంవత్సరాలు) అనే అతను వాలో ఇలా అన్నాడు. "నా భార్యకి నలుగురు పిల్లలు కలిగారు. మూడు సంఖ్య దాటి నందుకు నన్ను ఇంటించారు. నేను మంచి కమ్యూనిస్టుని కాదని నన్ను తిట్టారు. నా తోటి కార్మికులు.

"ఇంకా పిల్లలు పుట్టడం మొదలు పెడితే నాగతి ఏంకాను? హొంకాంగ్ పారిపోయి వచ్చేశాను. ఇక్కడ అడపిల్లలు కంటికి ఎంత ఇంపుగా ఉన్నారు!"

కామత్ సానికి సంబంధించిన పుస్తకాలని చైనాలో నిషేధించారు. ఉన్న వాటిని గ్రంథాలయాలలో దాచేశారు. అవి పండితులకి మాత్రమే అందుబాటులో ఉంటాయి.

చైనాలో బహిరంగ ప్రదేశాలలో (పేమి కులు అను ప్రణయాన్ని వెలిబుచ్చటం చాలా అరుదు— అసలు లేనే లేదేమో. సినిమా చీకటిలో కూడా యువతీయువకులు చేతులు కలుపుకొనటం వేరు చూడలేదు. (ఒక రోజు ప్రత్యేకంగా పనిక్లుకుని సినిమా హాల్ కి వెళ్లి నాచుట్టు పక్కల వారందరినీ దొంగతనంగా కలయ్యుచూశాను")

చైనావారికి మంజనం అంటే అసహ్యం. అది ఆశుద్రవమయిన దురదవాటు అనుకుంటారు.

చైనా సమాజంలో కామానికి బహి

రంగంగా, ప్రాముఖ్యత ఇవ్వరు. (హొంకాంగ్ లో అడపిల్లల వస్త్రధారణ దీనికి పూర్తిగా వ్యతిరేకం.) పీలియనంత దాకా నిరాదంబర వస్త్రధారణ చేస్తారు అక్కడి అడవారు. తెల్ల చొక్కాలు, నల్లటి పానడలు, వదులు లాగులు వారి 'స్ట్రెస్' నికి ప్రచారం అవ్వవు.

సినిమా, టెలివిజన్ లో కామానికి సంబంధించిన విషయాల్ని రానివ్వరు.

అడపిల్లలు అలంకరణ కోసం రోజుకి గంటకన్నా కేటాయించరాదని పార్టీ ఉత్తరువు, వీటియితే పుస్తకాలు— అందులోనూ మాన్ రచనలు—చదవమని ఆదేశం.

లీవోసింగ్ 20 సంవత్సరాల గృహిణి. ఆమెకి ముగ్గురు పిల్లలు. ఇక పుట్టు వివరాలని శపథంపట్టింది. ఆమె పేపులో పని చేస్తుంది. ముసలి ఆత్మగారు ఇల్లు చూసుకుంటుంది. అవిడ లేకపోతే పిల్లలని నర్సరీ స్కూల్ కి పంపుతారు. లీవో పార్టీ సభ్యురాల్యంలో ఆదరణీయురాలికింద లెక్క.

భర్త లీ వాయి— చున్ (28వం.) 'రవాణా— పడవ' నడుపుతాడు. మంసున్ వది చెంటు ప్రయాణంతో అతనికి తీరికే ఉండదు. వారి సంసారం చాలా పొడుపుగా నడవాలి. జాగ్రత్తగా భోజనం చేస్తారు. ఒక డైక్ లు ఉంది. ఇదే వారి విధి.

కానీ చైనాలో ఇటీవల సాధించిన అభివృద్ధి వారందరికీ తాళదాయకమనే

చెప్పింది. కోస్ట్ సంవత్సరాల క్రితం పడవలో నివాసం కలవారికి నేడు మూడు గదుల వాటా ఉంది. ఈ వాటాలో సామాను చాలా తక్కువ కాని నీళ్లగది, పొయిఖానా ఉన్నాయి. పాత నివాసంతో పోలిస్తే ఇది స్వర్గ సీమ.

సీటి పొరుడల పథకాలతో దేశంలోని వరద బాధని తగ్గించు కున్నారని ప్రజలు. దీనికి అందరూ సహకరించారు. ఇంకా సహకరిస్తున్నారు. స్వయం కృషి లేక పోతే బాధలు అధిక ముఖతాయని అందరికీ తెలుసు.

ఉదాహరణకి — అదివారాల్లో పీరు గూళ్లలో చుట్టాలని చూడటానికి వోల్టారు చాలా మంది దారిలో అగి వీధి కట్ట తవ్వటానికో, గుట్టు చెయ్యటానికో తోడ్పడుతూ ఉంటారు.

'లీ' దంపతులు నెలకి ఒకటి— లేక రెండు సార్లు — సినిమాకి వెడతారు. ప్రస్తుతం వారి ధ్యేయం ఒక ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో.

పాతకాలంలో ఒక ఇంటికి 30, 40 మంది ఉండేవారు. వీరందరికీ అధిపతి ఒక పెద్దాయన. పెతనం అంతా అతనిదే. నేడు ఒక ఇంట్లో 11,12 మందికి మించి ఉండటం అరుదు. అందరూ ఉద్యోగాలు చెయ్యవచ్చు.

అందరూ కార్యదీక్ష కలవారుగా కనిపిస్తారు. సాంఘిక కట్టుదిట్టాలని అతిక్రమించేవారు వాకు జుదికంగా కనిపించలేదు.

కానీ— కొందరు పార్టీ పెద్దలు, అవి కారులు విలాసాలని పూర్తిగా వదులుకోలేదని తెలుసుకున్నాను! అవసరం వచ్చి నప్పుడు పోర్చుగీసు ప్రాంతం అయిన 'మాకాన్'కి రహస్యంగా వెళ్లి వస్తూ ఉంటారు. విజానికి అంత రహస్యనూ అవసరం లేదనే అవాలి. బస్సు ఎక్కితే చాలు!

మాకాన్ లో మద్యం మొదలయిన వాటికి కొడువ లేదు. నాకు తెలిసిన ఒక పార్టీ నాయకుడికి అక్కడ ఒక ఉంపుడు కత్తె ఉంది. నెలకి రెండు సార్లు ఆమెని చూసి వస్తూ ఉంటాడు.

'చైనా కవచం'లో నిర్దేయ మయిన స్థానం లేదనుకున్న వాకు ఇవి కొంచెం తెలిసి కలిగించాయి! వీరు యంత్రాలు కాదు, మానవమాత్రులే అనిపించింది.

(న.శేషం)

“మిగుల పరిశుభ్రమైన వంట ఇళ్లు తేలికగా
రావటం నేను చూడగలను”

“అహో! అవును, లీకోకి కృతజ్ఞతలు..అది
పొగరాని వంటచెరకు”

లీకో-వ్యవస్థలైన దర, ఉపయోగించటం తేలిక, పొగరేణు
గృహవంశంపైనే వంటచెరకు, ఏ రకమైన వంట పాత్రకైనా తగినట్టిది.

లికో

కాలాన్ని మరియు ధనాన్ని పొదుపు చేస్తుంది

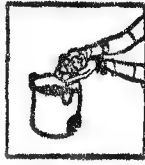
లిస్సు లీకో
చుక్కంటి
నిమ్మకొండి.

అ చుక్కంటి
■ తుంపటిమిత
నల్లని పొగరా
అమర్చుకొండి.

ఈ లీకో
పొగరను
అంటించండి.

అ పొగ అంటుకొని
తుండటం ప్రారంభం
కాగానే క్రమంగా
లీకోప చేర్చండి.

నైవేలి లిగ్నైట్ కార్పొరేషన్, రిమిటెడ్, నైవేలి.

FDS RLC 716 TE N

జరిగిన కథ

మగధరాజు బిందపారునకు ఆమె పాలిని చేపట్టా. అతే ఉద్దేశ్యంతో నైకానికి వచ్చాడు. పాలి భవనంలో ప్రవేశించి ఆమెని ఆకర్షిస్తాడు. పాలికి బిందపారునిపై ప్రేమ జనిస్తుంది. మహానామడు ప్రవేశ వుత్తకాన్నననరించి పాలిని దేశమైకిని చేస్తాడు. బిందపారుని వివాహం చేసుకున్న పాలి తన తండ్రి నిర్ణయం తెలిసి మరణశయ్యపై దానిని చూచి బామని చెంకల వస్తుంది. మహానామడు మరణిస్తాడు. వేలన బిందపారుని వివాహం పోయింది. యుద్ధానికి నన్నుద్ధులైన లిచ్చనీయుల్ని పాలి శాంతిపడేసింది. చేలన, నంజయుడూ పాలి ఆమె గ్రహించింది బిందపారుని కోరారు. బిందపారుడు పాలి దర్శనానికి వచ్చాడు. పాలి మౌనంగా నగం విడిచి వెళ్ళిపోయింది. వడవరేల్లకితం నవమండి వేర్తన పుత్రునికోసం పాలి ఆవేదన ఎక్కువైంది. పాలి భర్తనభకు వెళ్ళింది, స్వర్గం దగ్గరకు వెళ్ళి అడిగింది బుద్ధుని చూసినప్పుడు ఆమెలో ఒక వింత ప్రకాశత ఏర్పడింది.

25

— 'సునేత్రా'.
సునేత్ర ఒగరుస్తూ ఆమె దగ్గరకు వచ్చి నిల్చుంది. ఆమె ఇప్పుడే వెలవల నుండి వచ్చింది.
'ఏమి, ఎక్కడ తిరగడానికిపోయావు?'
సునేత్ర పూరుకుంది.
'వెప్పు, మూఢురాలా.'
'అమ్మా, నేను శార్ద భిక్షువుల గుడారానికి వెళ్ళాను.'
'ఎందుకు?'
'పూరక, చూడ్డానికి. కాని ఏమీ లభించలేదు.'
సునేత్ర సంకేతం విమలని చూడ్డానికి తెల్లన విషయానికి సంబంధించినదని పాలి గ్రహించింది. ఆమె ముందేమీ అడగ లేకపోయింది. అలాటి పాలి కోపానికి అల చాలునదేన సునేత్ర మెల్లగా ప్రియని చూడడాని తొలగింప పోగింది.

'అమ్మా, గౌతముబుద్ధుడు అద్భుత మైన వాడని, దేవరూపుడని అందరూ అనుకుంటున్నారు....'

సునేత్ర చెంపమీద ఒక్క పెట్టు పెట్టాలని పాలికి కోరిక కలిగింది. కాని ఆమె మానగానే ఉంది. సునేత్ర చెప్పసాగింది—

'ఇంకా అమ్మా, ఆయన చమత్కారాల విషయం ఏమని చెప్పను? ఆయన్ని చూడ గానే పాలికపుత్రుడు నేనంటుకు పోయా డనీ, నాలుక పొట్టులోకి దిగి పోయిందనీ యజమాను లంటున్నారు.... కాని ఆయన జిహ్వలు సామాన్యులు కారు. వారు బుద్ధుని వెంబడించి, శ్రవణ గౌతముడా, నీ ధర్మం మూర్ఖులకు, అంధ విశ్వాసం కలవాళ్ళకి తగింది. నీవు పత్యమైన వాడవయితే, బుద్ధుడ వయితే, సంపూర్ణమైన బుద్ధి కలవాడవయితే మాకేదైవా చమత్కారం చూపించు' అని అనసాగారు.

పాలి వింటూ ఉంది.

'అమ్మా, గౌతముడు ఆ ప్రజలలో అవ్వాడు — 'మీ పాలికపుత్రుని ఇక్కడికి తీసుకొని రండి, అప్పుడు చూపిస్తాను'.... కాని వారు వెళ్ళుచుండగా వారి బాపి, ఒక మాట విని పొండి అవ్వాడు— 'మీ పాలిక పుత్రుని యందు ఎప్పటివలె చెడు ఊహ లంటే అతని మనస్సునకు వగిరిపోతుంది. ఇది విని పాలికపుత్రు లందరూ శంకితులై అక్కడనే నిల్చిపోయారు. కొందరి విషయం పాలిక పుత్రునికి చెప్పారు. కాని అతడు తన ప్రియంలో నిలవలేనంతగా భయపడ్డాడు....'

పాలి వింటోంది. వాచాల అయిన సునేత్ర చెప్తోంది— 'అమ్మా, ఎక్కువ అరుచి కలిగినా, అంధవిశ్వాసం గలవాళ్ళ మనస్సు లందు విశ్వాసం కలిగించడానికి గౌతమ బుద్ధుడు ఆ పాలికపుత్రుల యెదుట ఏడు తాళ్ళ ఎత్తున ఆకాశమం దెగిరాడు. అంత పొడుగైన శ్యామల ఉత్పన్నంకేసి

అందులో అదృశ్యమై పోయాడు. అమ్మా, అప్పుడే పాలిక పుత్రులందరూ భిక్షు సంఘాన్ని శరణు జొచ్చారు. వారు శార్ద భర్తడికై తీసుకున్నారు.'

పాలి అంది — 'అంటే, నేనూ దీక్ష తీసుకోవా? నాకు గౌతమ తథాగతుని మీద విశ్వాసం లేదు. అతడు ఇంద్రజాలి కుడు, మాంత్రికుడు, నశీకరణంచేయువాడు.'

పాలి హఠాత్తుగా అగి పోయింది. ఆమె చాలా వ్యాకుల పడుతోంది. ఆమె సునేత్ర వైపు చూసి 'నీ వలెన్ని చూశావా? అని ప్రశ్నించింది.

'చూశానమ్మా, అతడు జ్వాలను చేస్తుండగా నేను చూశాను. తథాగతుడు సర్వశేషుడు, దయామయుడు....'

'దయామయుడా?'
'అవునమ్మా, దయామయుడు, స్నేహ మయుడు, కల్యాణమయుడు....'

'దయామయుడా?' అని పాలి పెదవుల నుండి అన్నవ్వు శబ్దం వెలువడింది.
సంధ్యా సమయంలో పాలి మహాద్వ ణానికి వచ్చినప్పుడు శార్ద భిక్షువుల గుడారం చెంత సింహ లిచ్చనీయు దొంటరిగ కప్పారు కారుస్తూ నిల్చున్నాడు. తథాగత బుద్ధుడు కొంతసేపటికి ముందే తన శిష్యులందరితో సాతేతం చెప్ప బయలుదేరిపోయాడు. మహా పర్వా కమళాలి అయిన సింహాడు ఆయన వియోగానికి బాధపడి బాలుని లాగ విల పిస్తున్నాడు. అతని దృష్టి తథాగతుడు పోయిన దారి వైపుంది. పాలి అతని కత్యంత నమీమంగా పోయి నిలబడి శార్ద దగ్గర నిరాశలా ఉంది.

'దేనిని గురించి యోచిస్తోన్నావు, సింహ రాజా?' అని పాలి మెల్లగా అడిగింది.

'ఈ పాలి తథాగతుడు తన వల్లవాసాన్ని లిచ్చనీయుల మధ్య గడిపినట్లయితే...'

'నీ సర్వమూ ఆయన పాదాల దగ్గర ఉంచాలి, ఇదేనా?'
'అవును, ఇదే మహాదాకాంక్ష.'
'అయితే, తథాగతుని పింపడానికి నీవు వెళ్ళేదా?

'ఇదే కోరుతున్నాను.'
'ఆయన భిక్షువుల సందరిని కూడ...?'
పాలి అశాపూరిత స్వరంతో ప్రశ్నించింది.
'ఇదే కాంక్ష లేనిచో' ఎందరు భిక్షు వులు రాగలిగిన అంత మంచిది. అతని భిక్ష మండలం విస్తరించాడు. మూర్ఖుడు ప్రభుంగా

ప్రకాశవంతుడగునట్లు తథాగతుని లేజన్సు కూడా క్రమంగా సంసారుల హృదయాన్ని ప్రకాశవంతంగా చేస్తోంది. నేడు వేలుకాదు, లక్షల కొలదీ శిష్యులు అతని ఆజ్ఞ కోసం సిద్ధంగా ఉన్నారు.

‘అయితే, మన మిద్దరం కలిసి ఆహ్వానిస్తే శిష్యులందరూ తప్పక రాగలరు.’

‘అలాగే కావాలి..’ అని పాలి అంది. ఆమె ఇంకేమీ అధికంగా చెప్పలేకపోయింది. ఆమె పైకి చూసింది. ఆశ్రమవృక్షం మీద ఒక సన్నని కొమ్మపై కోయిల కూస్తోంది. పాలి చెట్టు క్రింద అరుగు మీద కూర్చుండి ఉంది. దానిని గంభీరంగా చూస్తోంది... ఒకనాడు, తొలిసారిగా ఆమె ఇక్కడి నుండే రోకాన్ని చూసింది. నేడు ఆమె ప్రపంచాన్ని అర్థం చేసుకుంది.

ఏడు దినాలయినాక వైశాలి వార్షిక మహాత్సవదినమునందు, ఆ చెట్టునకు సమీపమందే బద్ధిగణములు, వైశాలిలోని లిచ్చవీరు గణములు పాలి రాక కోసం ప్రతీక్షిస్తూ కూర్చున్నారు. అప్పుడు పాలి స్థానంలో సునేత్ర సృత్య మారంభించింది.

పాలి దేశస్థుడికి అయ్యాక ఇక్కడికి రాకంటే ఉండడానికి ఇదే మొదటిసారి.

పాలిలో ఏదో విచిత్ర పరివర్తనం కలిగిన దన్న విషయం అనాడే వైశాలిలో వ్యాపించింది.

దినములు గడవసాగాయి. సమయం గడుస్తున్న కొద్దీ పాలి దర్శనం తగ్గ సాగింది.

నెలలు గడవసాగాయి. పాలి సగంబానికి రావడం, పోవడంపూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

ఏళ్లు గడవసాగాయి. సంధాగారంలో లిచ్చవీయుల వారి క పరిషత్తులో తత్సృత్యం చేయడమే పాలి కుంభవమై పోయింది. విలాసాలైన ధనికులు, రాజులు గుంపుల కొద్దీ పాలిని చూడడానికి ఉవ్విళ్ళూరుతున్నారు.

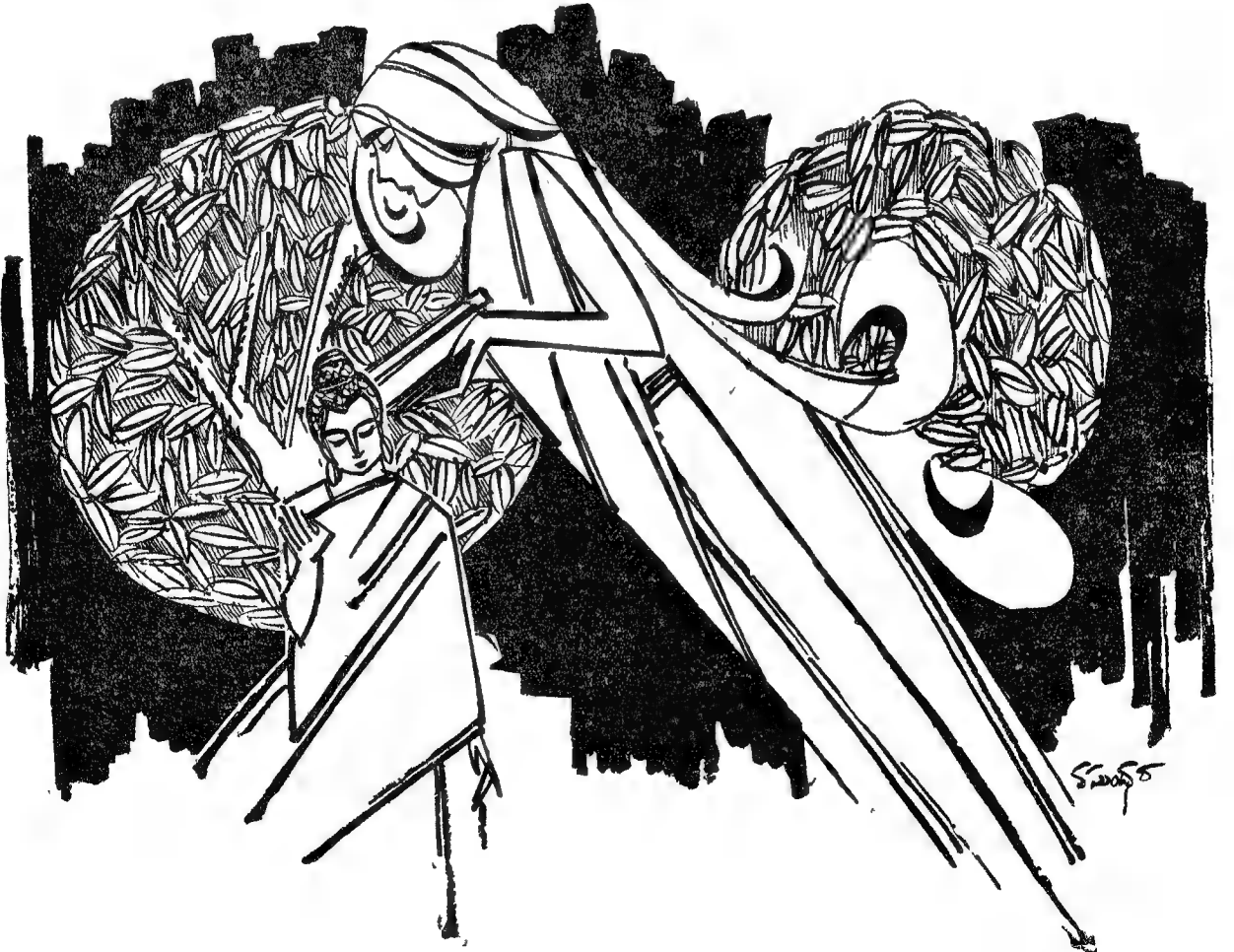
పాలి మాయా మనుతలు విడిచి వేసింది. దేశానికి ఎటుసంటి సేవ అయినా చేయడానికి తత్పర అయిన ఆ పాలి ఇప్పుడు లిచ్చవీరు పరిషత్తు తప్ప ఇతర విషయమునందు ఆనందం పొందడంలేదు.

ప్రతిసంవత్సరం వైశాలిలో పూర్వంవలెనే

అగంతకు భిక్షువుల సంఖ్య వృద్ధి అవుతోంది. ప్రతిసంవత్సరం పాలి తన రోషాన్ని ఉపశమింప జేయడానికి భిక్షువుల వద్దకు వెళ్లి, వారి సదాచారాల ప్రభావం పొంది దినముల తరబడి భిక్షువుల సహవాసంలో ఉండ సాగింది. కాని ఆమెకు విములుడు లభించలేదు.

నెక్కు సంవత్సరాలు గడిచినా, పాలి ఆశ అడుగుంటలేదు. వైశాలిలో సగంభాగం ఇప్పుడు గౌతముని మన్నింపసాగింది. క్రమంగా వైశాలిలో ఇతర ధర్మప్రవక్తలు, అనుయాయులు లోపింపసాగారు. అయినా, సంధాగారం ఎప్పటివలె ఉంది. ప్రవేశిస్తున్న కంలోని ఆదేశాలలోనూ, లిచ్చవీరు గణతంత్రమంటూ ఎట్టిసూరూర్పా బరగలేదు. సరిగ్గా వది సంవత్సరాల తర్వాత పాలి బుద్ధుని అనుయాయుని అయింది.

తథాగత బుద్ధుడు వైశాలికి వచ్చి యున్నారన్న విషయం నేడు సూర్యోదయం కాగానే వ్యాపించింది. పాలి వెంటనే అందమైన గుర్రములు గల రథం సిద్ధం చేయించింది. అందరి కంటే ముందు కూటా

గారానికి పోయింది. తథాగతుని ఆశీర్వాదం పొందారా అమె చాల విషయంలో ఆయనను భిక్షుక సంఘంలోపాలు భోజనాని కావ్యం నిందించి. నమదృష్టితో పాలు తథాగతుడు చూసినకశాస్త్రం కూడా ఎరుగును. అతడు పాలి శ్రద్ధను చూసి ప్రసన్నతతో అమె బహ్వం అంగీకరించాడు.

ఒక జాము తరవాతనే వైశాలి అంతటా కోలాహలం వ్యాపించింది. బుద్ధానుయాయు అయిన పెక్కుమంది శ్రేష్ఠులు, మహా ధోర్మక గణము పాలి గృహానికి పరుగెత్తారు. తథాగతు డక్కడ ఒక్కరోజు మాత్రమే ఉంటాడు. దాదాపు ముఖ్య శిష్యుణులంతా ఆయన వెంట ఉంటుంది. సింహ లిచ్చ వీయుడు అటుంటి పడవకాన్ని పోగొట్టుకొనగలేదు. అన్యశ్రేష్ఠుల కంటే ఆతని వాంఛ అధికమైంది. తథాగతుని భోజనానికి తప్పావ్వనింపనిమ్మని అతడు పాలి వెంటో విషయ పూర్వకంగా ప్రార్థించాడు. పాలి కోరిన భంజనం ఇవ్వడానికతడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు. నేడు, చాలాకాలం తరువాత, వైశాలి లోని గణింకడగ్గ నాగరికులందరూ అక పొత్తుగా పాలి ప్రాసాదంలో గుంపుగూడారు. కాని, పాలి కొంచెమైవా లొంగలేదు. అమె ఎప్పుడూ అజితగా ఉంది. నేడు తదా గతుని, అతని శిష్యులను ఆహ్వానించడంలో అందరిపురుషులలో అమెదే గెలుపు.

మరునాడు సియమిత సమయానికి తథాగతుడు తన శిష్యులతో కూడవచ్చాడు. పాలి హృదయం ఆశా ఆనంద జ్వాలితో పూర్ణమైంది. అమె స్వదిష్ట భాద్యంతో భోజనం, భిక్షువుల కిష్టదానికి వ్యర్థములు సిద్ధంగా ఉంచింది.

పాలి ఉత్సాహంతో స్వహస్తాలతో భిక్షువులకు కట్టింది వారికి సంతృప్తి కలిగింది.

భోజనమైన తర్వాత తథాగతుడు నియామోనుసారం పనికి, అమంత్రితులగు నాగరికులకు మొదట దానకథను, తరవాత శీలకథను, ఇంకా ఇతర కథలూ చెప్పాడు. అందరికీ సంతోషం, ప్రీత్యాహం చెతస్యం కలిగింది తన నివాసానికి వెళ్లాడు.

పాలి ఎంత ప్రసన్నం కలిగిఉందో అంత నిరాశకూడా పొందింది. అమెకు విషయ తెక్కడా కన్పించలేదు. అమె వినులుని కలుసుకొను కోరికను అతి గుప్తంగా ఉంచింది.

రెండవ సంవత్సరం పాలి తన ప్రాసా

ఆమ్రపాలి

దంలో నాలుగింట మూడు వంతుల భాగం వేరువరచి అక్కడ కొద్ద భిక్షువులకు ఒక మతం కట్టించింది.

మతం పూర్తిగా తయారయ్యాక ఒకనాడు పాలి రాజగృహం వేపు బయలుదేరింది. ఇరవై సంవత్సరాలకి ముందు అమె ఎప్పుడూ ఈ మార్గంలోనే పోతూండేది. నేడు ఈ మార్గంలో రథం మీద కూర్చుని పాలి ఇదే ఆలోచిస్తోంది. చాలా కాలం తరవాత అమె గుర్రపుకల్లెం చేతిలోకి తీసుకుంది. ఈ సమయంలో అమెకు కిశోరావస్థలోని ఉత్సాహం, ఆనందం అనుభూత మవుతున్నాయి. రాజగృహ ప్రాంతానికి సమీపపుడు పాలి రథ చూపింది. మరునాడు ఉదయమే తథాగతుడు భిక్షుకి నగరానికి వచ్చినప్పుడు పాలి అతని చరణాలు పట్టుకుంది. ఎక్కువ కోరికతో అమె శిష్య మండలితో కూడ తన యింటికి రమ్మని తథాగతుణ్ణి ప్రార్థించింది— 'భగవాన్, ప్రపంచంలో ఎక్కువ కాలం ఉండనని నాకనిపిస్తోంది. నాకు పుత్రులు గాని, పుత్రికలుగాని, ఎవరూ లేరు. నేను నా ప్రాసాదం మీకు అర్పించడానికి వచ్చాను. మీరు దీనిని స్వీకరించండి.' తథాగతుడు శాంతంతో అమె కోరికను మన్నించాడు. పాలి ఆనందాశ్రువులు తుడుచుకొంది. తథాగతుడు శిష్యులతో వెళ్లిన కొంత సేపటి వరకూ అమె వరాయి దేశంలో కూర్చుంది. జీవితములో మొదటిసారి నేడు అమె మాగధీయుల భూమి మీద కాలు పెట్టింది. అమె కళ్లు మూత పడ్డాయి. హృదయంలో రమించిన పుత్రుని, ఆ పుత్రుని తండ్రిని స్మరిస్తూ అమె కూర్చుంది. ఇది అమె స్వామిని కావలసిన భూమి. అమె హృదయభంజనం రాజ్యము చేస్తూన్న భూమి కూడా ఇదే, అమె జీవితాన్ని ఆశానిరాశల పూయలలో సూచి అమె పుత్రుడు గ్రామములలో నడచు భూమి కూడా ఇదే, అమెకు శాంతం ప్రసాదించిన తథాగతుడు వివారింపు భూమి ఇదే. భూతకాల స్మృతి ఒక్కసారి మేల్కొంది. భూతకాల దృశ్యాలు కళ్లముందు తళతళలాడ పోగాయి. అమె నవ్వింది, విలపించింది. మళ్ళీ నవ్వింది, దీర్ఘంగా విట్టూర్చి వైశాలి వైపు బయలుదేరింది.

ఒక వారం తరవాత వైశాలి నివాసులు ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. ఎందుకనగా,

పాలి భిక్షువుల నందరినీ ఆహ్వానించింది. దూర దేశాల భిక్షుగణం కూడా వైశాలిలో గుంపు కూడ సున్నారు. చాల సంవత్సరాలకు తరవాత నేడు మళ్ళీ పాలి పేరు ఇంటింటా చెప్పుకొనబడసాగింది. నిశ్చిత దినం తథాగతుడు తన భిక్షువులతో కూడా వైశాలిలో ప్రవేశించాడు. వైశాలి అంతా ఆయన దర్శనానికి చిచ్చుబొందింది.

ఆ రాత్రి పాలి స్వహస్తాలతో భోజనం చేయారు చేసింది. ఉదయం తథాగతుడు తన శిష్యులసంఘంతో కూడా పాలి యింటికి వచ్చాడు. పాలి స్వగృహ మీదొంది. నేడమె ఒక క్రొత్త విషయం చూసింది. తథాగతునితో భిక్షువులు ఉండనే ఉన్నారు. కాని, ఈసారి ఆయనతో కూడ భిక్షుణిలు కూడా ఉన్నారు. ఇప్పటికి మహాప్రజాపతి గౌతమి పాలనలో భిక్షుణి సంఘం స్థాపించబడింది. పాలి వారికి స్వగృహం చెప్పి, వారి భోజనం కూడ తయారు చేసింది. పాలి తన చేతితో ఉత్సృష్టాద్యం వడ్డించడానికి వెళ్లింది. అమె ప్రతి భిక్షుకుని, భిక్షుణిని జాగ్రత్తగా చూసి ఉంచుతూ పోతోంది. అమె ముందుకు సోతున్న కొద్దీ హృదయంలో ఉత్సాహమూ, ఆశా నిరాశల విశిష్ట స్పందనం కలుగుతున్నాయి. క్రమంగా నిరాశ పెరుగుతూ పోయింది. ఆగతుకులలో దిమలుడు కన్పించలేదు. పాలి యత్నించింది కాని కన్నీరు ఆగలేక పోయింది.

తన హృదయ వ్యధను కల్యాణమూర్తి తథాగతుడు ఏమైనా తెలుసుకున్నాడేమో అను విషయం గురించి పాలి ఒక్క మాటైవా ఇంతవరకు రోపించి ఉండలేదు. ఇప్పుడు పాలి ఆఖరి పంక్తికి వడ్డించ వారంబించింది. ఒకరిద్దరి తరువాత మూడవ భిక్షుకునిపై అమె దృష్టి పడగానే అక పొత్తుగా అమె చేతి పాత్రలోని ఒకభాగం జారిపోయింది. ఎదుట కూర్చున్న భిక్షుకుడు తక్షణం దాన్ని పట్టుకుని ఉండకపోతే, పాత్రలోని భాద్యస్వంతా ఇటు అటు పడి ఉండేది. పాత్ర పట్టుకొన్న భిక్షుకుడు విమలడు.

పాలి మూఘరాలలా చూస్తోంది. ఏదో అపూర్వ భావంచేత అమె కళ్లు మెరిశాయి. విమలుని గాంభీర్యంపోయి, అతని ముఖం మృదువైన మందహాసంతో వికసించింది.

కళ్లు మృదుత్వంతో హసితబోయి. ఈ శ్రమణుడు అర్హతను పొందాడు. భువుడు అతడు స్థవిరుడు. సంవత్సరాల పాటు అదృశ్యుడై ఉన్న తరువాత అతనికి జ్ఞానం ప్రాప్తించింది. తథాగతుడు తూరం నుండి మాతాపుత్రుల్ని చూస్తున్నాడు. విమలడు. క్షీరసాగ్ర పలుకుకొని పాలి చేతిలో ఉంచాడు. పాలి మళ్ళి వడ్డించ సాగింది. వడ్డించిన పిదప ఆమె తిన్నగా తన భవనానికి వెళ్లింది. సునేత్ర కూడా ఆమె చెమట వెళ్లింది. పాలి శయ్యమీద పడుకుంది. సునేత్ర ఆమె శిరము నొక్కుతూ అంది— 'అమ్మా..'. పాలి ఉలికిపడి పైకి చూసింది. సునేత్ర విలపిస్తోంది.

మర్నాడు సూర్యోదయం కాగానే విమల టుడు పాలి ప్రాసాదాని కైదురుగా వచ్చి నిల్చుంది. అతడు పిలవకుండానే ప్రాసాదంలో ప్రవేశించాడు. పాలి కంకారు పడిన దానిలా అతని దగ్గరకు పరుగెత్తి వచ్చింది. విమల దామెను శాంతింపజేశాడు. 'దేవీ, నడు, వేళయింది.'

పాలి స్తబ్ధయై రెప్ప వాల్చకుండ చూచిన తర్వాత అంది—

'ఎక్కడకు?'

'ప్రపంచానికి దూరంగా.'

'ఎక్కడికి?'

'నిర్వాణపథం వైపుకి.'

'నిర్వాణవా?'

'అమ్మా, నీకు వాతో రావాలను కోరిక ఉందికదా?'

'అమ్మా?..... వృద్ధి, ఇన్ని సంవత్సరాల య్యాక, వేనే మాట విన్నదానికి గిరిగిరి కొట్టుకొని దివాలా, రాత్రులు, నెలలు, ఎన్నో సంవత్సరాలూ గడిసినో, వేదా మాలనే విన్నాను. కాని, దీన్ని విన్నకుండా ఉంటేనే బాగుండుననిపిస్తోంది. నాకు ప్రపంచంలో ఉన్న ఏ వస్తువు మీదా రుచి లేదు. నిన్నిప్పుడు చూసి నేను జీవించి ఉన్నట్లు స్మరణకు వస్తోంది. కుమారా, నీవు కోరిన చోటుకు వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. కాని, నన్నిప్పుడు వదలిపెట్టుకు... రికపోతే నేను ప్రాణాలు వదులుతాను.'

'అందుకే నిన్ను తీసుకుపోడానికి వచ్చా వమ్మా, నా వెంట నడు.'

'ఎక్కడికి తీసుకుపోతావో చెప్పవలెదు.'

'నిర్వాణ పథానికి.'

ఇలా అని విమల స్థవిరుడు తల్లికి ఉపదేశించడం మొదలు పెట్టాడు.

క్రమంగా మహాత్మానులందరూ తూరం కాసి

గిరిది. మమత, మోహం, క్రోధం తీసుకొచ్చాయి. పాలి మనసు కామాస్త్రి, వెదు తలంపులనూ విడిచి వితర్కం, విచారం వివేకజన్య ప్రీతియుక్త మఖం— వీటిని వృంశించింది. దీన్ని 'తథాగత్యానము' అంటారు. ఆమెకు మళ్ళి ద్వితీయ ధ్యానావస్థ ప్రాప్తించింది. తృతీయ ధ్యానావస్థ ప్రాప్తించిన పిదప సుఖదుఃఖాలంటుని సమతాపూర్ణత్వైర అంతిమ తత్కర్మ ధ్యానం ప్రాప్తించింది. తరువాత ఆమెకు జన్మమరణ జ్ఞానం ప్రాప్తించింది. ఆమె జన్మ మరణాల కారణాలు తెలుసుకుంది. జన్మ మరణాలను నశింపజేయు ఉపాయాలు ఆమెకు కన్పించాయి. భావి జన్మలు క్షీణించాయి. పవిత్ర వర్ణమానం సాక్షాత్కరించింది. ఇప్పుడామె చేయవలసిన కార్యం మిగులలేదు. ఆమెకు సంపూర్ణ జ్ఞానం ప్రాప్తించింది. పాలిశరీర అర్హతనుపొందింది. తుదకు 'పాలిశరీ' పేరుతో అర్హతపొంది ఆమె శార్ద భిక్షుణి అయింది.

మరునాడు పాలి నైశాలి విడిచి వెళ్లిపోయింది. పగరమంతా నిస్వయాన్ని పొంది ఈ ఘటనను అనరోసిస్తోంది. ఆమె భిక్షు సంఘం శగణులో రాజగృహంవైపు పోతోంది.

జీవితంలో అఖరిదశలో దేశవర్తకి యైన మహాత్మురాలు పాలి తిరిగి ఒకసారి తూంది.

తన గురువు— తన పుత్రుని కృతజ్ఞుడే మహాత్మురాలయింది.

ఈ ఘటనను తెలిసి యుండవలసిన ఒకదేవ్యక్తి ఈ ఘటన వెరగడు. అతడు బిందిసారుడు.

'నే నంగీకరించను, సంజయా!'

బిందిసారుడు వృద్ధత్వం అను శేషాశిరో కాలు పెట్టాడు. అతడు వేగంగా తం పూపుతూ మహామాతృవ్య సంజయుణ్ణి విరోధించాడు— 'లిచ్చవీరుగణం నిశ్చయంగా వీరులైనా కావచ్చు. కాని వారు హతాశుగా ఇంతగా శాంతింపగలరను విషయం మాత్రం నే నంగీకరింపలేను.'

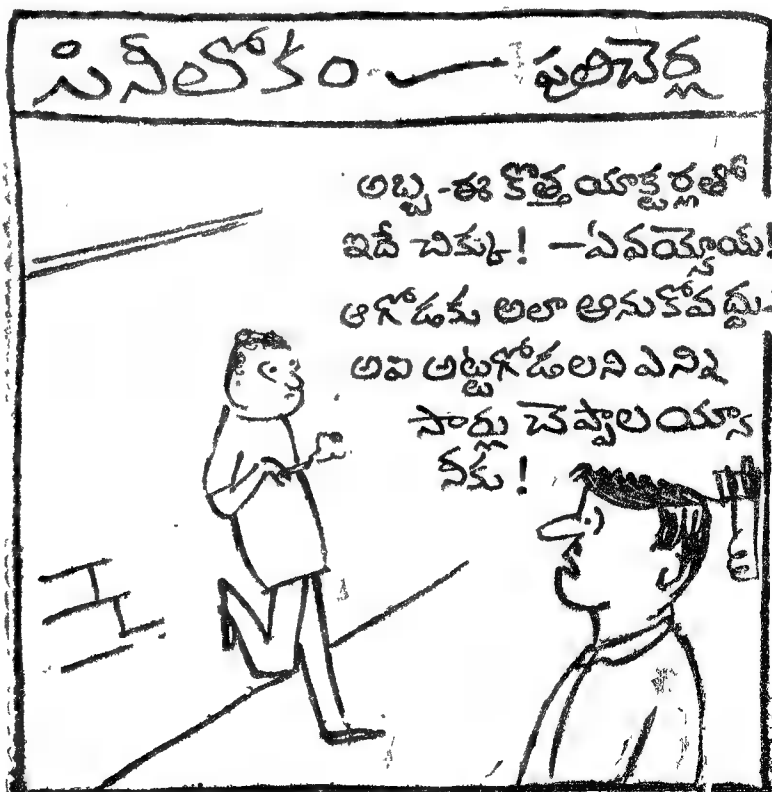
'నాకంగీకరించవలసి వచ్చింది, మహారాజా, మాగధీయులూ లిచ్చవీయులూ ఇప్పటికీ పోట్లాడు కుంటున్నారని చెప్పు గలగడానికి గడచిన ఎనిమిది నెలలలో మగడ— అపరాంతలో ఏ ప్రదేశంలోనూ ఒక్క ఘటన కూడా సంభవించలేదు.'

'అయితే, ఇది లిచ్చవీయుల వచ్చాగం కావచ్చు.'

'కాదు, మహారాజా.'

'అయితే, లిచ్చవీయు లేదైనా రోగం చేత పీడింపబడుతూ ఉండవచ్చు.'

'కాదు, దేవా, వాళ్ళకి ఏమీ ఎక్కువ తూంది.'

ఐరోపా, అమెరికానకు ఎగుమతి విమిత్తం ప్రత్యేకంగా సృష్టితమై ఇయర్లరచబడ్డ సౌఖ్యానంద కరమైన సబ్బు, ఇప్పుడు ఎన్నికగా భారతదేశంలో అమ్మకమగుచున్నది!

గోద్రెజ్ సాండల్... శుద్ధమైన మైసూర్ చందన నూనె నుండి నైపుణ్యంగా మిశ్రమం చేయబడిన ఉల్లాసకరమైన ప్రశస్తమగు విలపుండే పరిమళం గలది... ఇట్టి చాటిరో చాలా కాలం విలపుండే చాలా పెద్ద సబ్బు నేడే దీనిని వాడి చూడండి, దాని హాయిగాలిపే పరిమళం మీ కెంతో ప్రీతియైనది!

గోద్రెజ్ సాండల్

...అందరూ అనందించగల సౌఖ్యాదాయకం

సమర్పితం
క్రైత్ర
**గోద్రెజ్
సాండల్**

గోద్రెజ్
గోద్రెజ్
సబ్బులలో
ఉత్తమ
నాభము

50x 1A-7E6

సంజయా, నీవు నృదుడు వయ్యావని నేను నీకు ప్రతిదినం చెప్తున్నాను. నీవు అధికంగా మాట్లాడతావు. బోలెడు అంగీకరించవు.'

'దేవా, లిచ్చవీయుల లాగ వాకూ కై పెక్కుతొంది.'

'అ!.....?'

'అవును, ప్రభూ. వైశాలీ మగధ సీమలో ఒక శరీ ఎక్కువగా సంచరిస్తోంది. అమె వెళ్ళినచోటల్లా లిచ్చవీయులు, మాగ ధీయులు అమె జిజ్ఞాసు మన్నించడానికి తీరము వంచి సిద్ధమవు తున్నారు. అమె ఏ విషయం నిశ్చయించుకో దాన్ని ప్రతి లిచ్చవీయుడు, మాగధీయుడు అనందంతో మన్నిస్తారు.'

'మాగధీయులు, లిచ్చవీయు గణాలు ఏకమవుతున్నాయా? ఏ కార్యాన్ని నా వివాహం కూడ సఫలం చేయలేక పోయిందో, దాన్ని ఒక 'శరీ' సఫలం కావిస్తోందా?... ఆ 'శరీ' ఎవరు సంజయా?... ఉడచరా, ఏలాచారా,....కిసా గతమా?'

'కాదు, మహారాజా?'

'అయితే ఎవరో క్రొత్త శరీ అయి ఉంటుంది.'

'అవును, మహారాజా. అమె సంఘంలో ప్రవేశించి ఇప్పటికే సంవత్సరమైనా పూర్తి కాలేదు. అయినా, అమె అర్హత పొంది సంఘంలో ప్రవేశించింది. తద్దా గలనీ భిక్షు సంఘంలో అందరూ సమాన మైనట్లు, ఆయన అనుయాయులూ ఒక్కటే అనీ, అభిజ్ఞానీ ఆ శరీ ముఖ్య ఉపదేశం. అమె అందరినీ ఒక చిత్రం క్రింద నిలబెట్టి, సరస్వర విరోధం పోగొట్టి, అందరి హృదయాలలోనూ తన మానవ ప్రేమాంకురాలు నాటింది.

'సంజయా, దేవమే రాజమహాలుకు రావడానికి అవ్వగలమా?'

'అమె రాజ మహాలుకు రాదు, మహారాజా!'

'నిజమే? అయితే సంజయా, నీవు నన్ను అమె దగ్గరికి తీసుకుపో!'

'కాదు, దేవా. మీరిక్కడికి పోవడంలేదు....'

బింబిసారు డడరి పడ్డాడు. ఎందుకంటే చెప్పేది సంజయుడు కాదు. ఇశ్వర్యుడం చేతి, అధికార మండలేతి మహారాజి చేతన. అమె వాటిలో విస్మయకరం అధికారం అధికంగా ఉంది. మహారాజు దగ్గరకు వెళ్ళి అమె సంజయునితో అడవి— 'శరీ' అను

అమృత పాతి

బుద్ధుడు, అతని పంపామూ. జీవించి ఉన్నంతకాలం శరీరికి రోపం లేదు. ఈ శరీ రాజగృహంలో ఎవరి దగ్గరికి వచ్చినా చూడబడగలదు, మహామంత్రిజీ!

'మహారాజీజీ, ఈ శరీ రాజగృహానికి వస్తుంది....' అని సంజయుడన్నాడు.

'సగర శ్రేష్ఠి, అమె వాప్సనించాడు, మహారాజా*తరవాత అమె స్త్రీలకు ఉపదేశించడానికి ఇక్కడకు* వస్తుంది.'

'ఎన్ని దినాలలో, సంజయా?' అని బింబిసారుడు అత్యంత కుతూహలంతో అడిగాడు.

'ఈ పౌర్ణమికి, మహారాజా.'

'పూర్ణిమకా?' అని బింబిసారుడు విస్మయపడ్డాడు.

ఓహో, పూర్ణిమ!.... మహారాజీ, ఈ పూర్ణిమకు యువరాజు అజాత శత్రువు కోపించాడు. అతడు వాకింతవరకు లభించనే లేదు. కొంచెం చూసిరా, కోపం ఇప్పటి కైనా శాంతించిందో లేదో?'

'మీ పుత్రుడు నా మాట వింటాడా? అతని కోపాన్ని మీరు మార్చ గలరా, నేనా.....?'

'మగధరాజ్యే, నేనిప్పుడు ముసలి వాణ్ణి కానున్నాను. మాట్లాడడం రోగినా కొంత పొరపడి ఉండవచ్చు. కాని ఈ మూతం మాటకు యువరాజున కింత కోపం ఉచితంగా కన్పించదు. నడు. అతన్ని అంగీకరించజెయ్యి.'

బింబిసారుని ఈ చివరి మాటలతో అనునయముంది.

చేలన అధికంగా ఏమీ చెప్పక అక్కడే నుండి వెళ్ళిపోయింది. మహారాజు రాత్రిం బిగిల్లు సంజయునితో ఉండడం ఆమెకు సప్తలేదు. ఈ విషయం సంజయునికి, బింబిసారుడికి తెలిసిపోయింది. కాబట్టి, చేలన వెళ్ళగానే సంజయుడు మహారాజును

*జాడ భిక్షువులు సంవత్సరంలో ఎనిమిది మాసాలు తిరుగుతూ ఉంటారు. వాటిని నెలలు ఒకవంటనే ఉంటారు. దీనిని వాటి మస్మావాసము (పర్వావాసము) అను పేరుతో పిలుస్తారు. పర్వావాసానికి అంతాన్ని జరుగు ధార్మిక క్రియ సేరు 'పవరణ'.

నమీపించి — 'దేవా, అమె ఎవరో ఎడ దురా?' అన్నాడు.

'ఎవరు?'

'పాలిశరీ!'

'అ.... అ. ఆమె ఎవరు సంజయా 'అమె వైశాలీకి చెందినది, మహారాజా 'వైశాలీకి చెందినదా?' అని బింబిసారుడారోపన పొగాడు.

'ఇంకా తెలియలేదా, మహారాజా వైశాలీలోని ఒక సర్పకి, లిచ్చవీయ రాష్ట్రంలోని ఒక గొప్ప సేనకురాలు..

'చాలు, సంజయా, ఇంక మాట్లాడక బింబిసారుని మర్మస్థానానికి దెబ్బ తీసట్లయింది. అతడు మళ్ళీ అన్నాడు. 'అమె శరీ అయిందా? కాకపోతే ఏం చేస గలదు? కాని సంజయా, నీవు నాకు నెవరకూ కొంచెమే నా సూచించలేదే?'

'ఏండ్లక్రితం మరచిన ఘటన జ్ఞాపకం చేయడం ఉచితంగా రచించ లేదు.'

'అయితే, ఈ రోజున ఎందుకు పురుషుల తెచ్చావు?'

'మహారాజా....' సంజయుని స్వల్ప మారిపోయింది.

అతని ముఖంలో భయాతుంకం అట కొంది. ఒక్కసారిగ అతడు బింబిసారు దగ్గరకు వెళ్ళి అతన్ని కౌగిలించుకో అన్నాడు — 'మీరు శరీని చూడాల మిషతో ఇక్కడకువస్తే మంచిది. పూర్ణి రోవల శరీని సేమాంతంలో కలిసికోడు. హితకరం...'

'అంటే....' సంజయునికి ఏడవే బింబిసారుడన్నాడు.

సంజయుడు చుట్టు ప్రక్కల చూచాం మందస్వరంతో అన్నాడు — 'మహారాజా, యువరాజు కోపగించలేదు. నిషయ మొకటి. ఆయన కోరేదేమంటే....

బింబిసారుడు అక్షణం అతని చెవి మట్టుకుని అతన్ని పూపి అన్నాడు— 'ఏం కోరుతున్నాడు, సంజయా? క్రియ చెప్పు... ఆగకు, విషయం పూర్ణి చెప్పు.'

'మహారాజా.... దేవా....'

'చెప్పు సంజయా, వేగంగా చెప్పు యువరాజేమి కోరుతున్నాడు?'

'రాజ పంపామం.'

కమ్యూనిస్టుదేశాలలో కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు కామరాజ్

(గత సంచిక తడవాయి)

ఆర్. వెంకట్రామన్

విదేశీయులు, మనలో వలపురిలాగ భోజనాన్ని ఏదో కర్తవ్యం, విధి అని భావించి, స్వల్పకాల వ్యవధిలో ముగించు కోరు. భోజనం కోసం వారు ప్రత్యేకించే కొలం ఎక్కువయివా, ముఖ్యమైనది. సోవియట్ యూనియన్ లో విందు అంటే, దాని కోసం కనీసం రెండు గంటల సమయమన్నా ప్రత్యేకించాలి. పగలు విందు ఒంట గంటకు అరంభిస్తే, విందు ముగియడానికి మూడు గంటలవు తుంది.

మొదట్లో కామరాజ్ కు ఈ విందు ఏర్పాటు కొంచెం కష్టంగానే వుండేవి. ఎప్పటిలాగ ప్రకారం త్వరగా భోజనం చేసి, పగలు కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసు కొనే ఆయన అలవాటుకు ఇది కొంత

భూములను చక్కబరిచి వ్యవసాయ యోగ్యం చేసే మహత్తర ప్రణాళిక 1954లో ప్రారంభించబడిన ఈ ప్రణాళికలో కజక్స్తాన్, సైబీరియా; వాలా పరిసర ప్రాంతం, యూరల్ ప్రాంతం— నీటిలో ఇంచు మించు పదికోట్ల యకరాల బీడు భూమిని పొగుచేయడానికి పథకాలు సిద్ధపరిచారు. అలా సిద్ధ పరచిన పథకాలలో ఒక్కటి 'వాలా—డాన్' ప్రభుత్వ వ్యవసాయ క్షేత్ర పథకం.

దీనిని చూడడానికి కామరాజ్ ఒక అవిరి వడవలో ఎక్కి వాలా నదిలో వయంించారు.

అవిరి వడవ కేప్టెన్ కామరాజ్ ను ప్రేమతో అప్పగించారు. వడవ కాబినీకు

వారంకుండాను వున్న ప్రాంతం సారవంతమైన ప్రభుత్వ వ్యవసాయక్షేత్రంగా మారింది. సంపద్యంసితమై, పోకాలలు, ఆస్తులు, సీనిమాలు, దుకాణాలు మొదలయిన వాటితో ఒక మాతన పగరమే లేచింది.

కామరాజ్ దర్శించిన వాలా—డాన్ వ్యవసాయ క్షేత్రం ప్రభుత్వ క్షేత్రం. దాదాపు 40 వేల యకరాల విస్తీర్ణమైనది. దానిలో కూరగాయలు, పశుగ్రాసం, జొన్న, గోధుమ మొదలయినవి పైరు చేస్తున్నారు. దీనితో పాటు పొడి కేంద్రం, కోళ్ల పెంపకం కేంద్రం, పంటలపెంపకం వంటి పశుసంపదభివృద్ధి అరుపబడు తున్నది. డాన్ కాలన నుంచి విన్న కాలన తప్ప ఈ వ్యవసాయ క్షేత్రానికి నీరు సరఫరా చేయబడుతున్నది.

మేము వెళ్ళినప్పుడు 600 అడుగుల మేర అకస్మాత్తుగా వర్షం పడసాగింది. ఎర్రటి ఎండ కాస్తాన్నప్పుడు, వర్షం ఎలా పడుతుంది అని ఆశ్చర్యపడ్డాము. కాలన నీటిని యంత్రాలతో 'పంప్' చేసి, దానిని పైర్లకు పడడుగుల ఎత్తున వున్న గొట్టాల ద్వారా సాగింది వాన పడేట్టు పవర్లతో చిలకరిస్తున్నారు. ఈ విధమైన పవర్లతో చిలకరించడం మూలంగా నీరు పొదుపుగా వాడబడడం మూతమే కాక పైరు చక్కగా ఎదుగు తుంది.

కూరగాయలు పండించే తోటకు వెళ్లాము. అక్కడ నని చేస్తున్న మహిళలు కామరాజ్ ను చుట్టు ముట్టే కొన్ని క్యారెట్టు దుంచలను దోసిళ్లతో తెచ్చి ఆయనకు ఇచ్చారు. కొందరు దోస పిండెలను ఇచ్చారు. కొందరు టమాటో లను బహూకరించారు. అందరూ ఇస్తున్న కూరగాయలను తీసుకోలేక కామరాజ్ తికమక పడ్డారు. ఆరోగ్యకరమైన వాతావరణంలో, సారవంతమైన అహార పదార్థాలను భుజించి జీవించే వారు ఆ స్వవ సాయదార్లు. కామరాజ్ ఆ వ్యవసాయ దార్లలో పంభాషించారు.

ఏమి సంభాషించారో తెలుసా? సురేమిటిని గురించి సంభాషించారు? ప్రపంచంలో ప్రాంతానికి వెళ్ళివా, అది తమిళభాషయివా పడే. రియల్ డేజ్

కేప్టెన్ టోపిలో పదివనడుపుతున్న కామరాజ్

ఇబ్బందిగానే వుండేది. అయినప్పటికీ ఆయన ఈ కష్టాన్ని అంతగా పట్టించుకో లేదు. విశ్రాంతి తీసుకోడం వాయిదా వేశారు. తను రవ్వ పర్యటన మూలంగా ఎన్ని విషయాలు గ్రహించడానికి సాధ్యమో అన్నిటినీ గ్రహించడలచారు. దానికోసం అన్ని ఇబ్బందులూ పడడానికి సిద్ధ మయ్యారు.

తదునుగుణంగానే వాలాగ్రాడ్ లో పగలు 1—30 గంటకు విందుముగించు తుని 2—30 గంటకల్లా వాలాగ్రాడ్ నిమూసంలోని ప్రభుత్వ వ్యవసాయక్షేత్రాన్ని చూడడానికి బయలు దేరారు కామరాజ్.

సోవియట్ దేశంలో గడచిన పదిహేను సంవత్సరాలూ అనారోత్పత్తి కోసం పెక్కు మహత్తర ప్రణాళికలు ప్రారంభించ బడాయి. కాంగ్రెస్ యుగంలో కూడా ఇలా పని

ఆయనను పిలుచుకుని వెళ్లారు. ఆయన ధరించే — ఖాచీకుల — టోపీని కామరాజ్ కు ఇచ్చి ధరించుకోవలసిందని కోరారు. కామరాజ్ దానిని ధరించుకుని కొంత సేపు ఆ కేప్టెన్ సహాయంతో ఆ వడవ నడిపారు.

స్టాలిన్ కాలంలో వాలానది నీటిని ఒక పెద్ద కాలన మూలంగా నల్ల సముద్రంలో కలపాలనే పథకం ప్రారంభించ బడింది. వాలానది తక్కువలోను నల్ల సముద్రం ఎత్తులోను వుండడం నల్ల కాలనలలో పెక్కు మడుగులు కట్టి నీటి మట్టాన్ని పెంచి పైకి తీసుకుని పోతున్నారు. దీనినిక బ్రహ్మాండ మయిన అర్హత మైన విజయం అనే చెప్పవచ్చు. 'డాన్' కాలనము కట్టిన తర్వాత, అంత బాగు విగ నంగాను. అను రమణం

మయూనా నలే, ఆయనకున్న చింత ఒక్కటే. "మీకు ఇక్కడ అన్ని వసతులు వున్నాయా? ధనువు సౌకర్యాలు ఏమిటి? రాబడి ఎంత? వైద్య సౌకర్యాలు వున్నాయా? అభివృద్ధితో వుంటున్నారా?"

ఇలాంటి ప్రశ్నలు విని ఆ ప్రజలు కొంత నేపు అశ్రువర్షిస్తారు. తర్వాత సమాధానం

తప్పియో వెను కొండరేని చూచి, "మీకొండరికి పట్టణానికి వెళ్లే ఇష్టం లేదా? గ్రామంలో వుండడానికే ఇష్టపడుతున్నారా?" అని అడిగాను.

"మా జీవితం గ్రామంలోనే చాలా రమ్యంగా వుంది. దానికితోడు మేము

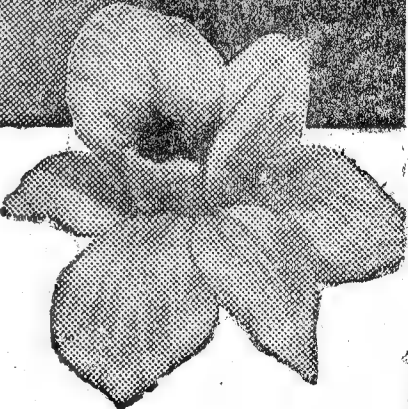
విప్పుడు కోరితే అప్పుడు, పట్టణానికి పోయి కాలం గడపవచ్చు." అని వారు సమాధానం చెప్పారు.

ఒక దేశం పుత్పత్తిని, సంవదను బాగా తెలుసుకోవాలంటే, ఆ దేశంతో వున్న పెద్ద దుకాణాలకు పోయి చూస్తే, కొంత తెలుసుకోవచ్చు. దుకాణాలలో వున్న

గుసుమ-కోమలం

ఈ సమయంలో కోమలం, చూడండి వంటి
రాందర్శం. హిమాలయా ఐస్ క్రీమ్ వల్ల
ఈ దర్శనం అందే మనోహరం.
అది మృదులత మీ దర్శనాన్ని మునుపటికంటే
అంత కోమలంగా వుండేటట్లు చేస్తుంది వంటి
కోమలం. పొడవైన ఎంకో దర్శనం అంటే
యందుకుంది కూడా. ఆ పరిమళమేమో
కోమలం, పూవ్యం, దివ్యం.
ఈ సమయంలో కోమలం, పూవ్యం వంటి
పొడవైన...

హిమాలయా ఐస్ క్రీమ్ లిమిటెడ్ వారి
శ్రేష్టతను చూపుతుంది.

...అట్టి మనోహరమైన చర్మసౌందర్యం కోసం
హిమాలయా బుక్ స్క్రూ

మనువులు పుట్టినట్టి తార్కాణ. ప్రజలు విడిచిగా వచ్చి ఆ వస్తువులను కొంటే, అది ఆ దేశ ప్రజల కొనుగోలుకత్తి ఎంత అభివృద్ధి చెందిందనడానికి గుర్తు. నేను వెళ్ళిన విదేశాలన్నిటా, అరగంటయినా ఈ “స్టోర్స్”ను చూడకుండా రాను. ఆ స్టోర్స్ వల్ల ఆ ప్రజల కొనుగోలు శక్తి దేశంలో పుట్టిన గొప్పదనం మొదలయిన వాటిని కొంతవరకు తెలుసుకోవచ్చు.

అందువల్లనే వ్యవసాయ క్షేత్రం కూసిన తర్వాత ఆ వ్యవసాయ క్షేత్రం నిర్వహించే స్టోర్స్ ఒకదానిని చూడాలి అని కామరాజ్ నిలిచినప్పుడు, నేను చాల సంతోషించాను.

ఆ దుకాణంలో పిల్లలకు అవసరమైన అత్యుత్తమైన వస్తువులు విరాళంగా వున్నాయి. రేడియో, టేబులికార్డర్, గడి యారాలు, పూలకుంటలు వంటి విలాస వస్తువులు అక్కడ వున్నాయి. మేము అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు, సాయంకాలం ఏ గంటలు. అందువల్ల, వ్యవసాయ క్షేత్రం నుంచి తిరిగి వెళ్ళేవారు గుంపులు గుంపులుగా వచ్చి, ఆహార వస్తువులను తీసుకొని వెళ్ళారు. పాలు, వెన్న, బెడ్డు, ఎరలి (మాంసం), కూరగాయలు, ఇవన్నీ అక్కడ విశేషంగా కనిపించాయి. ఆ వ్యవసాయ క్షేత్రంలో వున్న 4000 మంది అవసరాలను ఈ స్టోర్స్ తీరు ముంది.

వ్యవసాయ క్షేత్రం నుంచి వెలుపలికి రాగానే, కామరాజ్ అక్కాత్తుగా “ఇక్కడ ఉన్న ఒక ఖంటిని చూడవచ్చా?” అడిగాడు.

“హా!” అని వారు సమాధాన మిచ్చి అప్పుడు మేము వెళ్ళుతున్న ప్రాంతానికి సమీపంలో వున్న ఒక యింటికి కామరాజ్ ను పిలుచుకొని వెళ్ళారు. ఆ యిల్లు కూడా “ప్రీప్రీ బికేటెడ్” పద్ధతిలో కట్టిన యిల్లే. అది అక్కడ వున్న ఒక ప్రాథమిక పాఠశాల వంటుంది. ఆ పంతురి యింట్లో రేడియో, టెలివిజన్ సెట్, టేబులికార్డర్ మొదలయినవన్నీ వున్నాయి.

“మీరు ఈ యింటికి ఎంత అద్దె చెల్లిస్తారు?” అని ప్రశ్నించారు కామరాజ్.

“నాకు తెలియదు.” అని ఆ ఖండి పంతులు సమాధాన మిచ్చి, “నా జీతం ఈ నివాస వసతిలో పాటే. మా వ్యవసాయ క్షేత్రం ఈ ఖంటికి ఎంత అద్దె కడుతుందో మీకు తెలియదు.” అని వివరించారు.

కామరాజ్

సమీపంలోనే వున్న మరొక యింటికి వెళ్ళారు కామరాజ్. అది ఒంటిగది యిల్లు. ఆ ఒంటి గది యింటిలోను రేడియో టెలివిజన్ కనిపించాయి.

సామాన్యంగా రష్యాకు వెళ్ళేవారు మొదట్లోనే నిర్ణయించిన ప్రదేశాలను చూడడానికి మాత్రమే అనుమతి వుంటుందనే ప్రమాదం వుంది. అయితే, కామరాజ్ హతాత్తుగా, ఈ రెండిళ్ళను చూడాలని అభిప్రాయపడ్డారు, వెంటనే వెళ్ళి చూడారు. ఈ రెండు చోట్లు చూడడానికి ఎలాటి ముందు హామ్యరికలు గానీ, ఏర్పాట్లు గానీ జరగలేదు.

ఈ కారణం వల్ల ఈ వ్యవసాయ క్షేత్రాన్ని మేము చూడడానికి లోగడ నిర్ణయించిన వ్యవధికన్నా మరి కొంత సేపు వట్టింది.

వార్షిగికాడోలో కామరాజ్ కు అధికార పూర్వకమైన విందొకటి ఏర్పాటు అయి వుండినది. దానికి ఆలస్య మవుతుందని మొదట్లోనే ఆలోచించిన మా “ప్రోటో కోర్” అధికారి చాలా వడిగా పోయే వడ వను మా ప్రయాణానికి ఏర్పాటు చేశారు.

సాధారణమైన అవిరి వోడలు గంటకు 30 మైళ్ళ వేగంతో వెళ్ళుతాయి. రష్యాలో ప్రస్తుతం నిర్మించిన ‘రాకెట్’ అనేపేరుగల వడవలు గంటకు 80 మైళ్ళ ప్రయాణం చేస్తాయి. ఈ ఓడ లకు తక్కిన ఓడలకు వ్యత్యాసం వుంది. ఇది పిటిలో వెళ్ళడం ప్రారంభించిన వెంటనే, దీనిముందుభాగం పిటిపైకి తేలి పిటిని చీల్చుకు వెళ్ళుతుంది. దీనిని “హైడ్రోకోటాయిట్” అని ఇంగ్లీషులో అంటున్నారు. ఇలాంటి అవిరి ఓడలు వార్షే, స్పీడే దేశాలలో విరివిగా వ్యవయోగ పడుతున్నాయి.

వార్షిగికాడోలో జరిగిన అధికార పూర్వకమైన విందులో మేయర్ కొరా పోస్టోన్ “బెబుతూ కామరాజును చాల ప్రశంసించారు.” “మీరాక వార్షిగికాడో పౌరులకు పట్టుదలను, ఉత్సాహాన్ని కలిగించింది. మిమ్ములను దర్శించి వర్సరీపా శాలపిల్లలు, ప్రభుత్వ వ్యవసాయక్షేత్ర వ్యవసాయదారులు చాల ఆనందించారు.” అని అన్నారు. తత్వవత్ వార్షిగికాడో ప్రజలు

యుద్ధనమయంలో వడివి పోదలను వివరించి, ఇక ప్రపంచంలో యుద్ధం రానియకుండా ప్రజానాయకులందరూ ప్రయత్నించాలని, దానికి భారత దేశనాయకులు తోడునీడగా వుండాలని కోరారు.

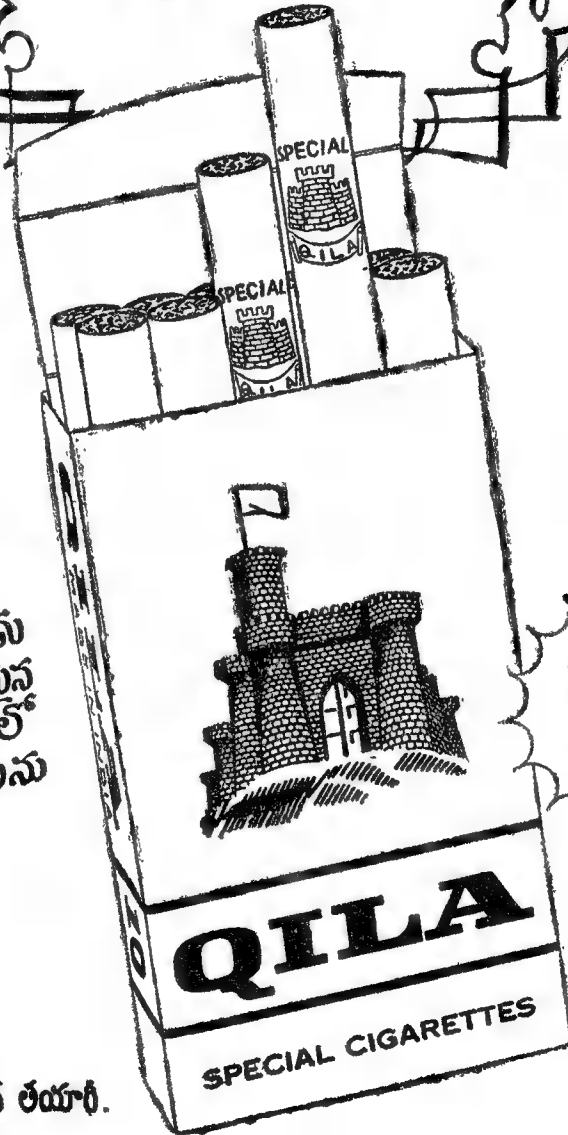
దానికి కామరాజ్ సమాధానం చెప్పారు:— “మీనగరమంతటా తిరిగి చూచిన పిదప మీనగర పౌరులు ఆరితేరిన యుద్ధ పీరులుమాత్రమే గాక కష్టిని పని చేసేవారి కూడా నేను తెలుసుకున్నాను. చెప్పురానంత నష్టంపొందిన మీపట్టణాన్ని ముందుకు మించిన ఐశ్వర్యభువ్వదయాలగల మహానగరంగా మీరు నిర్మించుకున్నారు. ఇది మీకు గొప్పతనం తెచ్చేసంగతి. మీరు మీపూరిపిల్లలపై చూపేవాత్సల్యం శ్రద్ధ వాసునన్నును అత్యంతం ముగ్ధుడేకాదు. భవిష్యత్తులో దేశాన్ని కాపాడడానికి, రృషి తరం చేయటానికి కావలసిన మనో బలాన్ని శిక్షణను మీపిల్లలకు పసి తనంలోనే బోధిస్తున్నారు. మీలాగా మేము కూడా విశ్వశాంతిని కోరుతున్నాము. ప్రపంచంలో శాంతి సలకాని వుంటేనే మాదేశంలో మేము ప్రారంభించిన ప్రజాశి కలను ఆటంకంలేకుండా నెరవేర్చడం పొధ్యం. మనరెండు దేశాలమధ్య వున్న సత్సంబంధాలు ఇతోధికంగా బలపడు తాయని విశ్వసిస్తున్నాను.”

కామరాజ్ ఈవిధంగా సమాధానం చెప్పిన తర్వాత మమ్ములను గౌరవించిన వార్షిగికాడో మేయర్ కు జీలుగు తెందుతో చేసిన తుశాపూర్ దేవాలయం గొప్పర ప్రతిపాపాన్ని బహూకరించారు. విందులో పాల్గొన్న ప్రముఖులు వార్షిగికాడో ప్రాంత నిర్వాహకులైన మొదలైనవారంతా ఆగొప్పరం వనితవాన్ని చూచి ఆశ్చర్యపడ్డారు. అది ఎలా అయ్యారు చేసిందితెలుసుకొనడానికి ఎంతో ఆసక్తి చూపారు. “దంతమా?” అని ప్రశ్నించారు ఒకరు. మరొకరికి అది “చలువరాతివా!” అనినందేహం నిర్వహించి, దానికికా విలసనం వారందరినీ ముగ్ధులను చేసింది. “విదేశ ప్రముఖులు బహూకరించిన ఉత్తమ వస్తువుల ప్రదర్శన శాలలో ఈతుశాపూరు గొప్పరం ప్రత్యేక స్థానం పొందుతుంది” అని ఆనందంతో చెప్పారు మేయర్.

(సశేషం)

—అనువాదం: డి రా.

(అదండనికటన్ పోషనక్షంతో)

ఇప్పుడు
ఆకర్షణీయమైన
ఈ పేట్టెల్
దొరకును

వెల:
17 మై.

ఎజిర్ సుల్తాన్ తయారీ.

CHYS - 47

ఇలాగే అన్ని రకాల లెక్కలకు మూలం
కాలు వరిగా లెక్కపే లెక్క తప్పు అని
నులభంగా చెప్పవచ్చు. ఒక్కొక్కరవని
లెక్కకు ఒక్కొక్క ఉదాహరణ ఇస్తాను.
కూడిక: $474 + 691 = 1065$ అని
వనింది అనుకుందాం.

474 యొక్క మూలాంకం 8
691 యొక్క మూలాంకం 7. ఈ
మూలాంకాలు కూడితే $6+7=13$
లేక $1+3=4$ వస్తుంది. కాని వచ్చిన
జవాబు (1065) కి మూలాంకం 3.

రావలసిన మూలాంకం 4 అయితే,
3 వచ్చింది. కనుక ఈ జవాబు తప్పు.

తీసివేత: $903 - 376 = 427$
అని వచ్చింది అనుకో. 903 మూలాంకం
3; 376 మూలాంకం 7. 3తో
నుంచి 7 తీసివేయడం సాధ్యం కాదు.
కనుక 9 అప్పు పుచ్చుకోవాలి. (మనం
మామూలుగా చేసే లెక్కలలో 10
అప్పు పుచ్చుకున్నట్టు ఇక్కడ 9 అప్పు
తీసుకోవాలి.)

$9+3=12$. ఇప్పుడు $12-7=5$.
427 కి మూలాంకం 4.

రావలసిన మూలాంకం 5 అయితే
వచ్చినది 4 కనుక జవాబు తప్పు.

భాగహారం: 73091 ని 74 చే
భాగిస్తే 987 విభక్తం వచ్చింది. 43
శేషం మిగిలింది. ఈ లెక్క రైటా ?
తప్పు ?

విభాజ్యం (73091) కి మూలాంకం: 2
విభాజకం (74) కి మూలాంకం: 2
విభక్తం (987) కి మూలాంకం : 6
శేషం (43) కి మూలాంకం : 7

విభాజ్యము = (విభాజకము \times విభక్తము)
+ శేషం అని మనకు తెలుసు. మూలాంక
ములను ఉపయోగించి ఈ సమీక్షరణం
సరిపోయిందో లేదో చూద్దాం.

$(2 \times 6) + 7 = 12 + 7 = 19$ లేక
1 మూలాంకం. ఇది విభాజ్యపు మూలాం
కానికి 2 కి సమానం కాదు. కనుక
ఈ జవాబు తప్పు.

వర్గం: 671 యొక్క వర్గం
450341 అని వచ్చింది. ఇది రైటా
అప్పు ?

671 యొక్క మూలాంకం 5
5 యొక్క వర్గం 25. లేక $2+5=7$
వచ్చిన జవాబు యొక్క మూలాంకం 8. కనుక
ఈ జవాబు తప్పు.

ఈ విధంగా, చేసిన లెక్కలు తప్పి
కాదో నిర్ణయించవచ్చు.

షర: ఈ చిట్కాలు పంతుళ్ళ కోసమే
కాని, విద్యార్థులకు కాదు.

పుచ్చము మీ అదృష్టం చేస్తుందను

మీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నది, మీ నుండి వచ్చే వ్యయం గురించి మీరు తెలుసుకోవాలి అనిపిస్తే ఒక పుచ్చుకార్డు పైనే మీకు ఇవ్వడం ఒక పుచ్చము పేరుమన్న మీకు వ్రాయుతేదీ, వేళవివరములున్నా, వేచితిండి. చిరునామా, వెంటనే వ్రాసేవంపడి. జ్యోతిషశాస్త్రముతోని రహస్య గణితము మూలముగా పేము గుడింది, మీరు కార్డు వ్రాసేవేదీ లగాయతు 12 మాసములలోను మీ యొక్క ఆదర్శము, లాభనష్టములు, శ్రమిలవార్గము, విద్యవహారములో మీకు జయముకలుగునో, ఉద్యోగం విషయంలో మంచిచెడ్డలు, వార్తలు, ఆరోగ్య విషయము, పరదేశము నుండి తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసఖ్యము, సంతానము, విధివిధేయములు, లాటరీ, అకస్మాత్ ప్రద్యు లాభముమొదలగువానిని గురించి పుచ్చముగా వ్రాసవారిగా వ్రాసి 1.25 రైలకు మూతము ఏ. పి. గా పంపగలము. ఏ. పి. వార్తలు ప్రత్యేకం. యుక్తగ్రహములైన వాకిప్పుయెడల శాంతియే విధానం కూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూటపై పంపవచ్చును. పేము పంపిన భోగిట్లా మీకు తప్పిగా లేనియెడల పై కమం వాపసుచేయబడును. ఒకసారిపరీక్షించండి. అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

PT. DEV DUTT SHASTRI, RAJ IYOTISHI,
(A. W. P.) Post Box No 86, IJLLUNDUR CITY.

వారికి అభిప్రాయ బేధాలు
లేకపోలేదు.... కాని

న్యూట్రీన్

స్వీట్స్ & టాఫులు

అంటే వారు ఏకాభిప్రాయులై!

న్యూట్రీన్ కన్ ఫెషనరీ కం.

పవేట్ లిమిటెడ్

చిత్రూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్

మీ శ్రేయస్సుకు సులభ మార్గం

ప్రాముఖ్య నేయకరీతిల్ల అభివృద్ధిపొందజచ్చు. ముందు నేనుకలు
అహంబింది అభ్యసెడితే, దబ్బు అదా చేయవచ్చు. నేర్చుగా
పెట్టానికి పెట్టినట్లయితే, పొదుపు దబ్బు వృద్ధి అవుతుంది. ముందు
ముఖ్య మీ శ్రేయస్సుకు తోడ్పడుతుంది.

మీకు కొడుపు తనన తబ్బు ఉత్తమ విధంగా పెట్టబడి పెట్ట
అలాగే చిట్టు మొత్తం పొదుపు వశకాలు మీకు మంచి
అవకాశాలు కల్గిస్తాయి. మీ అవకాశం ఏదైనా - అది వృద్ధావస్థలో
ఉపాధికావచ్చు. మీ మీద అధారపడిన వారికి సహాయం చేయడం
కావచ్చు లేదా విద్య, వివాహానికి. మీ పిల్లల ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు
మంచిది అనినది కావచ్చు - దానికి తగినట్లుగా చిన్న మొత్తం
పొదుపు - వశకం మంచి.

దీని పోస్టు అవేసుకో అయినా మీరు ముందు అక్కాంటు తెరుచు
నప్పు లేదా ముందు వర్గీకర్తలు కావవచ్చు.

జాతీయ పొదుపు ఉద్యమ సంస్థ

OA-66/420

1793 వ సంవత్సరము. పాల్ నిగరులలో డిసిల్ట్ (స్టర్న్) గారి జోధనశాల. ఆయన పితరుల అయిన కర్నాట విద్యార్థులలో ఒకరిని ఎంచి ఆ పిత ఫిరాంకాన్ని గురించి మొత్తపు క్లాసుముందు చెప్పుమని ఆయన సహాయోద్యమకుడు కుర్చీ మీద కూర్చుని వర్ణనలు చేసి క్లాసు. 'కాలరు ఎముక విరిగే తీరులు' అప్పుది విషయము. క్లాసు అంతా అయ్యారే పోయిందీ, సహాయోద్యమకుడు అవాడు 'మాట్లాడవలసిన విద్యార్థి వచ్చి ప్రారంభించ వచ్చు' అప్పుడు. చిత్రము. ఎవరూ లేవలేదు. ఆయన గారు మొహము చాటుకొడు. అనంతర తలగానే అక్లాసులోని గ్యేవియర్ బిచ్చాట్ 'నేను చెప్తి'ని లేచాడు.

బిచ్చాట్ అండ్రి వైద్యుడు. బిచ్చాట్ లయస్సులో వైద్యులు చదివి, ప్రాంత విజ్ఞానపు కల్లోలాంతో విన అవస్థలూ ఏర్పాడు. విజ్ఞానకారుల అరాజకపు బల్లలలో నడుపు నలిగి, చివరికి పాల్స్ చేతులని పేయిర్ జోన్ డిసిల్ట్ దగ్గర చేరెడు.

అతని అప్పటి వయస్సు 22. ప్రాసెస్ డిసిల్ట్ క్లాసులో లెక్చరు చెప్పే కర్నాట క్లాసులోని ఒక విద్యార్థిని ఎంచి, ఆలెక్సరునే సంగ్రహంగా చెప్పి వునవనూ, ప్రాసెసు కాక సహాయోద్యమకుడు అభ్యుత్తర పొందడనూ. మామూలు, ఒకవాడు మాట్లాడవలసిన విద్యార్థి రాలేదు. అది తలగానే బిచ్చాట్ 'నేను చెప్తి' నని లేచాడు. విద్యార్థి ఎందుకు 'రాలేద్' విద్యార్థులకు తెలుసు. బిచ్చాట్ చేరి వెలరోజులు మాత్రమే అయింది.

వాజురకాని విద్యార్థి ఎందుకు రాలేద్ విద్యార్థులందరికీ తెలుసు. బిచ్చాట్ 'నేను చెప్తి' ననగానే కేవల గీతలతో కొంత కల కలము జయలు దేరింది. బిచ్చాట్ ప్రారంభించి నాలుగు వాక్యాలు చెప్పి సరికి పద్దణిగి పోయింది. బిచ్చాట్ ముగించేవకు మెదలకుండా కూర్చున్నారు. అతడు ముగించిన కొంత సేపటికి పూరుమని జయజయ ద్వారాలు చేశారు. విద్యార్థి మాట్లాడినట్లు లేదు. అతని లెక్చరు, ప్రాసెసు మాట్లాడినట్లుంది. డిసిల్ట్

ఈనగతి విని, బిచ్చాట్ పిలిచి మాట్లాడెడు. అంత వరకూ ఈయన గారు క్లాసులో వున్నట్లే తెలియ ప్రాసెసునకి. అతనితో మాట్లాడి తనకి అసిస్టెంటు గవేనుకువాడు ప్రాసెసు.

కువీయరు మానవుడు ప్రత్యేకతను నిరూపించ దానికి యత్నించి జంతుజాలపు అంగంగ సరికోఫనా పోలికా చేశాడు. ఈ బావ్య పరికోఫన అంగనిర్మాణము చేసి టిమ్మూ పా.ల పరికోఫనని చేర్చాడు. బిచ్చాట్. తాను డోగుల కురువులను, వెత్తురు వుండలూ మంచిస్సుడు అంగముమాలిన గాయాలు ఒకరిటిగా ఉన్నట్లు గుర్తించాడు బిచ్చాట్. అంగముల పా.ల టిమ్మూలూ ఒకలాగేవున్నాయో? అన్న సమస్య కలిగింది. గాయము అంటే ఈ పా.ల దెచ్చి తినడమేవా? ఈ ప్రశ్నకు జవాబు ఏగ్రంథము లోనూ దొరకలేదు. తానే పరికోఫించడానికి పూను కుని తనకున్న అతికోర్ది విరామాన్ని దేహములోని వివిధాంగముల పా.ల గుణాలు పరిశీలించడానికి ఉపయోగించాడు. వెచ్చట్టిడనూ. అరజెట్టిడనూ, నానెట్టిడనూ, దానెట్టిడనూ క్లాసులో కడగ డనూ, ఉప్పునీళ్లతో పెట్టిడనూ అన్న వేసి ఏ అంగపు పా. ఏమే మవుతుందో పరికోఫించాడు. అయితే, మైక్రో స్కోపుని మాత్రము ఉపయోగించలేదు.

కువీయరు మొత్తపు అంగములను పొట్టి పరిశీలించాడు, ప్లైన్, ప్లీడెన్ జీవజాల ఉనికి కని చెప్పెరు. బిచ్చాట్ వాటినిడివి ప్లీటిని ఎందుకు వట్టెదూ? అన్న వింత ప్రశ్న పుట్టుతుందిగాని, 'గాయమున్నది అంగం ముదూని పా.ల దెచ్చుతిన డమేవా' అన్న ప్రశ్నను తీర్చడానికి అతని పరికోఫన అన్నట్లుదా దాని జరుపు అనుకుంది. చాలా చాలా చెప్పెడు అంగం టిమ్మూ పా.ల రకాల్ని బిచ్చాట్ జీవజాల పా.ల జంతువుల పదాలూ ధనుమల, తిరిలూ, మిడతలూ, కండగాలూ, మజ్జ, చర్మము ఇలా ఇంకా భేలలు చెప్పెడు. ఇప్పటి వరకే పరికోఫనా తీర్చే పా.లు. జీవజాలా చెప్పే అంగం భేలలు చెప్తి ముందున్నా? అంగలు చేసే

మనులను వాటి చేత నిర్వహించ జేసే నిర్మాణము ఏమిటి? అనిర్మాణ ఏదోలేమిటి? అంగముల ఎనులను మాత్రము కాదు. మనము గుర్తించ డము. అవనులను వాటిచేత చేయించే నిర్మాణ మున్న కూడా—అంటే అవనుల కారకములను కూడా—పరిశీలించలి. రాని యనిక మూలకాలు చేరి మయోగాలు ఏర్పడిన విధంగా టిమ్మూలు చేరి అంగము అవుతున్నాయి. 'రాని యనిక మయో గములో చేరిన మూలకాలు స్వభావ విశ్రుతి పొందని విధంగానే అంగములుగా కూడిన టిమ్మూలు స్వభావములో నూరవు. అదే టిమ్మూ సారగా ఏర్పడవచ్చునూ, విభు వాళము కావచ్చునూ, ఈవేలుగా ఏర్పడ వచ్చును. కంటి రెటిని పా.ల టిమ్మూ (అల్లిక) యే నరాలలో ఉంటున్నది. ఈరీటిగా రూపము నూరినా దాని స్వభావము నూరదు.

అయితే ఇందాకా చేసిన వేర్వేరు రకాల యొక్క నిమిట్టము వెరు. ప్రతిదీ దానికి కావలసినదానిని నెత్తురు నుంచి తీసుకుంటుంది. ఉటలూరడము, పీల్చుకోడమూ అవరము సేకరించడమూ, దీనికది దాని ప్రత్యేక పద్ధతిలో చేసుకుంటుంది. అంటే భూమిమీద కనిబడి రచియనిక ఏదార్థాలు— అత్తెడ్డా, సర్పేటులూ, కార్మిటులూ వంటి వాటిని వాటిలో మూల పదార్థాలేదో కలుగ చూచుకున్నట్లే జంతువుల అంగములను ఇందాకా చెప్పిన టిమ్మూలవల్ల నిర్మించబడినవిగా చూసుకో వాలి. (ప్రాణి వీడయినా కండరపు పా. నరాలదా ము— ఇత్తాది టిమ్మూల రకాలు ఒకటిగి ఉంటున్నాయి. జంతువుల అంగం భేవము కువీయరు మూ అంగం చెప్పినట్టిది—వాటి అంగలను నిర్మించిన టిమ్మూ లతో చూడాలన్నమాట. మరొక లాగ చెప్పినట్టి యితే, జీర్ణకోశము, లివరు దాంటి అంగముల ప్రత్యేకతను చక్కగా గుర్తించాలంటే వాటిని మొత్తంగా కాదు చూడడము వాటిలోని వేర్వేరు టిమ్మూల భేవాల్ని గణాల్ని చూసుకోవాలి. ఒక అంగము లోని తక్కిన టిమ్మూలు జాగనే ఉండ వచ్చు. ఒకటిమ్మూయే పాడవవచ్చు. కనక ఆ అంగపు జుట్టును ఆ టిమ్మూ జుట్టుగా చూడాలన్నమాట.

బిచ్చాట్ పరికోఫనలో అతనికి టిమ్మూసార ప్రత్యేకతని నిరూపించడానికి కావలసినంత సృష్టియు దొరికింది. మైక్రో స్కోపు వాడకుండా జీవ జాలా అల్లుకుని ఏర్పడి టిమ్మూల ప్రత్యేక లను నిరూపించి పాస్టిలస్ అన్న శరీర నిర్మాణశాఖను స్థాపించిన వాడే వాడు బిచ్చాట్.

ఒకరు కలాల్నా ఒకరు అలగలూ వర్ణిస్తే వాటి పడిమి నిర్మాణాన్ని పట్టి కొట్టికట్టి కాదు బిచ్చాట్ గొప్పవాడవుత. వివిధాంగం గాయాలు ఒక లాగుంటే చూచి విస్తరియ కారణము వెతకి పా.ల దేహసమస్యమునూ భేవానూ కనుక్కుని అన్ని అంగం గాయాలూ ఒకరికపు టిమ్మూని పాడు చేయడము వల్ల నిమిత్తము జుబుడిందని గుర్తించి చెప్పెడు బిచ్చాట్. అతడు ఉద్యోగముగా, ప్రాక్టీసు చేసుకుంటూ ఒక శిశుకాలము లో ఆరు వందల శరీరాల సరికలు చేశాడు.

ప్రాణం పరిక్షను తిగివలసినట్లు భావిస్తాడు బిచ్చాట్. మున్నో యొక్క అతనికి మారేంద్రుని అదిపోయాం.

వాళ్ళ ముగ్గురు

గాలిరథం

తై బాంబాలు ది చాయి

"మాస్టర్!"

అగి చూచాను.

"నమస్కారం మాస్టర్!"

కన్ను లింతింత చేసికొని పరికిచాను. అందమైన తాళివేళ అబిడ్స్ లో అలవాటి దేవదాసుకు తమ్ముడైన ఇతగాడెవడు?

"నాకు తాగడం చాలకాదు. ఎప్పుడూ తాగలేదంటే! అదంటే అనయ్యల బాకు."

కాలిబాట మీద నడవిపోతున్న నలుగురూ మావంక విచిత్రంగా చూచి నెడుతున్నారు. అవతం పెద్దమనిషి కొంచెం నెమ్మదిగా అరచినా బాపుండును. అభినయ సహితంగా నటావేదికపై ధ్వజస్థంభం సామ్రాట్టు మారిది గట్టగా అరుస్తూ ఉంటే, మావంక నలుగురూ చూడడంతో ఆశ్చర్యం లేదు.

"బిసి, మీరు పెన్నుండి మాస్టర్! నేను తాగావా! ఎట్టే లేదు నాకు తాగడం వీలకాదుగా.."

మరో రెండుక్కణాలాగితే, చూ యిద్దరి చుట్టూ అబిడ్ నర్సిత్ నిలిచిపోతుంది. అందుకని, అతని భుజం మీద చేయివేసి, "నువ్వు తాగలేదుగానీ నెడదాం రా" అని, రిక్తా తో కూలవేసి గదికి తీసుకువచ్చాను. సుశ్యేమార్గంతో అతను నానా కూతలూ కూయబోయాడు. గొంతెత్తి మాధనపెద్ది బాణే అందుకోబోయాడు. భయపడి, అతని నోరు మూశాను. అందమైన పంగిలి. నోరుమూపే, గిరిగిరి గింజాకుని, బోలు క్కున వమనం చేసుకున్నాడు. నా తోవలి జీవుడు వాపోయాడు. రిక్తా గుర్రం గుర్రుగా చూచింది. అపజలి వాడెంత వాడైనా తివసరానికి వాడివి గాడిద కాళ్ళు. నేను నను దేవుడై వాను. అభావ అనేక రూపాలు కాగా— ఏ విధాన అయితేనేమి, గొంతు నిండుకూ తాగినవాడిని, గదితోనికి తాక్కు వచ్చాను.

కడుపులో నరుకు ఫూటుగా పని చేయ సాగిందేమో, ఒంటిమీద స్వప్నా లేకుండా అతగాడు పడిపోయాడు. బ్రహ్మచారిని. చేతులు కాల్చుకోడానికి చెనుకాడితే, కడుపు కాల్చుకోవలసిన వాడిని. అర్పటికే అర్థ తాతికి మరి మూడు గంటలే కాలం మిగిలింది. బొగ్గుల కుంపటి ముట్టించి, ఎనరుకిన్ని నీళ్ళు పోసి, ఒకసారి కథానాయకుడి వంక చూచాను. మధ్యానికి మజ్జిగకూ పోలుపు మిగులదని చలుక్కున జ్ఞాపకాన మెదలింది. పులుపెక్కిన చల్లమ గజ

గొన్నంతో ఒంచి, అరమూతలు వడ్డీ అంద
మైన కళ్ళతో స్వర్గపు నిచ్చైన వెలుగును
చూస్తున్న అతగాడిని పట్టి, కుదిపివేసి
“చిట్టితండ్రి! ఇది తాగు” అని అతని
చేతిలో అదేదో తారకమంత్రం మాదిరి అర
చాను. తాగుమనగానే అతను అలవోకగా
అద్యానినందుకుని, గడగడ లాడించాడు. రెండు
క్షణాల పిదప, “అబ్బా!” అన్నాడు..
హా వెంపు చిత్రంగా చూచి, “నమస్కారం
మాస్కారూ! మీ పేరేమిటి?” అని అడి
గాను.

నేను చిరునవ్వు చిందించాను.

“ఏమిటి? విదంబరమా.. ఓ! హాహు
పేరు. నమస్కారం పోయే! నేను స్వర్గాని
కొన్నాస్తే” అని చెప్పేసి మళ్ళీ పక్క
మీది కొరిగాడు. ఇంకో పదిహేను నిమి
షాల్లో అతను స్వర్గం నుంచి కొంచెం దిగి
జాలవచ్చు. మరుగుతున్న నీళ్ళలో, ఇద్ద
రికీ సరిపడా బియ్యం పోశాను. కూరచేసే
ఓపిక లేదు. ఉదయం చేసిన గుత్తి మంకాయ
ఉండనే ఉన్నది. కొన్నిక్షణాల పిదప, అన్నం
కుతకుత ఉడుకుతూ ఉన్నది. తాగిన పెద్ద
మనిషిని చూస్తూ ఉంటే, మీ ఆలోచ
నలూ ఆవిధంగానే ఉన్నాయి.

గంజి వారున్నూ ఉంటే, ఒక పెద్ద
మూలుగు మూలిగాడతను. లేచి కూచు
న్నాడు. కళ్ళు మలుముకున్నాడు. భయం,
పీర్ లీలగా అతని కళ్ళలో మెదిలాయి.

“క్షమించండి గురూగారూ. నేను,
తాగాను” అన్నాడు. నాకు నిజంగా నవ్వో
చ్చింది. వంటపని ముగించుకుని, అతని
దగ్గర జేరి— “నలరాజా! ఏమయ్యా,
ఇదంతా?” అని అడిగాను భుజం మీద
చేయివేసి. అడవిలో మాదిరి తలవాల్చు
కుని, ఇంకా తాగిన మైకం ఒంటికి గిరి
గింతలు పెడుతూండగా “జీవితంలో
తొలిసారి తాగాను గురూగారూ! తాగాలని
పించింది. బాధ భరించలేకపోయాను..
తాగాక, మరి బాధ కలిగింది. మిమ్మల్ని
కష్టపెట్టాను. క్షమించానుండి గురూ
గారూ!” అని బ్రతిమాలాడు.

నేను క్షమించానలేదు. తాగినవాడిని
క్షమించలేను. మపురంగా అతని కళ్ళలోకి
చూచాను. అతను పిగ్గవడుతున్నాడు.
చేసిన తప్పిదం చెల్లడైపోయిందే అని బాధ
పడుతున్నాడు.

“తే—రెండు మెతుకులు కలిపి నిద్ర

పోతే, ఉదయానికి హృదయంతోని దిగులు
పూరాగా హరించుకుపోతుంది”

నలరాజ గుత్తి మంకాయ కూర తనకు
యివ్వం లేనట్లు తనసాగాడు. రెండు
ముద్దలు మింగి “ఉహూ! నావల్లకాదు
తిండి నయించడంలేదు” అనేసి, లేచి
చేతులు కడుక్కున్నాడు. మూతి తుడుచు
కుని, పక్కమీదికి జేరాడు. తింటున్నానన్న
మాటకాని, ఆలోచనల నిండా నలరాజ
నించున్నాడు. అతని గురించి చెప్పవలసి
వచ్చేపూర్తిగా. ఒక నవలే రాయాలి. కనీస
పక్షం రెండుముక్కలైనా చెప్పకపోతే అతని
వ్యక్తిత్వం తేరుకు మరీ!

అతను నేనూ ఆఫీసులో ఒకేసారి
జేరాను. దాదాపు మూడేళ్ళ క్రిందట..
సర్కిస్ కమిషన్ ధర్మమా అని అటు కోస
సీనునించి నేనూ, ఇటు శ్రీకాకుళం నించి
నలరాజ వచ్చి పాదదాహాదులో కల్ప
కున్నాము. వచ్చిన కొత్తల్లో నలరాజ
నోటినించి బూతులు అత్యుద్యతంగా చిన
వచ్చేవి. “నంజకేడుకు” పదంలేనిది అసలు
మాట్లాడి ఎరగదు. నావైన దుర్బన
సాంగత్యం వల్ల క్రమంగా అతను మామూలు,
మాటలు నేర్చుకున్నాడు. తొలిరోజుల్లో
ఆఫీసే మాకు ముప్పైంది. ఆ తరువాత,
తన జిల్లానాకెవడో సీతారాంబాబో ఉన్నా
డని నలరాజ వెల్లిపొతే—నేను తెలుగు
వాళ్ళు నివసించే టికెటిక్కల్లో వేంకటేశ్వర
స్వామి వారి ఆలయానికి దగ్గరగా గది
తీసుకున్నాను.

నలరాజ కలిగిన యింట పుట్టిరవాడు.
అయినా, నాలుగైదేళ్ళ పాటు దూరదేశ
వాసం చేస్తే ఒంటికి మంచిదన్న అభి
ప్రాయంతో కావాలి, అతగాడు ఇంత
దూరమూ ఒక చిన్న గుమస్తాపని చేసేం
దుకు తరలి వచ్చాడు. మూత్తా మూత్తా
గుండెల నిండా ప్రేమ నింపుకు వచ్చాడు.
ఊగో ప్రక్రియటి అందమైన వదారేళ్ళ
పడుచు కుమ్మని రూపాన్ని గుండెల్లో పోహో
దించుకుని వచ్చాడు. తనను నలరాజ
చెప్పేవాడు—“మేమిద్దరమూ ప్రేమించు
కున్నాం గురూగారూ! చిన్నప్పటి నించి
కలిసి తిరిగాము. గిల్లికజ్జా లాడుకున్నాం.
అన్నీ గుర్తు తెచ్చుకుంటూ ఉంటే—దీని
దుంపతేగ! మనస్సు పులికించి పోతుంది సార్!
అందికే గదా గురూగారూ! మేమిద్దరమూ
పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాం. మావాళ్ళు

ఒప్పుకున్నారు. కాని సార్! ఆరోజు యిం
దగ్గరవడకుండా ఉంది...” మూడేళ్ళ ని
అతని మాట చెబుతూనే ఉన్నాడు.

భోజనం ముగించుకుని, గిన్నెలు బో
గిల పెడుతూ ఉంటే, ఒక్కసారిగా వా ఆ
చన బోరగిలబడి వట్టైంది.

నలరాజ తాగాడు. అంతకు ము
న్నదూ అలవాటు లేనివాడు. అసలు ను
మంటేనే ద్వేషించేవాడు తాగాడు. అస
దాని వెనుక బలమైన కారణమే ఉండ
నలరాజ పట్టి మనిషికాదు. నిండా ప్రేమి
చినవాడు. ఈ ఆలోచన కలిగినంత
మనసాక్కుసారి గిరిగిలలాడింది.

ఒంటి మీద తెలివి లేకుండా పడి పు
అతన్ని నిద్రలేప బుద్ధికాలేదు. స్వాస్థి
జగతులో పడి స్వర్గాన్నుంచి దిగివచ్చి
క్రొత్తవేళ్ళు నవనవ లాడుతూ కనిపించి
అతన్ని అరిరించనిమ్మని, నే నొక్క
వా ఆలోచనల మధ్య, మెత్తగా ఒరిగాను
మనసుకు బాధ కలిగితేనే గాని, ము
మనిషి మధ్యం వంక కన్నెత్తి చూడ
జరిగినదేమో సుంతైనా తెలియదు తా!
నలరాజ నిండుగుండెల్లో దాగిన పక్కిం
పడుచు అతని ప్రేమను తులీకరించే
ఉండాలి లేదా మరే బాధైనా కు
ఉండాలి. బాధకంతకూ మూలకారణం మమ
అని తెలిసే, అనాదిగా మానవజాతి మన
తోనే బ్రతుకులు వెళ్ళుచున్నది.

నా ఆలోచనలప్పుడు నిద్రపోయాడే
తెలియదు. బద్దకంగా మూలిగి, చె
మెల్లగా కనులంత తెరచి వెలుగుకన్నె
భువికి దిగివచ్చిన జాడ కనుగొన్నాను. ఆ
అసలింత వెనుక, తిరిగి కనులు తెరచా
“నలరాజా” అని పిలిచాను. జవా
లేదు. లేచిచూస్తే నలరాజ జాడలేదు. ఆ
తెల్లవారకుండానే నలరాజ వా గది ను
బయలుపడ్డాడు. ముఖం చూపడానికి పో
పడి ఉండాలి. ఆరోజు ఆదివారంకాల
శలవు రోజైనాకాదు. ప్రత్యేక కారణ
వల్ల ఆఫీసు మూసివేసే ప్రమాదమ
లేదు. ముందుగా గ్రాంటు చేయిం
కుంటేనేగాని వీలు కలుగని పరిస్థితుల
నలరాజ శలవు పెట్టే అవకాశమూ లేద
అతనిని ఆఫీసులోనే చూడవచ్చున
కున్నాను.

నలరాజ గురించి ఆలోచనలనేకం నా
బాటు ఉల్లిసాంబాదు మెతుకులు జ్ఞా

గర్జన శ్రేణి అభిమతి నడిచాయి. అసలు కూకొండకూ అట్టే రూరం గాక పోయినా, అర్రోజు అదేమో అరమెలు యూరమూ అక్కోనడెంది. ఒకవేపుర ఫెళ్ళున ఎండ. మరోవేపు మంచి వాడెందుకు తాగడో ఎంతకూ తెలిసి చావని ఆరోచనతో అనితమైన నేడిమి. సరిగ్గా అభిమతి టైము దాటిన సనా యిరవై నిమిషాలకు మెట్టెక్కి, ఎస్టాబ్లిష్మెంటు బులో సంతకం దాఖలుపరుస్తూ రిజిస్ట్రేషన్ తో నూరూపా పేరుకు ఎదురుగా అరని దర్శకు కోసం వెదికాను. అది కనిపించలేదు. అతని సెక్స్ నో స్టోప్ కూడుచి చిరునవ్వు నవ్వుతూ అతడు కనిపించలేదు.

సరిగా వచ్చేందు గంటల వేళ ఎస్టాబ్లిష్మెంటు సెక్స్ నో నించి నరసింహరాజు వార్త మోసుకొచ్చాడు. చాల చిత్రమైన సంగతి. ఎవరు తీసుకువచ్చాలో తెలియదు. గాన ఎస్టాబ్లిష్మెంటు అసిస్టెంట్ సెలెక్షనరీగారి సోజాపై నూరూపా వస్తూ స్టాంప్ తిలిపిస్తున్న రాక్షసానూ పత్రం ఉంటుంది!

జాగివడెందూ వెప్పకుండానే, ఊరికి తరల వెళ్ళిపోయాడు నూరూపా. అంతేగాదు, బంగారం గాకపోయినా, మేల్మొస్తది ఉల్లా డ్మోగమైన, అధారంతంగా తిరోచకాలిచ్చును. రెండుకొణాలు ఆరోచించడం మునుకుని, కూజాలోంచి నీళ్ళు వంచుకుని గదిగదా నాలుగే గ్లాసులు తాగాను. ఉల్లి సాంబారు శ్రేణింది. ఆరోచరలు అధిక మెన్నాయి. సగంరాసిన మెమోరాండంను ఫైవతో అణచి, కుర్చీ వెక్కు జూర గొలిపి కుతుకుతూతూగా, ఆరోచనా లోకంతో దడయాడడం ప్రారంభించాను.

ఎప్పుడంటూ ఏడుగా గడచిపోయేనో తెలియదుగాని, మూర్ఖులుగాను తట మ్మన అ కంస్పరుతో “జాంబాజా!” అని గావుకేక వేయగనే కులు తెరిచి చూచాను. ఆయన చేతిలో కాగితమేదో తెలరెకబాడుతున్నది.

“ఎప్పుడో!” అన్నాను, నా మామూలు ధోరణిలో.

“నన్ను ఏమిటమ్మా! మోస్తూనూ గవర్న మెంటు నాడేదో వందలపాక కంక్రెట్ రోడ్డు నింపుతుంటే ముప్పు గుర్రాపెట్టి విడదోతూ నమాధానం వంకపోతివి. ఇలాక కూడు. టెలిఫోన్ మేనేజ ఎక్కుకైక్

వాళ్ళ ముగ్గురు

రిపోర్టు అవటా అని. తీయవయ్యా వందల పాక ఫైలు.....”

అభినయ సహితంగా, కుంభవృష్టి మూదిరి ఆయన ఉపవ్యాసం సాగుతూ ఉండంగనే ఆయన చేతిలోని కాగితాన్ని లాగి, వందలపాక ఫైలుతో పుటించి, గబగబ రిపోర్టు రాయడం ప్రారంభించాను. ఆ రోడ్డును సూచించే చిత్రచిత్రం గీచాను. ఫైలుతో ఒక అవగంట బుజ్జగింపు కార్యక్రమానికి పీదవ, రిపోర్టు తయారైంది. అన్నదితో సరాసరి అభిరుగారి దగ్గరకు తరలి వెళ్ళాను.

అభిరుగారి సంగతి మరి, కొంచెం చెప్పక తప్పదు. ఆయన అరవయ్యేళ్ళ ముసలివాడుకాదు. ఇన్స్ట్రుకుట వాటినించి మా అభిమతి ఉన్నవాడుకాదు. సమర్థుడు. తన క్రింద పనిచేసే వారి కష్టసుఖాలు ఎరిగున్నవాడు. వినాదూ నన్ను అభిరు సాయాతో గాక ఆనందమిత్రుడిగానే చూచిన వాడు. ఆయన వచ్చి అప్పుగా మానం సిడింది.

తన వాల్చుకుని కూచున్నారాయన. టేబిల్ మీద ఫైల్స్ నీ చేరి, సువురంగా ఆయనగారి పేలవమైన మాటాన్ని తిరికిస్తున్నాయి. కడుపుతో నీదో బాధ చెందలు తున్నట్లు, ఆయన ముఖం పున్నం చేస్తూ ఉంది. అయితే కావలసిన పని గవర్నమెంటు వారిది. రామసిస్ట్రే ప్రమాదం తప్పదు.

“సార్...” అన్నాను. ఆయన తల ఎత్తలేదు.

“సార్! గవర్నమెంటు నుంచి టీ. యమ్ వచ్చింది. కాస్త మీరాకసారి వచ్చి...” నా వాళ్ళంపూర్తి కాకుండానే, ఆయన తల ఎత్తి, పిర్రతో నావంక చూచాడు.

“చూడండి! దయచేసి, నన్ను డిస్టర్బ్ చేయవద్దు” అన్నాడు.

నేను నోరు విప్పబోయాను.

“నా ఆరోగ్యం ఏమీ బావుండలేదు. ఇలాక ఫైలు చూడలేను. మీరు ఫైలు అక్కడ పెట్టి వెళ్ళండి.” అన్నాడాయన చాల కఠినంగా.

ఆయన మాటాడే తీరుచూచి కలిగిన భయంతో గొంతు ఒణుకుతూ ఉంటే— “సార్! గవర్నమెంటు ఇర్జంటు రిపోర్టు...” అని చెప్పడోయాను. ఆయనకంత కోపం

కొన్నందని అనుకోలేదు. “ఏం చెప్పాను మీకు? ఫైలు అక్కడ పెట్టి వెళ్ళండి. నా ఆరోగ్యం బాగులేదని చెబుతూ ఉంటే ఏమిటి యిట్లా వేధించుకు తింటారు? దయచేసి, బయటికి నడవండి...” అని ఇంగ్లీషుతో, దాదాపు పెద్ద అభిమతి గోతుతో అరిచాడు.

చేతితో ఫైలు టేబిల్ మీదికి జారి పోయింది. కాళ్ళ గుమ్మం దాటి తవలకు వచ్చాయి. స్టేట్స్ కి వచ్చి కూచుని మళ్ళీ గ్లాసెడు మంచినీళ్ళు తాగాను.

“ఇలాక చాల చిత్రమైన రోజు” అనుకున్నాను. విజంగనే మరి. మూడేళ్ళనించి వాతో ఒకే అభిమతి పని చేసినవాడు, మూట మ్రోతమైనా చెప్పకుండా తన కేర్వడిన కష్టమేమిటో తెలియజేయకుండానే, రాక్షసానూ పత్రం దాఖలు చేసి వెళ్ళిపోయాడు. రెండు. ఎంతో మంచి వాడైన అభిమతి. అనవసరంగా ఆగ్రహించి అరిచాడు.

“ఆలోచించి, బుర్ర పాడు చేసుకోడు వల్ల ఉపయోగంలేదు” అనుకుని, బుర్రపాడు గ్రామస్థులు సమర్పించిన మహా జరుఫై రిమార్కులు రాయడం ప్రారంభించాను.

తలపు తోసేరంతో, త్రివర్, చిత్రం తోని అద్భుత దృశ్యం చూదిరి కనుబిరిసిన ఆ దృశ్యం ఒకంత ఆశ్చర్యాన్ని, మేరింత అనుభూతిని కలిగించింది. కాళ్ళా, మంచం మీద, తల నేలపైన్న ఏటవాలంగా. నేల మీది నించి మంచం మీదికి కాళ్ళా బాపుకుని, కనిపించిన మనిషి మరెవ్వరోకాదు. మంచివాడైన మా అభిరు మానవదాపు.

ఏనువైనా చిలుకు మనిషింతకుండా వెళ్ళి. మానంగా ఆయనకు కొంచెం దూరంలో కూచున్నాను. మించం నివాది కాళ్ళ తీసుకుని, లేచి కూచున్నారాయన. కూనిరాగాలవనకు ప్రవేశం ప్రారంభించింది ఆయన కంఠం. విషాద సంగీత లావన అయినా, మాషిరగానే ఉంది. ఆయన మీది నుంచి నాదృష్టి మళ్ళీ, ప్రక్కనున్న లావాటి పొట్టి సీసాపై పడి, భయపడి తాగివడి వందలు తూలింది. కాళ్ళ మలుముకుని మరి చూచాను. నందేహం లేదు. అది మనసుకు కె పెక్కించ్చి మనిషిని ఉద్వేగకాలకు కొనిపోయేందుకై

ఇంజిన్ నెచ్చిన నమరై పండు పో.

కూనిరాగం అపి, అయన గొంతు తడుపు కున్నాడు. పొరమారింది. కష్టయాన్ని మంచిలో మారిగా సేవిస్తే గొంతు తడబడకపోతుందా! కొంపలో ఎవరూ ఉన్న జాడ లేదు. మాధవరావు గారు మానసి సహితంగా ఈ సగదానికి విచ్చేశారు. ఇవాళ, ఇంట్లో

వివరాలు! డాక్టర్ ఇంత మరచిపోయా కైపుకోసం స్వర్గలోక ప్రవేశం నిమిత్తం మత్తు మందును సేవిస్తూ ఉన్నారు.

“అబ్బా!” అన్నాడాయన. సీసా చేతిలోనే ఉంది. కూచుని ఉన్న వాడు మెల్లగా చెనక్కువారి “హూ..వికారం” అని మూలిగాడు. క్రింద పొరవేయ

వోతున్న అమ్మకొత్త సరదులు, బ్రక్కలు పెట్టాను. మెలికలు తిరిగిపోతున్న మనిషిని మెల్లగా లేవదీసి, మంచం మీదకి చేర్చబోయాను. అయన గిరిగిరి గింజుకుని, వా చేతుల్లోంచి బయటపడి, మంచం మీద కూర్చున్నాడు. రెండు క్షణాలు నవ్వు పరికించి చూచాడు. పెదవుల పైకి విరి

‘నా
చర్మసౌందర్యం
కోసం లక్ష్మీ
నాకు ప్రీతి’
అన్నది జమున

జమున కన్నుల్లో మిక్కిలి చర్మ సౌందర్యం అమూల్యం... అన్నది ఆ సాధనయే దానికి తగినది.

‘చనిత పొగమత విష్కలంకమైన చర్మ సౌందర్యం మరీ దేనికంటెజో విక్రమ గుణకారి. నా చర్మసౌందర్య సాధనగా వర్మడా లక్ష్మీ వాడతాను. దాని మిగడనంటి సురగ, దాని దివ్యమైన పరిమళం నాకెంతో ఆనంద శరం. అలాగే మిక్కిలి అని నా వమ్మకం.’ అన్నది అతి సుందరియైన జమున. లక్ష్మీలో అతి మహాహరమగా కనబడంది.

జమున నాలుగు వారాల రంగులను వున్నది.

లక్ష్మీ టాయిలెట్ సబ్బు
సినిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చే
పుష్పమైన సౌమ్యమగు సబ్బు

లింబాస్-LTS, 200-140 TL

హిందూస్టన్ లివర్ లిమిటెడ్

కొన్ని, చదువునూ సుస్థైర్యాన్ని చల్చు
బుందలు చేసి నూతన గుర్రాల్లో నాలుగు
గుర్రాల్లో అగ్రశ్రేణిలో ఉన్నారు మరి. నలురాజు

గారు వేదేశారు. కొద్దికొద్దిగా మా వాతా
వరగా మారిపోయింది. ఇదివరకల్లా
ఉపరి పేల్చుకునేందుకైనా తిరిక చిక్కేది.

వా బాధలో పాలుపంచుకున్నాడు. వాకన్నీళ్లు

అయినా... అయినానానా అభిమానములు అలమటించిపోతే, మండంటి జీవితం పాడు చేసుకోగలనని హెచ్చరించాడు. అయినా ఏం చేయగలను? కొండంత ఆస్తిని ఏమైతే చేయమని ఆయన కప్పగించి, వాతావరణం మారితే మనసు కాస్త కుదుట బడుతుందని హెచ్చరించాడు వచ్చి, ఉద్యోగంలో చేరాను. అదే నా బ్రతుకును మరింత నీకటి పాలు చేసిందేమో!

నేను ప్రేమించిన పిల్ల పేరు వద్దు. ఆమె తండ్రికి వామిద అంతవరకూ అభిమానమే ఉంది. జరిగిన గాథ ఆయనగారి అభిప్రాయాలను తలకిందులు చేసింది. నాకు కొంచెమేనా తెలియదానే కూతురు పెళ్లి జరిపించాడాయన. పెళ్లి వస్తూ కొంతకాలానికి నాకు తెలిసింది. మనసు రాయి చేసుకున్నాను. అయినా నా ప్రేమను చంపుకోలేదు. నా ప్రేమ కథను మామూలు రూపంలోనే మామూలు మాటలతోనే నలుగురికి చెప్పుకోడం మానలేదు. అవిధంగానే కొంత సంతుష్టి పొందాలని ఆశించాను. తల్లి పాడు పని చేసి, ఉరిపోసుకు చచ్చింది. ఏయే రాలు పరాయిదైంది. అయినా చిరువప్పుగు పెరిగిపై నిలుపుకున్నాను.

మళ్ళీ వద్దు నాకళ్ళ బడుతుందని అనుకోలేదు. ఏపిల్ల మీద బాల్కనం నుంచి కలిబా... ఆ అమ్మాయి మళ్ళీ నాకళ్ళ బడి నన్ను రెప్పగొడుతుందని ఊహించలేదు. ఆరోజు పైలు తీసుకుని అఫీసరుగారి యింటికి వెళ్ళాను. తలుపు తెరిచి, “ఎవరు కావాలి?” అడిగింది వద్దు. మూడేళ్ళ తోనూ నాతో చెప్పలేనంత మూర్ఖు వచ్చింది. అందుకే వద్దు నన్ను గుర్తు పట్టలేదు.

“వద్దుగారికి నమస్కారం” అన్నాను. ఆమె నన్ను గుర్తించింది. తడబడలాడింది. తలుపు వేసుకోబోయింది. నాకు కోపం వచ్చింది. రెచ్చిపోయాను. అప్పుడు మరి చిన్నతనం నుంచి కలిబా గున్న వాళ్ళలో నా దురదృష్టం కొద్దీ ఆమె గొంతు కాకుండా పోయిందే అనుకోండి! కనీసం కనిపించినపుడైతే నా కన్నీళ్లు తుడవవచ్చు గదా! అని పోయింది. ముఖం చూపేందుకైతే వా ధైర్యం చాలక తలుపు వేసుకోబోతే—నేనూ అన్నానుగదా—“మీనాన్న మనకు అన్యాయం చేశాడు. ఆ అన్యాయం కూతురువనిపించావు నువ్వు” అని.

వద్దు పాపం! అబల. ఏం చేస్తుంది?

అయినా... అయినానానా అభిమానములు అలమటించిపోతే, మండంటి జీవితం పాడు చేసుకోగలనని హెచ్చరించాడు. అయినా ఏం చేయగలను? కొండంత ఆస్తిని ఏమైతే చేయమని ఆయన కప్పగించి, వాతావరణం మారితే మనసు కాస్త కుదుట బడుతుందని హెచ్చరించాడు వచ్చి, ఉద్యోగంలో చేరాను. అదే నా బ్రతుకును మరింత నీకటి పాలు చేసిందేమో!

నాకు కలిగిన అనేకంలో ఆమె ఏమంటున్నది గమనించలేదు నేను. “రెండు నిండు పృథ్వీలను విడదీసిన పాపం మీనాన్నకు తగులకపోదు. చిన్నప్పట్నుంచీ నీతో కలిసి బతకినవాడిని. ఎన్నో ఏళ్లు తరువాత కనిపించాను. కనీసం రెండుమాటల నాతో మాట్లాడు” అన్నాను.

వద్దు నోరు విప్పలేదు. గుడ్లు నీకు కక్కుకుంటూ రోవలకు వెళ్లిపోయింది. అక్కడ నేనింక నిలబడలేకపోయాను. నా గుండె మండిపోతూ ఉంది. నా ఆలోచనలు చచ్చిపోయాయి. ప్రపంచంలో నాకు మరెవ్వరూ జ్ఞాపకం రాలేదు. దేవదాసునైనాను. ఆర్థాతి మీ గదిలో నిద్రపోయాను. ఒక రౌతి వేళ మెలిమీ వచ్చి, తెల్లవారితే మీకు మొగం చూపించలేక, ఆ నగరంలో మతి బ్రతకలేక, రాజీనామా వ్రతం అఫీసులో పూస్కు అవుగించి, స్వగృహానికి వచ్చాను. స్థిరుడు కాదనుకున్న మేనమామ ఇక్కడి వ్యవహారాల్ని స్వకమంగా నడుపుతున్నారు.

వద్దు ముఖం కోరుతాను. అందుకే

హెచ్చరించాడు ఏడిచి వచ్చేశాను. గుండె మంటే పోతూ ఉంటే, ఆ బాధ భరించలేక గోంతు మండే విషాన్ని తాగిన నన్ను క్షమించండి మన మైత్రీ కలికాలం నిలవాలనని కోరుంటున్న ఈ మిత్రుడిపై కనికరం వహించిపూడ్డేవా ఒకసారి మా వల్లె నీమకు చల చేసి, నా ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించండి...”

ఉత్తరంలో టుంకా ఏమేమో రాశావలంబా. ఇన్నాళ్లుగా అతని చిరునామ తెలిసే, ఉత్తరం రాయలేని నా ఆశక్తులు నిండించుకున్నాను. మనసిచ్చిన మం మిత్రుడి బాధలో పాలుపంచుకోలేని నా జీతం కాలినా అని నన్ను నేను తిట్టుకున్నాన

ఉత్తరానికి జవాబు ఏవిధంగా రాయాల తెలిసింది కాదు. అంతటి మంచివాడి బాధ పంచుకోలేని నేను, సిగ్గు పడడం తప్ప, మ ఏముఖం పెట్టుకుని జవాబు రాయగలను నలురూ ఎందుకు తాగాడో తెలిసింది అయితేనేమి, మాధవరావుగారి సంగతి ప్రగానే మిగిలిపోయింది.

ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం దొరికేందుకాబోలు, “అవసరం వడింది. నీ పోకస టుంటికి రావాలి” అన్న నాన్నగారి అభ్యు నను కొదవలేక, పదిరోజులు తెలుపు పెట్ట

భాగ్యవగులలో బయలుదేరిన రైలు బండి నవ్వేగాక వాబోటి వారి నెందరినో తరుగుతుంటారేగా తనలో ఎక్కించుకుని, దిన్నసిల్లాడి మాదిరి "చుప్ చుప్" మంటూ అక్కడక్కడ ఆగుతూ, కొందరిని దించి వేస్తూ మరికొందరిని ఆకర్షిస్తూ— అడుతూ పాడుతూ నిడదవోలుకు చేరు కుంది.

చేతిలో సంచిలో బండి దిగి, పాటాపారం మీద అడుగు పెట్టానో లేదో, సెమెంటు బొంబి మీద బొంబి అంతా తనదే అన్నట్లు బోరగిలించడి పడుకున్న మనిషి నన్నాకర్షించాడు. బండి ఆగి, కలకలం రేగగానే అతను లేచి కూచున్నాడు. నిండాగడ్డం పొందుకున్నవాడు, మాసినబట్టలు ధరించిన వాడు, చూపు మూత్రం గానే ఆయనెవరో అనవాలు కట్టేందుకు సాధ్యంకాని విధంగా సాక్షాత్కరించినవాడు. ఆయన మాధవ లావు. నన్ను చూచాడు. చూస్తూనే, అసహ్యంగా తయారై, వాడిపోయిన ముఖం మీదికి చిరునవ్వును తెచ్చుకుని, "బాల రాజుగారూ!" అని పిలిచాడు. ఆయన మాధవలావు గారో కాదో అన్న అనుమానంతో అడుగు ముందుకు వేయబోతున్నవాడిని, ఆగి— "క్షమించండి సార్! మిమ్మల్ని గుర్తు పట్టలేకపోయాను" అన్నాను. పేలవమైన ఆయన చిరునవ్వు 'నీతప్పులేదని నన్ను వెమర్శించింది. ఇద్దరం ఆ బొంబి మీదనే కూచున్నాం. సాపం ఆయనను చూస్తూ ఉంటే కడుపుతోంచి బాధ రేగింది.

వాళ్ళ ముగ్గురు.....
"చెప్పండి—విమిటి ప్రయాణం?" అని, ఆయనే అడిగాడు.

నేను మహాధానం చెప్పబోతూ ఉండగా, గొంతు తగ్గింది. ఇద్దరం ముందుగా ప్లాటుఫాం మీదే సేవించాము. వాప్రయాణం సంగతి విప్పకుండానే ఆయన మాట్లాడడం ప్రారంభించాడు.

"ఆర్థి మీరు నన్ను చూచేందుకు వచ్చారు. ఆఫీసులో మీపై చిరాకు పడ్డానని మీరూ కోపంలేదు. మీరు మంచివారని నాకు తెలుసు. అందుకే, తొగిన ఆమె కుంతో కూడా, మీ ముందు నిలబడడం సిగ్గుపించి, వెళిపామ్మని ఆర్థి ప్రాధేయ పడ్డాను. మళ్ళీ కనిపిస్తే, నా మనసు లోని బాధనంతా మీ ముందు వెళ్ళబోను కోవాలనుకున్నాను. అరోజు ఇన్నాళ్ళకు వచ్చింది.."

ఆయన ఆగి, నా ముఖం వంక చూచాడు. నా మనసు బాధలను భరించేందుకు అలవాటు పడ్డదికాదు. కష్టాల మధ్య నిలబడ్డ మనుష్యులను చూస్తే గుండె నిరైపోతుంది. మాధవలావు గారు చెప్పబోయే కథను ఊహించుకోలేక ఉక్కిరిబిక్కిరి కాసాగారు. కథ లనేకం చదివిన వాడిని. కథేతి వృత్తాల విచిత్ర పోకడలకు ఆశ్చర్యం పొందిన వాడిని. ఇవాళ అన్ని కథలూ పేలవమై నిలబడ్డాయి.

ఆయన చెప్పసాగాడు.

"వాళ్ళిద్దరూ ప్రేమించుకున్నారని నాకు తెలియదు. కనీసం పెళ్ళైతేనే తరువాతైనా పద్మావతి నాకు చెప్పి ఉండవలసింది. మన దౌర్భాగ్యం కొద్దీ ఆడవాళ్ళ మనస్సులు అంత ఎత్తుకు పెరగలేదు. చూచాయగానే నా వాళ్ళ ప్రేమ సంగతి నాకు తెలియజేస్తే నేను వాళ్ళ సుఖాన్ని కాంక్షించి ఉండేవాడిని. పద్మావతి మంచిదిల్లా. అయితేనేమీ మనసులో ఈ విషయం దాచుకోవడాన్ని నేను సహించలేకపోయాను. వాళ్ళిద్దరికీ—మనః పూర్వకంగా గాకపోయినా ఇంత మనః క్లేశాన్ని కలిగించడం చాలా తప్పిదం అనిపించింది. చేసినది చాలు. ఇంతకాలమూ వాళ్ళని దూరంగా ఉంచి, పాపం చేశాను. రేపు భగవంతుని ఎదుట వేతులు జోడించి, "నాకు తెలియకనే ఈ తప్పు చేశాను"ని చెబుతాను. అందుచేతనే, ఆ మరుక్షణం లోనే పద్మావతికి నచ్చుచెప్పాను. 'ప్రేమించు కున్న వాళ్ళిద్దరి మధ్య నన్ను మరి నిలబడ నీయవద్ద'ని బ్రతిమాలాను. మనసులు కలసిన వాళ్ళు, పసితునం మంచి భార్య భర్తలుగా పెరిగినవాళ్ళు, కలసి జీవించడమే మంచిదని బుజ్జగించి వేస్తాను. నా కోరిక విని పద్మావతి ఆ మరునాటి సాయంకాలం వెళ్ళిపోయింది. వాళ్ళిద్దరూ చిలకాగోరింకల్లాగా కలకాలం సుఖంగా బ్రతకాలనని ఆశించాను. తప్ప! మీరు చెప్పండి!!"

నేను ఏమీ చెప్పలేకపోయాను. వా కళ్ళలో నీళ్ళు గీరున తిరుగుతూ ఉన్నాయి. ఇంత మంచిమనిషి ఎంత వేదన ననుభవిస్తున్నాడో అనుకుంటూనే ఎంతో బాధ కలుగుతున్నది.

"కాని, బాలరాజుగారూ! అందరిలాంటి మనిషిని నేను. నాకూ మనుత ఉంది. నా భార్యను మనసార ప్రేమించాను. ఏం

వాకు దూరమైంది. అమెలేని జీవితాన్ని ఊహించుకోలేక, ఆమె వెళ్ళిన నాటి లాతి గుండెలు మండి బాధతో సేసా భారీ చేయడానికి కూచున్నాను. అలవాటు కాని, జాషడ సేవనం. అంతలో మీ రాక. ఇదీ కథ. ఈ కథ మీరు చెప్పి, వాగుండే బరువు కాస్త తగ్గించుకోవాలనుకుంటే సమయమే చిక్కలేదు."

ఇంతలో బెజవాడకు బయలుదేరిన బండి, నరసాపురం నుండి వచ్చి, ఆగింది. ఆయనకు కనీసం ఊరడింపు కోసమే నా నాలుగు మాటలు చెబుదామనుకున్నాను. దుఃఖంతో గొంతు పూడుకుపోయింది... మాటలే కరువైపోయాయి.

"వెడతాను బాలరాజుగారూ! బెజవాడలో మా చెల్లాయి ఉంది. ఆమె దగ్గరైనా నాకు కాస్త మనశ్శాంతి లభిస్తుందేమో నన్ను ఆశతో బయలుదేరాను. భగవంతుడు మేలుచేస్తే, మళ్ళీ కలుసుకుందాం. మీ మిత్రుడికి నా శుభాంక్షలు తెలియజేయండి."

ఆయన వెళ్ళిపోయాడు. నాలో దుఃఖం మిగిలింది. మనశ్శాంతి కోసం ఆయన యిన్నాళ్ళుగా, ఇట్లా తిరుగుతూ ఉన్నాడేమో!! రెండుక్షణాల పిదప, నా ఆలోచనలు విచిత్రమైన ఫణితో కలవరమయ్యాయి. పద్మావతి—అవును, పద్మావతి.

* * *

సీరెడలో నానీడ చాల పాడుగడిగింది. కొత్త ప్రదేశంలో, చిరుగాలికి, నా నుదుటిపై ముంగురులు కొత్తగా కదలాడుతున్నాయి. రాని చెట్టు దగ్గర నిలబడి, రెండుక్షణాలు ఎవరైనా కన్నీసారేమోనని చూచాను. అల్లంత దూరాన పడేళ్ళ కుర్రాడు మూత్రం నాచైపే నవ్వా కనిపించాడు. అతను నావంక విచిత్రంగా చూచి— "ఏ ఊరండి మీది?" అని అడిగాడు. చిరునవ్వుతో అబ్బాయి ప్రశ్నను త్రోసి వుచ్చి, "నలరాజుగారి యిల్లే క్కడో కాస్త చూపిస్తావా?" అని అడిగాను.

అతని వెనుకను నలభైగజాలు నడిచి పిదప అమాంతం నన్ను నలరాజు కొలించుకున్నాడు.

"గురుగారూ! నన్ను క్షమిస్తారని కలలో కూడా అనుకోలేదు. నా మీద దయ తలచి వచ్చారు. మున్నానని ఒక్క కార్డుముక్క రాస్తే ఏం పోయింది సార్! రెక్కలు కుట్టుకుని రైలుస్టేషన్కి వచ్చే

వాడిని. ఈ రెండు మైళ్ళూ వా భుజాల మీద ఎక్కించుకుని సవారీ మోసుకు రాక పోయేవాడివా! ఏమైతేనేమీ సార్! మీరు చచ్చారు. అంతే చాలు. అయ్యయ్యా! నిలబడే ఉన్నారు. రిండి సార్—” అంటూ కొండంత సంబరపడిపోతున్న అతని భుజం మీద చేయివేసి, ఆదరభావంతో దగ్గరకు తీసుకున్నాను. కొత్త పెళ్ళికూతురు మాదిరి అతను తలవాల్రుకు, ఇంచక్కా వా కౌగిలిలో యిమిడిపోయాడు. అతనిని ఆలింగనం చేసుకుంటూ ఉండే మనసు పులి కించింది.

“నలురాజా!” అన్నాను, మెల్లగా— అనందాతిరేకంతో.

“గురూగారూ!” అన్నాడు నలురాజా.

“నేను గురువు నేమిటోయ్ నీకు. ఎవ రేవా వింటే నవ్విపోగలరు” అన్నాను.

ఇద్దరం తోవల గదిలో కూచున్నారు. కాఫీలు సేపించాం. అన్నె, బడలిక వద లేండుకు చప్పిటి ప్లామూడి, చలువ దోపతి జుట్టుకుని వాలుకుర్చీలో కూచు న్నాను. నలురాజా ముఖంలో వా రాకవల్ల అనందం విరిసి, వింతగా భాసిస్తున్నది. ప్రతి నిమిషమూ నవ్వుతను “గురూగారూ!” అంటూ వెంటనంటి తిరుగుతూ ఉన్నాడు.

వాలుకుర్చీలో కూచున్న వా కంటికి నిలుపుబడ్డం ప్రక్కగా ఒక యువలి పోటో కనిపించింది. తేచి నిలబడి, దగ్గరగా వదచి అ పోటోను పరిశీలించాడు. వెనక్కు తిరిగి, నలురాజా వెంపు ప్రశ్నార్థకంగా కూచాను. అతని ముఖం మీద చిరునవ్వు వెలుగుతూ ఉన్నది కాని, అది మెనుకటి కాంతితో లేదు.

“అమె పేరు వద్దు గురూగారూ!”

వద్దు పేరు ఎంటూనే, నేను వచ్చిన వని జ్ఞాపకం వచ్చింది. నాలో మిగిలిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఈ ఊళ్లోనే దొరకాలి. పెద్ద నలురాజా దగ్గరకు చేర్చా ఉండాలి. లేదా, పుట్టింట్లో ఉండి ఉండాలి. అమె పుట్టిల్లు కూరం కాదు. నలురాజా ప్రక్కంట్లోనే పెద్ద కనిపించవచ్చు.

“నలురాజా! నేను ఒక్కవత్తు చేస్తాను?”

అన్నాడు

“చెప్పండి...”

“వద్దు సంగతేమిటి?”

ప్రశ్న ఎంటూనే అతను వెర్రిమొగం చేశాడు.

“వద్దు...మిమిటి మారడేగది?” అని

ప్రశ్నించాడు.

అయితే—చెప్పావలీ నలురాజా దగ్గరకు రాలేదు. అమె యెక్కుడున్నదో అతనికి తెలియదు. మరి అమె పుట్టింటకి చేరిన వైనమైనా అతనికి తెలిసి ఉండాలి. దాదాపు నలభైరోజాల మొక భర్త దగ్గర నుండి బయటదేరిన వద్దావలీ సంగతి నలురాజాకు తెలియకపోవడమేమిటి? నేను చెప్పాను—

“అవేశం మనిషిని పిచ్చివాడిని చేస్తుంది. పరిణామాలను, పరిణామాలను గమనించ నంతటి మూర్ఖుణ్ణి చేస్తుంది. వద్దూ చూచి, మళ్ళు అమె తండ్రిపై విరుచుకు పడ్డావు. దాని పరిణామాలను చూచాయగా నైనా ఆలోచించావు కావు. అంతవరకూ మీరు ప్రేమించుకున్నారని మాధవరావు గారికి తెలియదు. ఆయన విన్నాడు. విన్నం తనే ఆ మంచివాడి పృథయం కలగుండు పడింది. ఊహ తెలివ్పట్టిందీ కలసి పెరిగిన జంటను నిడదీశానే అని మధనపడ్డాడు.”

ఒక అలోచన శూలమైంది. పెద్ద ముఖంగా భర్తతో బ్రతుకుతున్నదని నలు రాజా యోచిస్తూ ఉండాలి. అయితే, నేనేం చేస్తున్నాను? అతని ఆవోచనను భాసి చేశాను.

భయపడినంతా అయింది. నలురాజా ముఖం నిల్లగా మారిపోయింది. అమె పెద్దపులు మొకుటున్నాయి. నిలువెల్ల కంపించిపోతూ, “నెను నువ్వీని కాదు గురూ గారూ! వద్దు జీవితాన్ని వాశం చేశాను. నా పాపానికి ప్రాయశ్చిత్తం లేదు గురూ గారూ! నేను మూర్ఖుడిని” అంటూ, రెండు చేతుల మధ్య ముఖాన్ని దాచుకుని భోలు మువ్వాడు.

నలురాజా మూర్ఖుడు కాదు. పె్నా

ఆవడం నాకీ వర్తనమందేమో! లేకుంటే ప్రకాంతంగా బతుకుతున్న నలురాజాపై ఓరాయి విసిరిన వా అనాలోచిత ప్రవర్తనను వివిధంగా చూపించుకోవాలి? జరిగిన పాఠబాటు ఎలానూ జరిగింది. అశక్తి ఏదోవిధంగా ఊరడించాలి మరి!

“నలురాజా! అది నీ తప్పుకాదు. మన బలహీనత అది పరిణామాలను ముందే యోచించుకోలేని వన అశక్తత అది. దాని ఫలితం యింత దారుణానికి దారీ తీసింది. మళ్ళు విచారించి ప్రయోజనం లేదు.”

“అయితే మరి! వద్దు ఏమైందో తెలుపి మీకు?”

నాకేమి తెలుసు? తెలుసనిదీ మాత్రం పూనగుచ్చినట్టు చెప్పాను. తిరిగి అన్నాను కదా “వద్దు నాల్గు మీ యింటి ప్రక్కనే గదా”

కాదట! వద్దు పెళ్ళిళ్ళాంగానే, ఆ కుటుం బం కోసమేమో స్తీరపడింది. అంతేకాదు. వ్యాధోగంతో వద్దంతర్ల మురితించిందట. వద్దు తండ్రి ఒక్కడూ అబుదాపురంతో బడిపంతులుగా పని చేస్తున్నాయట. ఈ విషి యాలన్నీ హైద్రాబాదులో ఉండగా దినకర తెలియమని, వర్తకు వచ్చిన తిరువాతనే తో శాయనీ అతను చెప్పాడు.

ఒక నిల్వార్పు విడిచి వుచ్చాను. నలు రాజాకు వద్దు సంగతి చెప్పుకుండా ఉంటే బావుండేది.

“అయితే గురూగారూ! వద్దు తండ్రి దగ్గరకు చేరి ఉంటుంది. మాధవరావు గారి మనసును బాధ పెట్టాను. పెద్ద జీవితం పాడు చేశాను. మనసిచ్చినందుకు,

రాజీ

ఈ భూమిపై తన గుండెతో విలపిస్తున్న అందమైన అమ్మాయికి యింతకంటే మహా కళానిని చేసి ఉండదు."

ఆ లాతి నలురాజు పసిబిల్లవాడి మాదిరి లా కడుపుతో తండాకుతున్న పిడుకాన్ని ధిక్కరించాడు. తెల్లవారి లేస్తూనే - విరుచుకుపోతూ "రాకరాక నూ యింటకి వచ్చిన మీకు వేసిచ్చే అలిద్యం యిదేనా లేవండి. గురూగారూ! ఈ రోజంతా బ్రతుకుతోని భారాన్ని గాలికి వదలివేసి, దివ్యునిబిల్లల మాదిరి ఆడుకుందాం" అన్నాడు.

అక్కర్లేమైంది. లాతులా పిక్కారగా పిచ్చిన వాడికి ఇంత గుండె విబ్బరం ఎక్కడ నుంచి వచ్చింది ఎంతటి దుఃఖాన్నైనా కొనగోటితో మీరు గల అత్తుల్ని నలురాజు కలా వచ్చిందిగి!

అక్కడలం మాజవనహచ్చైన అటు మానం వచ్చినవారింది. ఒకనేరే వద్ద నిరాసరి నలురాజు దగ్గరకే వచ్చిందేమో! ప్రస్తుతం ఆమె నలురాజుతోనే ఉంటున్న దేమో! ఈ విషయం వాకు తెలియకుండా ఉండేందుకు గాను ఇంత ముఠామూ-ఇంత అత్తు దూషణమూ నలునదోని భాగా లేమో! ఈ ఆలోచన సాగుతూనే ఉంది ఆ రోజంతా. రాజు ప్రాసాదం వంటి ఆ కొండతో ఆడవాళ్లెవరూ కన్పించలేదు. పోటోతోని వద్ద ముఖం ఆ యింటో విమూల నుండేవా లోంగి చూడగలదని అశించాడు. అయినా, అంత మంచివాడు వాముందు ఏ ఫలితాన్ని ఆశించి యిలా బాటకనూడుతాడు అనికూడా అనిపించింది. ఉండబట్టలేక అడిగేశాను.

వా ప్రశ్న విని నలురాజు నవ్వాడు. కోప గిండలేదు. వచ్చుతూనే చెప్పిడు "మూడేళ్ల కర్వంతం మీ అడుగుజాడల్లో నడిచిన నన్ను ఇట్లా అనుమానించడం భాష్యం కారు. మీరు చెప్పేవన్నీ కథల్లో నంగతులు. మినిషి బతుకును కథతో ముడిపెట్టుకండి. బతికున్న వాళ్ల జీవితాలెప్పుడూ కథలు కావు. మీరు చెప్పేవరకూ వద్ద నంగతి తెలియ వాకు. దాదాపు వద్దను మరచిపోవాలని ప్రయత్నం చేశాను. మరచిపోయాను కూడ. మీరు వచ్చి, కథ చెప్పి, కన్నీళ్లు తెప్పించారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ మరో విధంగా కథను మారుస్తున్నారు. గురూగారూ! మీరేమైనా అనండి. నేను మీ కిప్పుట్లే."

బ్రతుకుతోని భారాన్ని వదలి, అ తోకుండా పోయినా గడవదలచిన నలురాజు

మాట్లాడుకుంటున్నాము

ముఖంపై అపగలంతా పితునవ్వు చెరిగి పోలేదు. తోటల్లోనడి పరుగులెత్తామని. మామిడిపళ్ల మహా చూడాము. కామిడిపళ్ల దివ్యాం. మోటు లాది దొగ్గర తూతున్న నలురాజు అందమైన తన పచ్చని నోలెల్ని చక్కని పాలులు పోడాడు.

నన్నుగా పికటి పడుతున్న చేత, యింటకి తిరిగి వస్తూ ఉండగా- "గురూగారూ! నన్ను అనుమానించినందుకు బాధలేదు. కాని, ఆ విధంగానైనా అయితే ఎంతో పంకోషించే వాడిని. కొండంత నుంబరతో పద్మమ నమాచ్యనించి, నా అర్ధాంగిగా తేలుకునే వాడిని. అయి నా దగ్గరకు రాలేదు. తాడు కూడా. తండ్రి దగ్గరకే చేరి వుంటుంది." అన్నాడు నలురాజు.

ఆ విషయం మళ్ళీ ప్రస్తావనకు రాలేదు. ఆ మరునాడు వేసు బయలుదేరి వేళనైనా అతను వద్ద విషయం చెప్పలేదు. అతనితో అనక్తి పెంచేందుగ్గాను- "వేసు కోనసీమకు వెడుతున్నాను." అని చెప్పాను. అయినా, అతను వద్ద విషయమై ఉత్సాహం చూపలేదు. తన మామూలు ధోరణిలో నలురాజు వాకు పిచ్చిలిచ్చాడు.

మాధవరావు తెలిసి చేసినా, తెలియక చేసినా రేపు భగవంతుడి ముందు మోకరిల్లి తప్పు చేశానని చెప్పుకునేందుకు భయపడ్డాడు. నలురాజు మినిషి అంతర్యాన్ని నమ్మి, తెలిసి తప్పు చేయకుండా జాగ్రత్త పడ్డాడు. ఇద్దరూ ఏత్రమైన మంచివాళ్లు.

అక్కడి నుండి బయలుదేరి, నరాసరి అమలాపురం చేరుకున్నాను. వాలో మిగిలి పోయిన ప్రశ్నకు సమాధానం తెలుసుకు వేందుకు వద్ద తండ్రి రంగారావు గారు వని చేస్తున్న పాఠశాలకు వెళ్లాను. ఆయన నన్ను చూస్తూనే, గుబురు మీసాలపై చిరునవ్వును వెలయించి, "ఏం వాయనా! నా పేరే రంగారావు. ఏంకావాలి?" అని అడిగాడు.

"పాద్రాబాదు నుంచి వస్తున్నాను. మాధవరావు గారు మా ఆఫీసరు" అని మాత్రం చెప్పాను.

నా మాటలు వింటూనే ఆయన ముఖం కండగడ్డ అవుతుందనుకున్నాను. ముఖ మింత చేసుకుని, "ఏం వాయనా! మావాళ్లు క్షేమంగా ఉన్నారా? మా అమ్మాయి వాకు వెళ్ళిమనిషి ఏం కుటుంబం చెప్పింది" అని

నా గుండెల్లో రావూ పడిరది. ఏ అని మానం నా వనాదాలనూ కృంగిడిసిందో, అది విజమై పోయింది. ఆ కన్నతండ్రికి ఈ కథంతా ఎట్లా చెప్పింది? వాకు వారాడ లేదు. మానకడమం పైకి మాయవన్ను తెచ్చుకుని, "అంతా క్షేమం అని చెప్ప వున్నారు. ఏం విశ్వసించేవు. మరో పది రోజుల తరువాత పాద్రాబాదు వెడతాను. వెళ్ళేముందు తప్పక కనిపిస్తాను" అని చెప్పేసి, బయటపడ్డాను.

వద్దావతి భారతదేశంతో పుట్టింది. అవాదిగా ఈ దేశంలోని మానిషి మన ప్రకృతి ఆమెకు అలవడింది. పసితనం నింది నలురాజును ప్రేమించింది. అయితే మేమి, తండ్రి తన వాగుకోరి, మంచి పం బంధాన్ని ఏరి కోరి తోస్తే ఆయన మాటను కాదనలేక, మనసుతోని ప్రేమమూర్తిని మరచిపోయి, మాధవరావు నీడను చేరుకుంది. ప్రేమ విచిత్రమైన గుణం గలిది. వివాహిత భర్త మీ పరపురుషుని సంగతి యోచించ కూడదు. వద్దావతి భర్తను దైవంగా ఎంచి, ఆయనను ప్రేమించేందుకు ప్రయత్నించింది. నలురాజు ప్రవర్తనవల్ల ఆమె జీవితోద్వేషవనంతో మడిగిలి పీచింది. మాధవరావు మంచివాడు. సప్రదయంతో ఆ ప్రేమికుల సుఖాన్ని కోరాడు. కాని, వద్ద అంతర్యాన్ని గ్రహించలేకపోయాడు. తండ్రి తన అభిప్రాయానికి అనుగుణంగాని సంబంధం తెచ్చినప్పుడు ఎట్లా ఎదురు చెప్పలేకపోయిందో వద్దావతి యిప్పుడూ అదేవిధంగా భర్త మాటకు ఎదురు చెప్ప లేకపోయింది. కాని నలురాజు ఆమె హృదయంలో లేదు. అతని వద్దకు ఆమెకు యేలేకపోయింది. అంతేగాక - భర్తకూ తనకూ ఒకగానీ విభేదాన్ని కల్పించిన నలురాజును ఆమె క్షమించలేకపోయింది. పోగా, తండ్రి దగ్గరకు ఏ ముఖం పెట్టుకుని తను వెళ్లగలుగుతుంది. తల్లి పోయిన అవేదనకు తోడు తను కొత్త బాధను ఆయనకు కలిగించలేదు. అందుకే ఆమె అయినవారికి దూరంగా నడిచింది.

వాళ్లు ముగ్గురినీ చూడు విచిత్రమైన మనస్తత్వాలు. గుర్రబ్బండిలో కూరున్న ఒక నిట్టూర్పు విడిచివుచ్చాను. మంచివాళ్ల జీవితాలు యిట్లా కథలైతే వాళ్లకు కలిగిన బాధ అటుంచి, ప్రేక్షకుల్లోగా అమిత మైన బాధ ననుభవించనలసి వచ్చింది. ●

అర్థంటు ఆఫీసునని...కాని రామారావుకు తలనొప్పి

ఈ ప్రేళ్ళన్నీ యీ రోజే పూర్తి చేయాలి. కాకేమో తలనొప్పి విపరీతముగా వుంది.

ఇదిగో, రామారావ్. ఒక సారిడన్ వేసుకో. పెంటే నీ తలనొప్పి మూలమవుతుంది. తరవాత హాయిగా పనిచేసుకోవచ్చు.

రామారావు ఒక సారిడన్ వేసుకోమని

తరువాత...

అద్భుతం! ఈ తలనొప్పి మటుమాయమైంది!

ఒకే ఒక సారిడన్

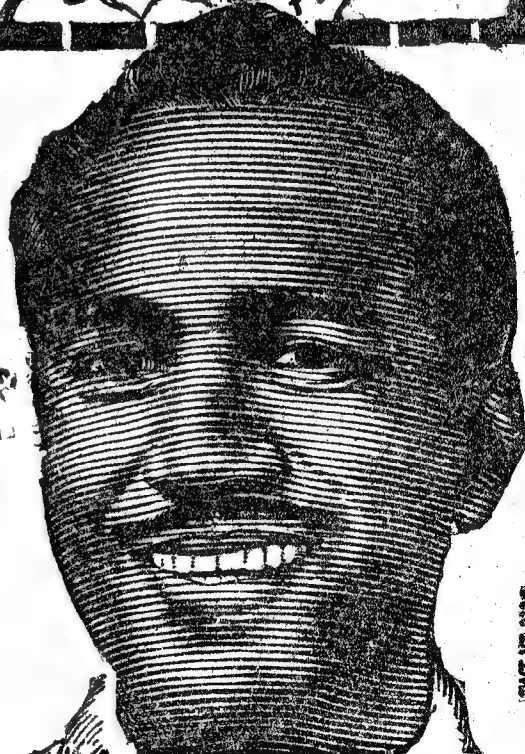
నొప్పిని పోగొట్టున్ను, నెదదేర్చున్ను, నవోత్సాహమును కలిగించును.

కొన్నితే ఉపశమనకారిగా ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిగాంచిన సారిడన్ నొవ్వలనుండి త్వరితముగా, నిరసాయముగా, నిశ్చయముగా ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. తలనొప్పి, పంటినొప్పి, ఉబ్బనొప్పిలు, సారదంత 'అన్వష్టకలు' మొదలైనవాటి విచారణకు ఎల్లప్పుడూ సారిడన్ వాడండి. సెర్వెరాకి ఒక చిక్క; ఎల్లంకు ½ టబ్లెట్ ½ చిక్కనరకు వెయ్యేసార్లు.

ఒకే ఒక సారిడన్ చిక్క చాలునా!

రెండవది: ఏకైక రిపిటెంట్, వాల్టాన్ లిమిటెడ్

మండిట్
డి. గోపాలాచార్యులవారి

ప్రవాచనము

ఆర్యగృహానికి బలగానికి
అయుర్వేదాశ్రమం
(ప్రైవేట్) రిమిడిట్
మదరాసు-17

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి :

విశాఖకాలంలో ఇంటిలో
హోస్టల్ ట్యూషన్స్ ద్వారా
హోమియోపతిలో మూడు
గోల్డ్ డిగ్రీలు M. D. H.
M.Sc., (Homeo Gold
Medalist.) గవర్నమెంటు గుర్తింపిన
కాలేజీ ద్వారా పొంది పేరు, డబ్బునంపా
దించండి. ఉచిత పాస్ పోర్ట్ కు వ్రాయండి.
INDIAN HOMOEOPATHIC COLLEGE
P.B.89 (A.P.W.) Jullundur City

తెల్ల వెంట్రుక లుండవ

గౌరవం మాకు ఇస్తుంది. కానీ "నా కేస్
గంజన్" అయ్యేదాకా సెంట్రల్ ఆయిల్ తెల్ల
వెంట్రుకలకు వల్లగా మారుతున్నాయి. తెల్ల
వెంట్రుకలు వల్ల విగమార్చి, అలా పై న వల్లని
వెంట్రుకల నమ్మును, ఈ ఆయిల్ స్నానం చేసి,
కంటిమార్చు వల్ల వరుసను. లాభించినవారు
1000 రూ. గా గూడు (వాణియూస్) లాభం
లేకున్న డబ్బు వాసు. ధర రు. 10/-
Bengal Ayurved Bhawan (55)
P O, Katri Sarai (Gava)

క్లియరెన్స్ ఆమ్మకం

నివ, అందమైన దీర్ఘ నులితో, రంగులతో
కాశ్మీర్ బూట్స్ ఆర్ట్ సింక్రిటివ్, పెద్ద
ఫైజర్ స్ట్రాట్ డిలీవరీ రు. 10/-
రెండు రు. 19/- మూడు రు. 27/-
వాలు రు. 35/- ఒకే పేర్కిలో
రెండు రు. 10/- విక్రయ వీరు కొనవారు
క్లౌస్ పేరు మరల ఒకటి ఇయర్
టాప్ ఇంటిం. స్టాక్ వరిమితం.
ఆర్డర్లు వెంటనే వుండండి. ఆడమ
యింగ్స్ పుర్ర (వాయించి).
L. D. AHUJA & SONS (PTW)
Post Box No. 1346, Delhi-6

వారపలం

18-11-1966 శుక్రవారం మొదలు
24-11-1966 గురువారం వరకు.

మేషం : వారం ప్రాంతంలో అభివృద్ధి పరచు అను
మలంగానే ఉంటాయిగాని వారంతంలో వికాసులు
దేవుడతాయి అర్థి కష్టపరచు (ప్రాప్తాపకరంగా
ఉంటాయి. పంపిక వ్యవహారం ప్రముఖ ప్రాంతం
విస్తరించగలరు. దైవకార్యం మేవరతాయి
నూతన విషయాలను తెలుసుకొంటారు.

స్త్రీలకు : అర్థిగం బాగా ఉంటుంది
వివేకాలతో పాల్గొంటారు.

మతం : వృత్తి వ్యాపారంలో అనుకూలమైన
మార్పులు వస్తాయి. పాపముతో కూడిన వ్యవ
హారాలు కూడా లాభించగలవు. అధికారం వలన
జరిగిన అనేక వ్యవహారంలో యిదివరకు చేర్చిన
వికాసులు తొలగిపోతాయి. రాజకీయ వ్యవహారాలు
ప్రాప్తాపకరంగా ఉంటాయి. మిత్రులకు సహాయం
చేస్తారు.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారాలు వివాదంగా
వుంటాయి. పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.

మిథునం : వారం ప్రాంతంలో వృత్తి వ్యాపారంలో
వికాసులు వచ్చుతాయి అరుదైన సర్దుకొంటాయి.
వృత్తిలో కొత్త వారితో పాటి చేర్చుకుంటుంది.
ప్రయాణాలు ప్రయోజన ఫలితం గలవు. ఉద్యో
గంలో గౌరవ ప్రాజెక్టులు బాగా ఉంటాయి.
వివాహికాదోషన కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు : అర్థిగం వివాదంగా ఉంటుంది.
కుటుంబంలో అనుకూలత లభించ
గలదు.

కర్కాటకం : ఈవారం కుటుంబ మిత్రులంగా
ఉంటుంది. వివాహంలోనూ వివాదమైన అనుకూ
లతను అశించడానికి అవకాశం లేదు. ఉద్యోగంలో
వికాసులు అనుకూల వారే మిమ్మల్ని వృత్తికి
నిర్దు. పాపముతో కూడిన వ్యవహారంలో
సర్దుకొంటుంది. వివేకాలతో పాల్గొంటారు.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారంలో స్వల్ప
వేరూ ప్రయాణాలు వస్తాయి. ప్రయాణాదోషను
చేస్తారు.

నింహం : వృత్తి వ్యాపారంలో మారు అనుకూలత
ఒకటి జరిగేదిమరొకటి కాగలదు. అర్థి కష్టపరచు
రాలు వివాదంగా ఉంటాయి. పంపిక కార్య
క్రమాలకు మార్పులు వస్తాయి. దూర ప్రయా
ణాలు వాయిదా వేయడం సంభవి. రాజకీయ వ్యవ
హారంలో వికాసులు దేవుడతాయి. అందోష
కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు : అర్థిగం బాగా ఉంటుంది. పాపము
కారణంగా వృత్తి లభిస్తుంది.

కన్య : వ్యాపారంలో మారు యిదివరకు చేసిన
ప్రయత్నాలు ఫలితం గలవు. వృత్తిలో పాటివారితో
పాటివారితో పాటి పెరుగుతుంది. ప్రయాణాల్లో
కారణంగా మార్పు రాజకీయం. అందం
చేసిన వ్యయం చేస్తారు.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారాలు వివాదంగా
ఉంటాయి. వివాహంలో పాల్గొంటారు.

కంగా మేవరతాయి. పుణ్యకార్యాల చేస్తారు.
మత : ఇటువల విమర్శించే ప్రయత్నాలు మత
పుణ్య మేవరతాయిగాని, మార్పులతో మతంలో (మతం
కలుగుతుంది. అర్థి కష్టపరచు మొగ్గుగా
తలు లొంగిపోవడం తగదు. ఉద్యోగంలో మారుచే
అనవే మారు యిబ్బందిని కలిగిస్తుంది. పాటివారి
రిలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. ప్రయాణాలు
ఫలితం గలవు.

స్త్రీలకు : అర్థిగం వివాదంగా ఉంటుంది.
ఉద్యోగంలో బాగా మంచి ముందు.

మతం : వృత్తి వ్యాపారంలో మార్పులు మారు
చురుకుగా పొందుతాయి. పాపముతో కూడిన వ్యవహారాలు
కూడా లాభించగలవు. రాజకీయ వ్యవహారాలు
ప్రాప్తాపకరంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవ
ప్రాప్తం బాగా ఉంటాయి. బంధువులకు సహాయం
చేస్తారు.

స్త్రీలకు : కుటుంబ కార్యక్రమాలకు మార్పులు
వస్తాయి. మత వివాదమైన వ్యవహారాలను వివారం
దనునూ : రాజకీయ డబ్బు ముందుగానే అందడం
వలన అభివృద్ధి పరచు అనుకూలమైన వారే
తాయి. వృత్తిలో ప్రయోజనం గల సంద
భావం జరుగగలదు. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయా
ణాల్లో మిత్రుల సహకారం లభించగలదు.
పంపిక కార్యక్రమాల్లో మార్పులు మారు
తుంది.

స్త్రీలకు : అర్థిగం వివాదంగా ఉంటుంది.
వివాహంలో పాల్గొంటారు.

మతం : వృత్తి వ్యాపారంలో యిదివరకు చేర్చిన
వికాసులు తొలగి పోతాయి. ఉద్యోగంలో యి
రులకు ఉపకారం చేయడానికి ప్రయత్నించడం
వలన కుటుంబం గురి కాగలదు. విద్యా వైఖరికి
రంగంలో మార్పు రాజకీయం గలదు. అర్థి కష్ట
పరచు బాగా ఉంటాయి. సజ్జన పంపిక లభి
స్తుంది.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారంలో అధిక
వ్యయం జరుగుతుంది. పాటివారిలో గౌరవం
లభిస్తుంది.

మతం : మారు మరలగా చేసిన వ్యాపారాలకు
కంటే భాగ్యములతో కంటే చేసిన వ్యాపారాలు
బాగా ఉంటాయి. వారం ప్రాంతంలో మార్పులు
వస్తువులు పాటి ప్రయాణం ఉంది. వృత్తిలో
పాటివారితో పాటి పెరుగుతుంది. ప్రయాణాల్లో
మారు కలుగు తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా
ఉంటుంది.

స్త్రీలకు : అర్థిగం వివాదంలో జాగ్రత్త
అవసరం. కుటుంబంగా వ్యయం జరుగుతుంది.
మీనం : ఈవారం కుటుంబ మిత్రులంగా ఉంటుంది.
వృత్తి వ్యాపారంలో వారం మధ్యలో వ్యయం ప్రయా
ణం కలుగు తాయి. కొన్ని వ్యవహారంలో మిత్రులే
మిమ్మల్ని వృత్తికి చేరగలరు. స్థిర వ్యవహారంలో
కొత్త ముప్పులు తలచుకుంటున్నాయి. వారం
ప్రాంతంలో అర్థి కష్టపరచు బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు : కుటుంబ వ్యవహారాలు వివాదంగా
ఉంటాయి. వివాహంలో పాల్గొంటారు.

—మహేశ్

ఎంత వ్యర్థానమో! మెరయుచుండే తెలువా! నిష్కళంకమైన శుభ్రత! ఇది యెల్లముద్దల కొలదో
మరగ గల సర్ఫ్ యొక్క ఉతికే అధిక శక్తివల్లనే. మీ ఉతుకును చాలా సులభం చేస్తుంది. మీ
బట్టలన్నిటినీ ఉతుకుటకు సర్ఫ్ను వాడండి... పిల్లల బట్టలు, పద్దులు, చీరలు, ప్రతీదీ. సర్ఫ్తో
ఇంట్లో ఉతుక్కోండి!

సర్ఫ్ అమిత తెల్లగా ఉతుకును

కల్. 45140. The

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ ఉత్పత్తి

పంపాదించు

పాల్గొన్న సెంకటిశ్చరరావు

కట్టగా చీకటి దుట్టురా వరుచుకుని ఉన్నది. ప్రక్క ఇంటి వాళ్ళ గడియారము సజ్జాండు గంటలు కొట్టింది. ప్రయాణానికి తర్జిన పామాను, 'హాలు'లో సెట్టారు. సేమక వరండాలో నావ వరుచుకుని వడుకుని సౌభాగ్యమ్మ నిద్రవట్టక, అటూ ఇటూ తిరుతూ ఉన్నది. హాలులో శేషగిరి కూర్చుని, ఉత్తరాలు రాసుకుంటున్నాడు అప్పటివరకూ.

ఆ ఉదయం జరిగిన సంఘటన జ్ఞాపకము వచ్చింది సౌభాగ్యమ్మకి. కనుల చెంటు నీరు ఊరింది, అమెకి. నిస్సహాయముగా ఆ అవస్థకి లోనయినది సౌభాగ్యమ్మ! శేషగిరి మితగా మారిపోయాడా?!

శేషగిరి తనవీ లలిత ముందూ, భూషణం ముందూ అన్నమాటలు ఇంకా గుండెలో మ్రోగుతూ, 'కలర' మేస్తూనే ఉన్నాయి సౌభాగ్యమ్మకి. సోకర్లని అన్నట్టు

అన్నాడు తనని. సౌభాగ్యమ్మ అప్పుడు తెల్లపోయి చూస్తూ నిలబడిపోయింది, కన్న కొడుకే అట్లా అంటూ వుంటే. అప్పటి దాకా ఇంట్లో లలితా, శేషగిరి మర్తల వడివారు.

వికాకుగా ధుమ ధుమలాడుతూ ఉన్న మోహముతో బయటికి వచ్చి తనకి ఎదురుగా నిలబడిపోయేడు, బల్లకి అనుకుని శేషగిరి.

లలిత సన్నజాబిహూలు కోస్తా పున్నట్టు నటించూ ఒకడేవి ఇటే పారేసి ఉంచెంది. వీధరుగు మీద చుట్టూ కాల్చుకుంటూ ఉన్న భూషణము రెండుతెవులూ రిక్కించేడు. శేషగిరి మళ్ళీ అన్నాడు. "ఇదేమీ బాగా రేదమ్మా! అందరూ రమ్మంటూ ఉంటే ఆలా మొండికెత్తడము నీకూ బాగా ఉందా? ఆమధ్యన ఎవరో పోతూవుంటే నీకూ చూడాలని ఉందని అడిగితివి. ఏవో ఇబ్బందుల వలన అప్పుడు నీలు కాలేదనుకో. ఇప్పుడు

అంతా కలిసి వెడుతూ వుంటే నువ్వు లానం తావు ఏమిటి?"

రెండు విముషీలు అట్లాగే నిలబడి బాదు శేషగిరి, సౌభాగ్యమ్మ జవాబు కోసము చూస్తూ. సౌభాగ్యమ్మ మౌనంగానే నిలబడి పోయింది. ఈ మధ్యన, కొడుకు మోహం లోనికి చూడటానికే ఆమెకి అయిష్టముగా ఉంటున్నది.

"నీకుకూడా అందరిలోబాటు టీక్కెట్టు కొంటున్నాను." అనేసే గబగబా నడిచి బయటికి వెళ్లిపోయాడు శేషగిరి.

లలిత (ఇదంతా విని) నివ్వు సణుచు కుంటూ లోపలికి వెళ్లిపోయింది, పూలు పీసుకొని భూషణంగాలు చిన్నగా దగ్గరు సంతోషము సూచిస్తూ, అరుగు మీద నుంచి.

అసలు, ఆ విషయము శేషగిరి తనతో స్వయంగా చెబుతాడని ఆశించినది సౌభా

గృహస్థులగురు. కాని అటువంటిదేమీ జరుగలేదు. షేషగిరీ, అడిగి వుంటే తను కాదనేదే కాదు.

అంతే చెప్పింది. షేషగిరి నెల్లాళ్లు పెలపు పెట్టాడట! ఆ నెల్లాళ్లు దక్షిణా దిన చూడవలసిన ప్రదేశాలూ పుణ్యక్షేత్రాలు మూసి రావాలనుకుంటున్నారట! సౌభాగ్యమ్మ గారికి పిల్లల 'ఘోరమాటము' ఉండటము చేత తీసుకెళ్ళ కూడదని ముందు అనుకున్నారు షేషగిరీ, భూపతిమూ. కాని 'అవిడ మాత్రము ఎప్పుడు చూస్తుంది?' అవటాని, తను పట్టు పట్టటము వలన చొప్పుకున్నారట!

పిల్లల్ని ఇద్దరినీ వాళ్ళ తాతగారి దగ్గర దిగివిడిచి రావటానికీ పిళ్ళయ్యమయిందట!

ఈ మాటలు విన్నాక సౌభాగ్యమ్మ పొదయ్యను కొంచెము కుదుట పడింది, ఒకరకముగా.

రెండురోజుల క్రితమే షేషగిరి, రమ్మనీ, రాజినీ, తనతో తీసుకెళ్ళాడు. వాళ్ళ బట్టలనీ కూడా వర్తించి తీసుకెళ్ళడము, సౌభాగ్యమ్మకి అశ్చర్యం కలిగించింది! కాని అవిడకి అసలు తగిలి, ఎవరూ చెప్పనే లేదు. పిల్లలకి కూడా తిరిగేమో! వాళ్ళూ, సౌభాగ్యమ్మతో అనలేదు. "అయితే వాళ్ళనీ, మనసలాయన దగ్గర ఉంచారన్నమాట! అదీ ఒకరకంగా సునిదే" అనుకుంది సౌభాగ్యమ్మ. అంత దొంగమాటలకి లోలోనే నవ్వుకుంది.

"ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నారు? మీకూ ఇష్టమేగదా!" అంది లలిత. సౌభాగ్యమ్మ మానంగా ఉండిపోయింది. ఏదో గొణుగు కుంటూ, లలిత వెళ్ళిపోయింది. లలిత కోపం ససాని కంటింది. నిజానికి సౌభాగ్యమ్మకి వెళ్ళాలనే ఉన్నది. భూపతిమూ ఇట్లాంటి పిచ్చయ్యను విని అవిడ సంతో ఆనందపడి, వెంటనే తన అంగీకారం తెలిపి ఉండాలిసేంది. కాని ముఖానగానే ఉండి పోయింది ఆమె. దానికి బలమైన కారణం ఉన్నది. అసలు, ఆ రోజు సాయంత్రము, ఆ మాటలు సౌభాగ్యమ్మ చెప్పిన పడి ఉండకపోతే ఆమె సంతోష పూర్వకంగా అంగీకరించే ఉండేది. అవసరం మీద ప్రక్క ఇంటికి వెళ్ళి తిరిగి వచ్చింది సౌభాగ్యమ్మ అసాయం త్రము.

'నడమంటింటి'లో నుంచి మాటలు విని పించాయి. ఏంటూ ప్రూవుడి అలాగే విలబడిపోయినది సౌభాగ్యమ్మ. ఒకటి భూపతి

అయి గొంతుక. రెండవది లలితది. షేషగిరి ఇంకా ఇంటికి తిరిగి రాలేదు, అప్పటికి.

"మీ అత్తని కూడా తీసుకువస్తూ వారా?"

"ఎందుకూ? తగులాటము? ఇంట్లోనే ఉంటుంది." కత్తితో కోపిస్తున్న పచ్చిల సమాధానము.

"పోనీ, రావివ్వరాదూ? అమధ్యనా, 2: పొరి అడిగిందని అంటివి. ముసలవాళ్ళకి ఏమో కోరికలు ఉంటాయిగా."

"కోరికలు ఎవరికీ ఉండవు?, నీ చాలా గొమ్ము కాని. అసలే దబ్బుకి 'టెటెటె'గా ఉంది. ఇప్పుడు అవిడ కూడా అయిదు దేరితే బోలెడు కర్చు. తడిసి చూడవు తుంది"

"అది కాదే పిచ్చిపిల్లా! దాని పాప ప్రయోజనమూ ఉంది. అవిడ పనివా అదే పనిగా పెద్ద కర్మాకాదు. షేషగిరికి 'హాటలు తిండి' పనిపడదంటూ వుంటివి. వెళ్ళిన చోటనల్లా, పంట పెట్టుకుని, కూర్చుంటే నీవు ఇక చూసేదేమి వుంటుంది?"

కనుక అవిట్టి కూడా తీసుకెడితే, అటు తీసుకెళ్ళిన దానినీ అవుతావు. అటు అవసరమూ గడిచిపోతుంది. ముప్పు పయిగా అన్నీ చూడవచ్చును."

"నిజమే! ఇంతకీ పంట చెయ్యటానికి అవిడని తీసుకెళ్ళాలంటావు. దాగానే ఉన్నది. కాని పిల్లలు ఉన్నారా? వాళ్ళని ఎవరి సత్తి మీద పెట్టాలి?"

"ఎవరూ? మీ ఆడకడ్డ పిల్లలా? ఇంకా, ఆ ముసలాయన భార్యగ. మీరేదో, సరిగా చూడటము లేదని అందరి దగ్గర అల్లరి చేస్తున్నాడంటే! అక్కడే పెట్టేస్తే సరి. అందులో ఉన్న సాధక బాధకాలు ఆయన గారికి తెలిసిస్తాయి. ఒక దెబ్బకి రెండువచ్చు అవులవి!"

భూపతిగం పకపకమని నవ్వాడు. లలిత కూడా పప్పుతూ, శృతి కలిపింది. సౌభాగ్యమ్మగారు నిట్టూర్చింది ఎవరికీ తనూ తన కూతురు బిడ్డలా అంత లోకువ అయ్యారన్నమాట! అసలు ఎవరిని పిలుచి రాభము? తన కన్నకాదుకే అట్లా సూరి పోయేక! తన ఇంట్లోనే తను అంత హీనంగా బతకాలిని ముందరిని సౌభాగ్యమ్మ కలలో నయినా అనుకుని ఉండలేదేమో?

అందుకే లలిత అడిగినప్పుడు భూపతి కంగా ఉండిపోయింది సౌభాగ్యమ్మ. భూపతి

అం పచ్చి గుచ్చి గుచ్చి అడిగినప్పుడు తనూ రానని ఇందితంగానే, చెప్పేసింది. భూపతి అం! ఎట్లాటి భూపతిగము ఏరకంగా సూరి పోయాడు? అండ్రి, భూపతిగూ కావాలని ఆమె మీద కలిగిట్టారు. భూపతిగము సౌభాగ్యమ్మకి వరసకి తమ్ముడు అవ్వలేదు. దూరపు చుట్టరికము. ఆ రోజులలో సౌభాగ్యమ్మ సంచరము సూరూ పువ్వులూ, ఆరుకాయలూగా పళ్ళగా పువ్వుగ్గుడు భూపతిగము పిన్ను ఉండేవాడు. అప్పుడ తనూ చిచ్చువ్వారము చేస్తూ నుండేవాడు. "అక్కయ్యా! పూ విన్నవ్వాయి, లలిత బంగారపు బొమ్మ." లేచి నీ ఇంట్లో దీనిం పెట్టుకోవచ్చునని దాన్ని నీ కడ లుగా చేసుకున్నారే. ఇంట్లో బావ గారి ప్రమేయాలేదు. ఆయన తల రూర్చటానికి పీలులేదు." అనెచు, పన్నలూ, భూపతిగము.

ఆయన సవ్వేవారు సౌభాగ్యమ్మ సరిక చూస్తూ.

"అట్లాగే లేర" అనేది తనూ, పన్నలూ తనానే కాలము 'జిరజిర' జరుగుతు పోయింది. పిచ్చిపిల్లా వెళ్ళయి అంత వారింటికి వెళ్ళి పోయింది. షేషగిరి కలెలో చేరేడు.

షేషగిరి పట్టి అనాయాదుడు. వట్టో వాలుక లేసేవాడు. పిచ్చిపిల్లా పాత్రము గట్టిది. దానికి అండ్రి పోలికలు చెప్పాయి. తన బిడ్డలు ఇద్దరూ కలిగిన మత్యలు. అందరి ప్రదమై పది తన సంచరము. కాని ఇది చూసి విధి వర్తనలేపోయినది!

ఒకనాడు మాతల్లుగా ఆయన సౌభాగ్యమ్మని వదిలిపెట్టి తన దారిని తనూ చూసు కున్నారు, బైటాల్ కాకే. సౌభాగ్యమ్మ పంటురిదయిపోయింది.

కాని సౌభాగ్యమ్మ దైత్యుగా నిలబడింది. పుట్టెడు రుణాన్ని గుండెల్లో దాచుకుంది. షేషగిరి మీద ప్రణాలు నిలుపుకుని గుండె రాయి చేసుకుంది.

కాని షేషగిరి ఇంకా అధ్ధుగాదా! ఆ మహారాజు వెనకాల దాగానే, పిచ్చిపిల్లయిన కాని అది చాలవరకూ గెందెట్లా అండి పోయింది. తనూ అదేది. పన్నెది చూడకో గెందు? అమల అయింటి పరిస్థితులలో పట్టుకుంటే చూసి పెట్టడానికి ఒక పండ్ల అవసరము. సౌభాగ్యమ్మ దుష్టిలో భూపతిగము ఒకవారన సూటలు పెడితేయూ అప్పుడు.

ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే ఒకనాడు పన్నెట్టుకుని

పెప్సోడెంట్ యొక్క ఇరియం ప్లస్

మీ పళ్లను శుభ్రపరచి
మెరిసేలా తెల్లగా చేస్తుంది

ఎలాగో చూడండి : పెప్సోడెంట్ లో మాత్రమే అద్భుతమైన నురుగును యిచ్చే శాస్త్రపద్ధతితో తయారైన ఇరియం ప్లస్ చేర్చబడినది. ఈ అద్భుతమైన నురుగు సమృద్ధిగా కలిగి మీ నోటిలో అన్ని మూలలకు చేరి పళ్లను శుభ్రముగా, చల్లగా, పెప్పర్ మింట్ రుచితో ఉంచుతుంది. అంతేకాదు, మీ పళ్లను మెరిసేలా తెల్లగా చేయుటకు ఇరియం ప్లస్ కు తెల్లదనమునిచ్చే ప్రత్యేకమైన శక్తి కూడ ఉంది.

హిందూస్తాన్ లీవర్స్
లిమిటెడ్ వారి
ఒక విశిష్టమైన తయారీ

హిందూస్తాన్ లీవర్స్

వాళ్ళ ఇంటికి వెళ్లి భూషణుని వెళ్లి విషయము జెప్పింది. ఏ సంగతి చెప్పమని నిలదీసింది లలితకి, అతను దాటవస్తాంటే. ఓపికగా, భూషణము అంతా విన్నాడు. ఏమో చాలా మాటలు చెప్పి సౌభాగ్యముకి ధైర్యం పలికేడు. తాని అపలు విషయం దగ్గరకు వచ్చేసరికి, శేషగిరికి లలితని ఇష్టానికి ఇంట్లో వాళ్ళు వస్తుకోడము లేదని చెప్పి, తప్పుకున్నాడు. భూషణము తాక్యం తెలిసినవాడు. అతనికి అట్లా అసలుము అంత కష్టమనిపించలేదు.

అది విని సౌభాగ్యము దిగాలనడి పోయింది. ఈ సుధన భూషణము వ్యాపారము చాలా బాగా ఉన్నదని ఆమె విన్నది. అతను ఇట్లా తప్పుంచుకొనటానికి లలిత కారణము కావచ్చును. అయితే ఆ మనిషి మాటకి ఉన్న విలువ అంతేనా?

“పోసితే అమ్మా! ఈ వాడు వాలుగు రాళ్ళు పొగుచేసినంతమాత్రాన అల్లులు ఎప్పుడూ అధికులు కాలేరు. అసలు సువ్య భూషణంగారిని అవిషయం అడగకుండానే ఉండాలిసింది. శేషగిరిని చదువుకోనివ్వ. వాడికి ఏమి తక్కువ? వాడి పెళ్లికి తొందర ఏమున్నది? ఆ వ్యవహారాలేమన్నా ఉంటే మీ అల్లుడు చూస్తారులే” అని సౌభాగ్యముకి ధైర్యం చెప్పింది సావిత్రి. అప్పట్నుగానే అన్నీ విషయకంగా ఉన్న తీగదాంట్ని పరిష్కరించి అంతా ఒకదారికి తీసుకుని వచ్చాడు అల్లుడు, ఆరు నెలల్లోనే.

అది జరిగి సంవత్సరమైనా తిరగకుండానే, తనకే ధైర్యం చెప్పిన కన్నుకూరు ఇద్దరు పిల్లల్ని విడిచి తనకే అవ్యాయం చేసి పోతుందని అప్పట్లో పూపించలేకపోయింది సౌభాగ్యము. సావిత్రి గుండెజబ్బుతో మరణించింది.

శేషగిరి పసిపిల్లాడి లాగు ఏడేశాడు. సౌభాగ్యము కోణ్మురే అయింది. ఎవరికి తప్పివా సౌభాగ్యముకి తప్పలేదు. సావిత్రి చిడ్డల్ని ఇద్దర్ని తనతో తీసుకుని వచ్చింది ఆమె. సావిత్రి మామగారు ఎంతో బాధపడి పోయేరు, సంవత్సరమయినా తిరగకుండానే రెండో పెళ్లి చేసుకున్న కోడుకు గురించి.

“ఆ పిల్లల్ని ఏమి చేస్తావు?” అని ఆయన కోడుకు మీర దెబ్బలాడేరు. పిల్లలిద్దరి పేర్నూ, కోడుకు చేత కొంత అన్నీని, తాయింది గాని ఆయన కాంతించలేదు. కోడలు, సావిత్రిని తల్లుకుని ఇప్పటికీ కళ్ళ వెంట పీరు పెడతాడు ఆయన.

ప్రయాణము

పిల్లలు ఇక్కడే ఉన్నారు గనుక వాళ్ళ ‘అన్నీ’ కూడా శేషగిరి పర్యవేక్షణ కిందకే వచ్చింది. ప్రతిసంవత్సరమూ ఎంతో డబ్బు వస్తున్నది? అని విమలకున్నదో సౌభాగ్యముకి తెలియదు. ఈ విషయమై ఆమెని పీకట్టానే ఉంచారు అందరూ.

సావిత్రి మామగారు అప్పుడప్పుడు వచ్చి, పిల్లల్ని చూసి పోతున్నారు.

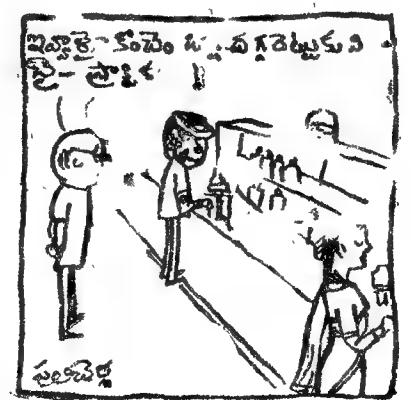
సౌభాగ్యము, పిల్లలయితే తీసుకుని వచ్చింది గాని, వాళ్ళ చదువు సంధ్యలు ఏమి చూడగలదు? ఆ పిల్లలు గతలేక, వచ్చి వీళ్ళ వంచన చేరలేదు.

శేషగిరి వాళ్ళని గురించి తనకున్న బాధ్యతని స్పష్టంగా నెరవేరుస్తున్నాడా? అన్నదే ప్రశ్న. కనీసం సావిత్రిని తల్లుకునయినా, వాళ్ళ గురించిన కనీసపు శ్రద్ధను కన్పరచ వచ్చునే? అదీ తనకు చాలా కావాలే, వాళ్ళని ఆ ముసలాయన దగ్గరకే పంపితే ఆయన పువ్వుల్లో పెట్టి ఇంత కంటే శ్రద్ధగా చూసుకుంటాడే? తన పంశంకురాలన్న అభిమానం కొద్దీ, వాళ్ళ కోసం ఆయన ఏమియినా చెయ్యగలడు ఇప్పటికీ.

ఆయనపాటి కూడా చెయ్యలేక పోతున్నాడు శేషగిరి, అక్క నందానున్న అభిమానము కూడా మరిచిపోయి. స్వర్గం మనుషుల్ని ఇట్లా మారుస్తుందేమో?

నిజం ఈ తప్పుల తనదేనని వప్పుకుంటుంది సౌభాగ్యము. అట్లా అప్పుడు, కావాలని తను వెళ్లి అడిగితే ఏదో చెప్పి తప్పించుకున్నాడు భూషణము. రెండేళ్ళు గడిచింది. శేషగిరి బి. ఏ. పరీక్షలు రాశాక ఒకసారి సౌభాగ్యముతో అన్నాడు, మాట వరుసకీ.

బజారులో భూషణము కనిపించి ఇంటికి

తీసుకెళ్ళాడట! ఇంట్లో వాళ్ళందరూ శేషగిరిని ఎంతగానో అడరించారు! లలితకింకా పెళ్లికాలేదు! భూషణంగారి వ్యాపారం దివాలా పీసిందట! ఆందరూ అసె గురించి అడిగేరట ఎంతో ఇదిగ. అంటు చెప్పి “పాపం వాళ్ళు కష్టాలలో ఉన్నారు అన్నాడు శేషగిరి.

సౌభాగ్యముకి ఎంతో జాలి కలిగింది. ఇల్లు ఎక్కడో కనుక్కుని, సాయంత్రాన భూషణము ఇంటికి వెళ్లింది. భూషణము ఆమెని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. తరువా ఎంతో సంతోషపడినాడు. “అక్కయ్యా నీ మనసు ఎంతో దొడ్డది. అభిమాన ఉంచి తిరిగి వా గడప తొక్కివు. వా అది చాలు. దేవుడు నిన్ను పల్లెగా చూస్తాడు.” అన్నాడు కృతజ్ఞుడైనా. అజరిగి, రెండోజలయినా తిరగకుండానే భూషణం అన్నమాటలు విని సౌభాగ్యము కనక ఆశ్చర్యపడలేదు! దేన్నీ మనసులో పెట్టుకుని కుల్చిపోయే స్వభావంకాదా ఆమెది. తిరిగి అదే నోటితో, సిగ్గు విడిచి లలితని శేషగిరికి ఇష్టానని ప్రోత్సాహం అడిగేడు అతను. అప్పటికే వాళ్ళ స్త్రీ చూసి జాలితో కరిగిపోయిన సౌభాగ్యము కాదనలేకపోయింది. శేషగిరి కూడా లలిత గురించి నిద్రలో కలవరింతులు స్రవించి చేడు.

ఉన్నమాట చెప్పింటే, నిజంగా లలితమ్మ బంగారపు బొమ్మే!!!

నెంరోజలయినా తిరగకుండానే పెళ్లి జరిపించేడు, తెలివిగల భూషణము మొదట్లో ఎంతో అజాకువగా ఉండే లలితమ్మ, రాసు రాసు అలరి పుంజుకుని గట్టి పడింది. శేషగిరిని పూర్తిగా ఆక్రమించి అవిడ అకారణంగానే కత్తికట్ట. సౌభాగ్యము మీర దండెత్తినది. దానికి కారణం, కవించలేదు, ఎంత చెదికినా సౌభాగ్యము

ఒకనాడు అదే ఇంట్లో సౌభాగ్యము ఇప్పీరాజ్యంగా, నడిచింది. సౌభాగ్యము ముందు ఆమె అత్యగారు. ఇప్పుడు లలితమ్మ. రేపు మరొకరు. అరకంగా లలితమ్మతో ఎన్నో మార్పులు తెచ్చిపెట్టగలదు కాలము.

కనుక దాన్ని గురించి సౌభాగ్యమే ఎప్పుడూ బాధపడలేదు. ఎట్లానీ, అవి బాధపడేది సావిత్రి పిల్లలని గురించి సావిత్రి తనని విలదీసి అడిగినట్లు, ఆ

సాగసైన
కురులు

రీటా

విప్రుగా, అందంగా జాట్టును పెంచుతుంది

ఒకరి కిరణ సాందర్యంచూచి
మరొకరు ఇక ఎంతమాత్రం
అనూయించలేనివని అవసరం
లేదు. రీటా వారి మీ మధ్యల
సౌభాగ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకొంది.

వీటో కంపెనీ, మైదానం :
8-22-79

3 నెలలు తీవ్రత బహుమతి

అందమైన స్త్రీలకు మెక్సికన్
నూరనమ్మ వా ఆకర్షణీయ
మైనదిగై నులలో రంగులలో
సరికొత్త కార్మిక ఆర్థిక పరిణా
వచ్చినప్పటికీ, పెద్ద పైకాలో
మాత్రమే లభించును. 1
డింక్-చీర రు. 11/- 2
రు. 20/- 3 రు. 28/4
రు. 36/- రెండు లేక అంతకు
పై చీరలకు అర్హులు పంపిన
వారికి బ్యాగ్ గుడ్డు ఉపహారం మీ ఆర్డరును
జాబ్బి పోర్టియో ద్వారా పంపించును.

ARVIND AGENCIES (WAP-23)
P. B. 1408, Delhi-6.

సలహా

క్రోన్ యొక్క అనందం, జలం, తీవ్రత తిరిగి
యిచ్చేందుకు అన్ని దశలను వదిలి నరాల బలంకు
వైపునకు వాడే శైలి. 1 నీటి రు 11-50
వ్యవస్థ రకం అర్హులకు గుణం రు. 27/-
విద్యమృతి సంపుటా. బహుమతి కవచం పంపిరి.

డాక్టర్ రత్నం సన్స్,

Sex Specialists (Estd 1904)
అణంపురా-రైల్వే వద్ద, మలాపేట తిరిగి
పా. (రా. 36) (అం. 3) (వడ్డీ)

ప్రయాణము

పిమ్మటమే. "అమ్మా! నువ్వంటి, వా
పిల్లలకి అవ్వాయం జరిగినా? లేదా? లేదా? వామడైపోయింది. వరే.
నువ్వ అంటి, పెద్ద వాని, ఏం చేస్తు
న్నావు?" అని. వాని సమాధానం దొరకక
సౌభాగ్యము మనము గిరిగిలాడిపోతుంది.

నిజంగా లేదా? ఏం చేశావో? అంటే.
అంటే, ప్రాద్దులు, అంత ముందూ,
భూమిలము ముందూ తన మోద అట్లా
కేటలు చేసి ఉండేవో? తల్లి కంటే,
వాడికి నిన్నుగాక మొన్న వచ్చిన 'కామము',
'మామ' ఎక్కువయ్యారా?

"నేను ఎందుకు కామమున్నా"నని
వాడు స్వయంగా అడుగుడు? 'పిచ్చునమ్మ'కి
విన్నవైతేనే బిక్కనం ఉంది. అదంతా
ఎవరి మోదనో, చూపించి రాలి" కట్టు
వత్తుకుని ప్రక్కకు తిరిగి పడుకుంది సౌభా
గ్యము. చెవిలో వోమలు సంగతము పాడు
తున్నాయి.

'రోడ్డు' మీద రిక్తాలు గంటలు
యోగించుకుంటూ వెళ్తున్నాయి. మొదటి
అట పినిమా, వదిలి పెట్టి నల్లు వ్వాడు.
లేదా? కామకామం అయిపోయినట్లుంది.

కలం 'అల్లా'లో 'పెట్టడానికి' గది
లోనికి వాళ్ళు చేపిరి. 'కేట్'లెలు
చెలుగులో మంచం మోద పడుకుని నిద్ర
పోతున్నది అంత. కనులు మిరుమిట్లు
గొలుపుతున్నది ఆ అందము! సోగసులు
అన్నీ, మిళియించి, అందాలన్నీ ఏరికార్చి
నల్లు చెలుగుతున్నది అద్భుతముగా,
ఆ బారికి! కామేపు, రెప్ప వేయకుండా
అమెనే చూశాడు, లేపిరి. అంత అందము
నకు వెనుక, వికృతమయిన మనస్సును
పెట్టడము 'భావానికి' కిం 'కామేలు'
అనుకుని నిట్కార్చు విడిచేడు లేపిరి.
"నిజంగా, స్వర్గము సమాధిభించి మన
భించి, కలదా? ప్తిన పూర్వము అలి
తది! దానికి వ్యాయము, అలి అనేవి ఎప్పుడూ
అమడ చూలానే ఉంటవి అందువలననే
సావిత్రి అక్కయ్య పిల్లలకి నేను వ్యాయం
కలగ చెయ్యలేకపోయాను. అలికి అట్లా
అంతా మండిగానే జరిగింది" అనుకుంటూ
హాలులోనికి వచ్చేడు లేపిరి.

మిరుగుగా గోడది ప్రేమలతో పున్న
సావిత్రి పోయే దూకి రోజూ, తలనంపు

కోడలు, అలిను.

తలుపు చప్పుడు కాకుండా తిసి, బయ
టి వచ్చాడు లేపిరి. సౌభాగ్యముగారు
నిద్రపట్టుక అటా అటా దోర్లు తున్నది.
దగ్గరకు వెళ్లి తన మోద కూర్చున్నాడు
లేపిరి. ఉలికిపడి కనులు తెరిచింది సౌభా
గ్యము. తన కోడుకు, తన వక్కలో కూర్చు
న్నాడు!

"అమ్మా! నిద్ర పట్టుటము లేదా?"
అవ్వయంగా అడిగి, తిరిగి అన్నాడు లేపిరి.

"రమ్మనీ, రోజుని వాళ్ళ తాతగారి దగ్గర
ఉంచి వచ్చేకాను. అయిన ఎంతో సంతోష
పడినారు. అమ్మగారు మంచి వాళ్ళ పిల్లము
మోద వచ్చిన 'డబ్బు' బాంకులో వేశాను.
ఆ డబ్బు కూడా అయినకే అప్పచెప్పాను.
అయిన అప్పజే వాళ్ళ డబ్బుకు మంచి
విద్యుట్లు చేశారు. నేను ఆ విధంగానయినా,
ఒక మంచిపని చేశానన్న తృప్తి తిరిగింది
వాడు. ఈ సంగతి బాపకి చెబుదామను
కున్నాను. కాని అయిన జువడలేదు.
ఈ వంక చూపించి, నేను చెయ్యాలను
కున్నది చేసేశాను. మామూలుగా, అయితే
ఈ పని బాపలన అయిదికాదు. వాళ్ళని
ఎట్లా అయితే ప్రయాణం గురించి
అక్కడ వదలాలి గదా! పనిలో వనని
తెగించాను. తరువాత ఈ సంగతి వాళ్ళకి
తెలిసినా కేవలము నన్ను గోడన పెట్టడం
తప్ప, మన చేతులతో ఏమీలేదు, అప్పుడు
ఇక. పిల్లల్ని ఏకు చూడాలనిపిస్తే ఎప్పు
డయినా వెళ్లి వచ్చును. ఇక వాళ్ళు
అక్కడే ఉంటారు. ఈ విషయం నీ మనసు
లోనే ఉండుకో. మొన్నే చెబుదామను
కున్నాను. పిలుచేబోయింది." అన్నాడు
లేపిరి. 'కాణం ఏమిటి?' అని అడిగితే
చెప్పలేదుగాని, నిజంగా అప్పుడు సౌభా
గ్యము చెక్కిచెక్కి పడిచింది. లేపిరి చెయ్యి
చేసి నిమిరేడు. "పిచ్చి అమ్మా! ఎందుకూ
ఏడుస్తావు? నేను చేతకాని వాడినయి
మోద ప్రాద్దుల కేటలు వేశానా? నేను
ఏమి చేసినా, నన్ను వా తల్లి క్షమించగలదు,
గాని ఇంక కళ్ళయితే ఉరుకుంటారా?"
అంటూ అమె కన్నీరు తుడిచేడు. పినిమా
మంచి పచ్చి తలుపు తడుతూ ఉన్న భూమిలా
విడి పీడి తలుపు తీయటానికి, ప్రయాణానికి
వర్తి హాలులో ఉంచిన సొమాను గుండా
అడుగులు వేసేడు లేపిరి.

శ్రావణం రాకుండా ఉంటే బాగుండును లేకపోతే ఈపెళ్లి ఆగిపోతే బాగుండును. అనిపించేది ఆమెకు. “ఛీ! ఇంతకోసే పాపాలతోచన. నేనే పోకూడదు? వాకోసం ఇలా జరగా” అనుకొనేది కనాక లైన మనస్సును కూడగట్టుకొనేందుకు ప్రయత్నం చేసింది రాధిక.

ఇంతకోసే చెల్లెలు రాజ్యం యోగ్యులతో అడుగుపెట్టింది. నవ్వు చేసుకోవడంతో పోలి రాజ్యానికైనా పెళ్లి చేయవేమిట అన్న బంధువర్గం మాటలు, అమ్మ కంగారు ఎక్కువై పోయింది. అవును ఆభావ్యత అమ్మదేగా మరి! ఎంతోకష్టంగా ఒక బంధువు లాయన నహాయంతో మంచి సంబంధమే దొరికింది. అప్పుచేసి ఎలాగో పెళ్లి అయిందనిపించింది. అప్పు తీర్చే బాధ్యత అమెదే.

నవ్వుకుంటూ కేరింతలు కొడుతూ బరువు బాధ్యత అంటే తెలియకుండా సరదాగా జీవితాన్ని గడుపుతున్న ఆమె ఈ సువాళ్లని చూసినప్పుడు బాధపడేది. పోయిగా చదువు కొనే రోజులు, లేదా వివాహజీవితంలో లీయని కలలు గంటూ జీవించాల్సినది కదా! అని మధనపడేది. కాని ఒక మంచి పని చేయగల్గనని, మహత్తర కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించానని బాధను ఆనందంగా అనుభవించేది. ఈవిధంగా నైనా మాతృ సేన చేస్తున్నామని తృప్తిపడేది.

రాజ్యం భర్తతోసహా తల్లికి నమస్కరిస్తూంటే ఎంతో సంతోషపడింది రాధిక తల్లి. తనూ ఎంతో సంబరపడిపోయింది. కాని రాధికకు పెండ్లి చేయాలనే తలంపు మనసుతో ఎందుకు గట్టిగా తలచడం లేదా అతల్లి, అనుకుంది. దానికేం పక్కగా సంపాదించుకొంటోంది. అని సంతృప్తిపడటమే అతల్లికి ఆనందమా?

‘అదృష్టం.....ఇది.....అదృష్టం..!’ అనుకొంది రాధిక ఇదినరలో రామణిక్ష్మి నాటబ్బి తలుచుకుని.

“జీవితమంటేకే అంత. జీవితమన్నాక ఏదో ఒకకష్టం, చింత ఉంటూనే ఉంటాయి. డబ్బులేనివాళ్లకు డబ్బు ఇబ్బందులు, డబ్బున్నవారికి పిల్లలు లేరకో, రెండో పుంటే అచారోగ్యం, లేక చురేదో బాధ ఉంటూనే ఉంటాయి. సంతృప్తి ఎక్కడ? వాకింక ఏమిటా అక్కరలేదు. ఈజీవితం యిలా వెళ్లిపోతేచాలు. బోపెలుకట్టి ఏమిగు చెందిన ఈ ప్రయాణాకో ఏ సుఖము అక్కరలేదు. గమ్యం చేరితే చాలు. ఎవరికి ఏ సహాయం కావలసినా చేయటమే నానిధి.

జీవితం (10-వ పేజీ తపసా మ)

నేను యితరులకోసమే వున్నాను.” అనుకొని సంతృప్తిపడింది మునిమనవరాళ్లను కన్న అమ్మ! ‘కళ్యాణికింటే నేను ఎంతో అదృష్టవంతురాలి. కళ్యాణి తల్లితండ్రులు ఉన్నారు. కావలసినంత డబ్బువుంది. ఆ అమ్మాయికి పాతిక యేళ్లు పచ్చినా పెళ్లి చేయలేదు. పోనీ చదువైనా ఉండేమో అంటే అవ్వలేదు. తల్లితండ్రుల వాళ్లు నిర్వర్తించాల్సిన దేమిటి? వాళ్ల పిల్లలు బాగుంటారు కాదా! ఆ అమ్మాయి జీవితం తరువాత ఎలా గడుస్తుంది? అమ్మ వాకు పెళ్లి చేయమని అడుగుతుందా? సోమ ఆ అమ్మాయి తన దగ్గర ఎన్నో సార్లు బాధపడింది. ఏమైనా సరే వాళ్ల తల్లిదండ్రులను అడిగేయాలనుకుంది. వాళ్లదగ్గర చనువే గనుక అలాగే నిశ్చయించుకుంది. ఆబాధ తనకు లేదు. చదువుకి, ఉద్యోగముంది. ఇదిదాట, అని సమర్థించుకునేది.

ఇంటికి రాగానే గిరివచ్చాడు. కాని రాధికకు మాట్లాడాలనిపించలేదు. అతనితో మాత్రం మార్పు రాతేదు. రాజ్యం పెళ్లికి అతను ఆమెకేంతో సాయం చేశాడు. అయినా సరేయిబోలా అనిపించింది ఆమెకి. మొత్తానికి మాట్లాడితేనేగా అతను వదలితేడు. ఆరోజునుంచి ఆమె ప్రవర్తనరీతినివూ, నేపున్నాడు.

ఓరోజు కళ్యాణి రాధికకు వాళ్లింటికి తీసుకెళ్లింది. తనను చూచునేరుకుని అడగా అనుకున్నది అడిగింది తల్లిదండ్రుల్ని. తనకూడా వాళ్లకు చెప్పింది. ఆభార్య భర్త లిద్దరూ ఒకరిమిఖానాకరుచూసుకున్నారు. కళ్యాణి నీళ్లు నిండిన కళ్లతో అక్కడనుంచి వెళ్లిపోయింది.

మరిదిపోయిన ఏడయం గుర్తుకొచ్చి నట్లున్న వాళ్ల ముఖాలు చూచి ‘ఏన్ని గాయా, వస్తానండి, బూరెముక్క త్వరగా పెట్టించండి’ అంటూకేటింది. ‘అలాగే నమ్మా’ అంటూ నవ్వుకున్నారు వాళ్లు. రాధికవచ్చిన వేలూకేషమో, కళ్యాణి కళ్యాణి గడియారంబుమో? లేక మరేమోకాని తెలుసే కళ్యాణికి పెళ్లినిశ్చయమైంది. ఇంతకో రాజ్యం తల్లి కాబోవటం ఇంటికి రావటమూ జరిగింది. కళ్యాణి పెళ్లయి పోయింది. “నిన్ను ఎప్పుడు మరిచిపోలేనే” అంటూ రాధిక రెండు చేతులు ఎదురుకుంది కళ్యాణి బొట్టుతో సంతో

షంగా మెరిసే కళ్లతో కళ్యాణి అప్పుడు. ‘అక్కా! నీవు సుఖపడటానికి పుట్టలేదే, మాలాంటి వాళ్ల జీవితాలు నిలబెట్టుటానికి వున్నావు. నిమిషం మేముతీర్చుకోలేము..’ అంది చెమర్చిన కళ్లతోరాజ్యం. “నాలోఏముంది? ఆరాముడిదయ అంతా” అంటూ సంతోషించింది.

కాలం నడుస్తోంది. శ్రావణం దగ్గర వడుతోంది. రాధిక మామూలుకార్యక్రమం జరుగుతూనే వుంది.

అప్పుడే వర్షం కురిసింది. పున్నమినాటి చంద్రుడు సుబ్బితెరలలోంచి తొంగి చూస్తున్నాడు. వెన్నెల మనకమనకగాఉంది. ‘ఈరోజు ఆలస్యం అయిపోయింది.’ అనుకుంటూ కంగారుగా నడుస్తోంది రాధిక. ఇంతకోనే ఎవరిదో చేయి భుజంవిూడ పడింది. కనుచూపు మేరలో ఎవరూ కనబడటంలేదు. వాడలిపోయింది రాధ.

తిరిగిచూస్తేగిరి. ‘నువ్వాగిరి హడలిపోయావును.’ “సరేకాని ఇంత పొద్దుపోయింది కదా! ఎవరైనా ఏదైనా చేస్తే ఏంచేస్తావు?”

“పోనీలే! ఆ రోజే నాజీవితంలో అఖిరోజు అవుతుంది. నేను ఎవరికోసం జీవించాలి? ఆ ఎవరిరోజుకోసమే ఎదురుచూస్తున్నాను.” “రాధికా!”

“అవును గిరి ఎవరికోసం బ్రతకాలి?” “రాధానీతో ఇంత నిరాశ కలుగుతుందనుకోలేదు. నాకోసమే నీవు బ్రతకాలి.”

“హూ, అదేరా, మొన్ననేగా మీ మామయ్య ఉత్తరం వ్రాశారు? మీకోసం బ్రతకాల్సింది నేను కాదు..”

“ఓహో, అమ్మాయిగారికి పరీక్షచాలు. నిన్ను చాలా బాధించాను రాధా.....నన్ను క్షమించు. నువ్వే ఆ మామయ్యగారి అమ్మాయి.” అంటూఆమెను తనవైపు తిప్పుకున్నాడు.

సంతోషంతో ఉక్కిరిబిక్కిరై పోయింది రాధిక. అతని గుండెలపై వాలి టప టప కన్నీటిబాట్లు రాలింది.

“జీవితమంటే మీదేనండి” “మీరు అదృష్టవంతులండి” వరుసగా రామణిక్ష్మి మాటలు జ్ఞాపకంవచ్చాయి.

“నిజంగా నేను అదృష్టవంతురాల్మే, జీవితమంటే నాదే, అంటూ గొణిగింది అదృష్టంగా రాధిక. గిరి ఆమెను హృదయానికి అదుముకున్నాడు. చల్లని గాలి వీచింది. మబ్బులెరలు దూరంగా పారిపోయాయి. చంద్రుడు ‘నేనున్నా’పంటబా పక్కున నవ్వాడు.

(ಸಿರಿಯಾ)
ರಂಗಭೂಮಿ

3

18-11-66

వదలిపెట్టి... విశ్చిహితమిది!" అని

తల్లి బాపురుమంది.

"ఏమిటి? తెల్లయా! ఎక్కడి కెళ్ళింది?"

"ప్రార్థనగా, స్నేహితురాలింటికి వెళ్ళింది. మధ్యాహ్నం రాలేదు. ఎక్కడి కెళ్ళిందా? అని నేను బెంగ పెట్టుకుని దాని స్నేహితులందరి ఇళ్ళకూ కబురు పెట్టాను. ఎవరింటోనూ లేదు. ఇప్పుడు ఒక కుర్రాడు ఈ చీటీ తీసుకు వచ్చి ఇచ్చాడు. స్నేహనతో కన్పించి, మన యిల్లు గుర్తు చెప్పి, ఈ ఇంట్లో ఇచ్చేయ్య నుందిట. ఇదిగో చీటీ." అని ఏడుస్తూ ఆ చీటీని సత్యమూర్తి చేతికి ఇచ్చింది. అందుతో.....

'అమ్మకూ, అన్నయ్యకూ నమస్కారాలు నన్ను గురించి మీరేమీ విచారించవద్దు. నేను ఒక స్నేహితురాలి సహాయంతో, స్వతంత్ర జీవనాన్ని గడుపుకునేందుకు వెళ్తున్నాను. మీతో చెప్పే నన్ను వెళ్ళనివ్వరని, చెప్పలేదు. వాకేమీ భయం లేదు. వా ప్రయత్నంలో సఫలీకృతురాలని కాగానే మీకు తెలియబరుస్తాను. కళ్యాణి.' అని వుంది.

అద చదువుకొని, "ఆ కుర్రాడు వచ్చి ఎంత సేవయింది?" అనడిగాడు సత్య మూర్తి. తల్లి ఒక గంటసేవయిందని చెప్పింది. అప్పటికే రెండు గంటల క్రితమే కలకత్తా మెయిలు వెళ్ళిపోయింది. ఆమె అందుతో వెళ్ళిపోయింటుంది. అయినా ఆమె స్నేహితురాళ్ళ సందర్శి ఒకసారి కలుసుకుని ఎద్దామని బయల్దేరాడు. తల్లి ఏడుస్తూ వుంటే, "ఏచారించ కమ్మా. దాని నెలాగైవా వెదికి చూస్తుంటాను." అని వోదార్చాడు. కాని ఎంత తిరిగివా లాభం లేకపోయింది. ఎవరూ ఆమె గురించి గాని, ఆమెకు సహాయం చేస్తున్న స్నేహితురాలి గురించి గాని, ఏమీ చెప్పలేక పోయారు.

తిరిగి, తిరిగి రాత్రి పది గంటలకు ఇంటికి వచ్చాడు. సత్యమూర్తి. అతని మౌనం చూసి, తల్లి, "భోంచెయ్యి వాయనా, అదే నాలుగు రోజుల్లో తిరిగి వస్తుంది." అని రైర్యం చెప్పింది, దుఃఖం మ్రొంగుకొని.

* * * రామవరం పేరుకు పల్లెటూరే అయినా రైల్వేస్టేషనూ, హైస్కూలూ, కాఫీ

గణాధికారి

హోటళ్ళూ, ఒక పినిమాహాలు, లాంటి రొంగులన్నీ వుండడం, మేజరు పంచాయితీ కావడం వల్ల దానికి పట్టణపు కళ వస్తోంది. ముఖ్యంగా గత అయిదారేళ్ళలోనూ ఆ గ్రామం చాలా అభివృద్ధి చెందింది. దానికి కారణం

ప్రకాశం అని ప్రతివాళ్ళూ అంటారు ఆ ఊళ్ళో. ఆ విషయమే సుబ్బయ్య గారు, కుమారస్వామిలో చెప్పువ్వారు బర్మా షెల్ డిపో ఆఫీసులో కూచుని. సుబ్బయ్యగారు కుంపెనీ ఏజంటు. ఆయన

బయట నుంచి అయిదేళ్లుగా వచ్చి
వచ్చగా వుంటారు. మంచి మాటకారి.
కుమారస్వామి. ఆ 'డిపో'కి కూపరెంటెం
డెంటుగా వచ్చి నెల రోజులైంది. అతనికి
ముప్పై ఏళ్లుంటాయి. పాటిగా, లావుగా,
చామనచాయగా వుంటాడు. నెరసినజుట్టు,
ఎర్రటి కళ్ళూ, నెమ్మదిగా మాట్లాడడం,
చూసేవాళ్ళలో అదొకరకమైన అభి
ప్రాయం కలిగించినా. మనిషి తాలా
మంచివాడు.

"అసలు మా చిన్నతనంలో ఇక్కడేమి
ఉండండి! పట్టునగలు దోపిడిలు జరిగేవి.
అమాట కొస్తే మొన్న మొన్నటిదాకా
మాత్రం ఈ ఊళ్లో స్వేచ్ఛనుబోదిగడం,
బస్సెక్కి మరో మట్టు ప్రక్కలవూరుకి
వెళ్ళిపోయే వాళ్ళేగాని, ఇక్కడున్న వాళ్ళంత
మంది. రాత్రయ్యేసరికి ఎవరిళ్ళలో
వారు గవేచునా ఉండిపోవడమే గాని
ఒక్క మనిషి కనిపించేవాడా, బయట?
అలాటిది ఇప్పుడు పైస్కూలూ, సినిమా
హాల్, పెద్ద షాప్ హాల్లూ, అన్నీ
జయల్లేరాయి. ఈ సుగర్ ఫ్యాక్టరీ ధర్మమా
అబ్బి లారీలూ, బళ్ళూ, తెగ తిరుగడం
అరంభించాయి. ఇంక సందడికి లోప
మేమీ లేదు. ఇంకా ఎన్నోసార్లు చెప్పలేం."

"అయితే ఈ అభివృద్ధంతటికి ప్రకాశం

సుప్రభాతం

గారే కారణం అన్నమాట." అని అడిగాడు
కుమారస్వామి.

"కొంతవరకూ అతనే అని చెప్పచ్చు.
పైస్కూలు కోసం మేమంతా పట్టు
బట్టి చందాలు వసూలు చేశాం. అందరి
కన్నా ప్రముఖపాత్ర అందులో ప్రకాశావిది.
అతను పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు
అయిన దగ్గర్నుంచి, ఒక్కొక్కటే ప్రాశం
భించాడు. అందులో రాజకీయాల్లోకిదిగి,
ఏ పార్టీ మద్దతు తేకుండా, స్వతంత్ర
అభ్యర్థిగా అప్పెంబ్లికి ఎన్నికైన దగ్గ
ర్నుండి అతని పలుకుబడి బాగా పెచ్చింది.
సుగర్ ఫ్యాక్టరీ రావడానికి అతనే ముఖ్య
కారణం. ఢిల్లీదాకా వెళ్ళి మినిష్టర్లను
పట్టుకొని, రైస్ మెల్లులు సంపాదించి,
ఫ్యాక్టరీ కట్టించాడు."

"ఇంతా చేస్తే వయస్సేనుంతు ఎక్కువ
వున్నట్లు లేదు. మహాపుంటే ముప్పైయ్యి
ఉంటాయేమో?"

"అంతేనండీ. అంతా దశ అదొక
'స్టారు' అలాగే తెలిగిపోతోంది. ఆ జాతక
మహత్వం ఏమిటోగాని ఏది పట్టుకున్నా
అతి సుమాయానంగా జయమై పోతోంది.
ప్రకాశం అంటే ప్రతివాడికీ బాడర్!

డబ్బు అర్జిరందరినీ మరి చెప్పడానికి
వీలేదు; అలాగే గణిస్తున్నాడు. పర్మిట్టూ,
కోటాబూ, బొంబుమార్కెట్టూ, ఒక
టేమిటి? అన్నీ వాళ్ళ చేతుల్లోనే. ఎలాంటి
వాణ్ణెనా ఇట్టే పట్టెయ్యగలరు. ఎలాంటి
పన్నెనా ఇట్టే సాధించగలరు. అసలు
బుర్రంటే దామోదరానిది. వాడు వేసిన
స్టానుకు తిరుగు లేదు."

"ఈ దామోదరం ఎవరండి? అసలు."

"దామోదరం అంటే ప్రకాశానికి
గురువనుకొండి. వాడు చిన్నప్పటి నుండి
ఈ ఊళ్లో పెరిగాడు గాని, అసలువాడిది
ఈ దేశంకాదు. మలబారు వైపు. చిన్న
తనంలో వచ్చేశాడు. అసలు మీ కంపెనీలో
కొన్నాళ్ళు పనిచేశాడు, మొదట్లో."

"అవునుట. అప్పుడు కిరసవాయిల
స్టాకు, తేదిదంతా చూచించేవాడుటగా?"

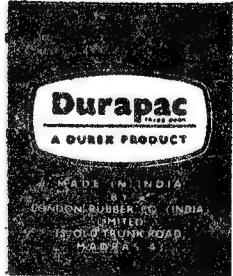
"అ. ఆ రోజుల్లో వాడి ప్రభ చెప్ప
డానికి వీలేదు. రైల్వే స్టాఫంతా వాడి
స్నేహితులే. అందరికీ కిరసవాయిలు
'ప్రీ' పడ్డాయి. కొంత తను అమ్ముకుని
ఆ డబ్బుతో తాగేసేవాడు. అధికారి ఇన్
స్పెక్షన్ కు వస్తే, వాణ్ణి పడ్డైలతో
ముంచేత్తేసేవాడు. అందువల్ల ఎవడూ
వీటికి వ్యతిరేకంగా 'రిపోర్టు' రాసేవాళ్ళు
కారు, స్టాకు విషయం, అవలెంతందో

ప్రపంచీ
ప్రసిద్ధి పొందిన రబ్బరు
కుటుంబ నియంత్రణ సాధనాలు.

ప్రస్తుతం ఇండియాలోనే తయారు!

ప్రపంచం అంతా వార్షికంగా మృత్యువు వినియోగించే ముఖ్యమైన కుటుంబ నియంత్రణ
సాధనాలు ప్రస్తుతం ఇండియాలోనే తయారవుతున్నాయి. అంతర్జాతీయంగాను,
ప్రభుత్వపరంగాను వున్న వియమాల వనుసరించి మూడేసి మార్లు పరీక్ష చేయబడినది.
మీ కుటుంబంలో వుండే అన్ని ముఖ్యమైన దుశాణాల్లోను ద్యురాపాక్ ముఖ్యంగా
అనిపిస్తుంది. వంటకరాయకమైన కుటుంబాన్ని ప్రజాశాంతిగా ఉంచడానికి
లోపలానికి ద్యురాపాక్ ఒక అత్యుత్తమ సాధనం.

ద్యురాపాక్ ఎన్నుకొండి-ఇది విశ్వాసపాత్రమైనది
పరీక్ష చేయబడినది-ఎంతో సురక్షితమూ!
లండన్ రబ్బర్ కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్
36, పాతబ్రంక్ రోడ్, పల్లావరం, మదరాసు-43

విక్రయకర్త: ఒక్కొక్కటి 20 పైసలు
3, 5 అంశ పాకెట్ పాకెట్లు.

వాడికి తప్ప మరెవ్వరికి తెలిసేది కాదు.”

“మరి ఇన్స్పెక్టరు వచ్చి స్టాకు ఎంతుందో చూశేవాడు కాదా? అప్పుడు తప్పించుకోవడానికి ఏలులేదే?”

“అ! అక్కడే వుంది కిటుకు. ఇన్స్పెక్టరు, తను తీసిన కొంత ప్రకారం స్టాకు ఎంతవుందో రిపోర్టు రాపి మద్రాసు ఇన్స్పెక్టరు వుత్తరం సోస్టచేసి రైల్వేకి వాడు. వాడూ వుత్తరం పడెయ్యగానే మనవాడు పోస్టుమాన్స్ ల్ని పట్టుకుని ఆ వుత్తరం బయటికి తీయించేవాడు. తీసి అది చింపి, అందులో తప్పుడు రిపోర్టు పెట్టి పంపేవాడు. అందుకని బతున్ని ముట్టుకోలేక పోయారు.”

“మరి ఏమిటి?”

“ఇలా రెండు మూడేళ్లు కు పైగా తప్పించుకున్నాడు. చివరకు ఒక ఇన్స్పెక్టరుకు ఈ సంగతంతా తెలిసి, అసలు రిపోర్టువున్న ఉత్తరాన్ని ఇక్కడ పోస్టు చెయ్యకుండా, జేబులో పెట్టుకుని రైలు ఎక్కాడు. దాంతో మనవాడికి అబద్ధం యింది. అప్పటికి పూరుకోకుండా తనూ ఆ రైల్వేకి, ఆయన రైల్వే పోస్టులు వాళ్లకిస్తాడో లేక నీ స్టేషను పోస్టు బాక్సులో వేస్తాడో చూద్దామని బయల్ పడ్డాడు. కాని ఇన్స్పెక్టరు వీడి కన్ను గిప్పి ఎక్కడో దూరపు స్టేషనులో పోస్టువేశాడు. అది చూడగానే మద్రాసు అఫీసులో కలవరం బయల్పడింది. వెంటనే అఫీసర్లును పంపించి స్టాకు పోస్టునం చేసుకున్నారు. కొన్ని వేల గాలన్ల నరుకు మాయమైంది. దాంతో దామోదరాన్ని డిస్మిస్ చేశారు. అసలు కేసు పెట్టే, శిక్ష పడవలసింది. కాని అధికారంను మంచి చేసుకోవడం వల్ల, ఉద్యోగం దోచడంలో సరిపోయింది. అదృష్టవంతుడూ కాబట్టి అంతలో తిరిపోయాడు.”

“తరువాత?”

“ఆ తరువాత ఒకటి రెండేళ్లు ఇక్కడ, అక్కడ నిల్వల్సి దగ్గరా, చిల్లర వర్తకుల దగ్గరా పని చేసి మెల్లిగా పెర బాబు గారింట్లో ప్రవేశించాడు. అక్కడ మెల్లిగా స్థానం సంపాదించాడు.”

“పెరబాబుగారంటే....”

“అదే, ప్రకాశం, రాఘవులూ, వీళ్ల వండ్రి అన్నమాట. ఈ వూరికే కాక ఈ మొట్టు ప్రక్కలకు కూడా దబ్బా, పలుకు

దివ్యమైన పరిమళం

ప్రియ

మహాహరమైన ప్రేమ
మగంధము మిమ్ము
స్వప్నసాధించేద్యము.
మిమ్ము దినమంతా నవ
కుసుమ సౌరభముతో
ఉల్లాసముగా నుంచును.

కలకత్తా * బొంబాయి * కాన్పూరు * ఢిల్లీ

తామరా?

**అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వా
డెర్మల్ ఆయింట్ మెంటు**

రాస్తే అమోఘమైన గుణం ఇస్తుంది.
దురదలకు పాసిన కాళ్లకు కూడా బాగా పనిచేస్తుంది.
అమృతాంజన్ లిమిటెడ్, మద్రాసు - బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ

AMT AM/DA 2019

బడి గొప్పగా కలిగిన వ్యక్తి. ఆయన ఈ ఊళ్లో మొట్టమొదట ధన్యం మిల్లు కట్టించాడు. భారీ వ్యాపారం చేసాడు. ఆయన ఇంట్లో చేరి, లేనిపోని కలతలన్నీ పెట్టాడు దామోదరం. వీడి మాయలో పడిన వాడెవడైనా, వాశనమై పోవలిసింది. రాఘవునికి త్రాగుడు నేర్పింది, వీడే..."

"ప్రకాశం, ఆయన అసలు కొడుకు కాదంటారు?"

"అవును. పెదబాబుగారు వుంచుకున్న దాని కొడుకు. కాని చిన్నప్పటి నుండి పిళ్ళ యింట్లోనే చనువుగా తిరుగడం, రాఘవుల్ని అన్నయ్యా అని పిలవడం, పెద్ద బాబు గారికి స్వంత కొడుకులాగే తిరుగుతూ, ఎవరికీ అనుమానం రాకుండా ప్రవర్తించడం వల్ల, అసలు రహస్యం తెలియని వాళ్ళకు, ప్రకాశం ఆయన రెండో కొడుకు అని, అనుకోడానికి వీలుగా వుండేది. అసలంకొకళ్ళ సంగతెందుకూ, ప్రకాశమే అలా అనుకున్నాడు. ఆఖరుకి, పెదబాబుగారు చనిపోయాక, రాఘవునికి ప్రకాశానికి మాటా, మాటా వచ్చి ప్రకాశం అన వాటా ఇమ్మంటే, రాఘవులు, 'అసలు

సుప్రభాతం

ఈ ఆస్తిలో నీకేం హక్కు వుంది? పోమ్మన్నాడు. అప్పుడు ప్రకాశం, పెద బాబుగారి విల్లు తీయించాడు. అందులో ఆస్తిలో సగం రాఘవులుకీ, సగం తన కూతురికీ ఆమె సంతానానికి వుంది. ప్రకాశం పేరేలేదు. అది చూసి ప్రకాశానికి మతిపోయింది. రాఘవులు ఇంట్లోంచి పొమ్మనడం, తనకు ఆస్తిలో వాటా లేక పోవడం, ప్రకాశం భరించలేక పోయాడు. ఒకనాడూ, వాస్తవంగా, అత్యవసరం తలపెట్టాడు."

"అబ్బా!"

"అవునండీ. మనిషన్నవాడలాంటి పరిస్థితులలో ఏమైపోతాడో చెప్పండి? చిన్నప్పటి నుండి, అన్నా, నాన్నా, అంటూ ఆ యింట్లో పెరిగి, చివరి కొకనాడు హఠాత్తుగా తనవరో, వాళ్ళవరో, ఇద్దరికీ సంబంధమే లేదని తెలిస్తే ఆ మానవుడిక బ్రతగ్గలదా? అందులో ప్రకాశానికి పొరుషం ఇంతా, అంతా కాదు. రాఘవులు తనని అన్నమాటలకి, "ఇహ, ఈ జీవితం ఎందుకు, రైలు క్రింద తల పెట్టేస్తానని" బయల్పెరాడు. అప్పుడు అతన్ని ఎవరూ వారించలేక పోయారు గాని దామోదరం పట్టుకుని ఆపు చేశాడు."

"అలాగా?"

"అవు చెయ్యడంలో ఇలా, అలాకాదు. మూడు రోజులు అహోరాత్రులు ప్రకాశానికి కాపలా కాశాడు, ఎప్పుడు ఏం చేసేస్తాడో అని. ఆ సమయంలో ప్రకాశానికి ఏం చెప్పాడో, ఏమిటో గాని, ప్రకాశం మనసు మారిపోయింది. తరువాత మళ్ళీ రాఘవులు దగ్గరికి వెళ్ళి, "జరిగిందేదో జరిగింది. ఇన్నాళ్ల నుండి మీ పంచన పడున్నాను, ఇప్పుడు మాత్రం ఎక్కడికి పోతాను? మీరే వాకు ఆవులు. మీరే చెప్పే అది చేస్తాను" అన్నాడు. ఆ మాటలకి రాఘవులు, మనసు కరిగిపోయి, 'నేను మాత్రం కాదన్నానా? ఈ ఇంటి పెత్తన మంతా నువ్వే నడుపు' అని ప్రకాశాన్ని ఆదరించాడు. అప్పటి నుండి రాఘవులు వివరితంగా తాగ నారంభించాడు. వాళ్ళ ఆస్తి, ధన్యం మిల్లు మేనేజిమెంటంతా ప్రకాశానిది. చివరివరకూ రాఘవులు ప్రకాశాన్ని నమ్మాడు. నాలుగేళ్ళలో,

ప్రకాశం ఏం మాయచేసాడో, సర్వేశ్వరుడికే ఎరుక, ఆస్తిలో రాఘవులి వాటా అంతా ప్రకాశం చేజిక్కించుకున్నాడంటారు. చివరికి రాఘవులు హఠాత్తుగా మరణించాడు. అందరికీ మనసులో ఇది 'హత్య' అనే అనుమానం. కాని ఒక్కడు వోరు మెదల్చ లేదు."

"అంత ఘోరమా?"

"మరి! ఉన్నట్టుండి అకస్మాత్తుగా కడుపునొప్పి వచ్చి చచ్చాడంటే, అనుమానం వెయ్యదూ. భార్య పుట్టింటకి వెళ్ళింది. ప్రకాశం హైదరాబాదులో వున్నాడు. దామోదరం విశాఖపట్నం పనుండివెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో ఏం జరిగిందో, ఆ సర్వేశ్వరుడికే ఎరుక, రాఘవులు కడుపునొప్పి అని అన్నాడు. వాంతులూ, విరేచనాలూ అయ్యాయి. డాక్టరు వచ్చి చూస్తూనే 'లాభం లేదు' అని పెదవి విరిచాడు. మరొక అరగంటలో పోయాడు. అందరికీ తెలిగ్రాము లిచ్చారు. భార్య పట్టుకు పోయింకాలానికి రాగలిగింది. దామోదరం టాక్సీలో వచ్చి వాలాడు. సాయంకాలం డవానం చేసేశారు. ఇది జరిగినవిషయం. మరునాడు 'పేన్స్' వీక్ష నుండి దిగాడు ప్రకాశం. అంతకు రన్నమే రాఘవులి వాటా అంతా ప్రకాశం పేర రాసేశాడు, అతని చావుతో ప్రకాశం పరిస్థితి బలపడి పోయింది."

"ఇంకేముంది? ఆస్థంతా ప్రకాశానికి సంక్రమించినట్లుగా? అతనికికే ఎదురు లేదు."

"అబ్బే పొరపడు తున్నారు. ఆస్తిలో సగం వాటాయే రాఘవులు. అది మాత్రమే ప్రకాశం, తన చేజిక్కించుకోగలిగాడు. మిగిలిన సగం, రాఘవులి చెల్లెలిది. ఆమె ఎక్కడుందో ఎవరికీ తెలియదు."

"అరే! తమాషాగా వుండే. మడి ప్రకాశం ఊరుకున్నాడా?"

"అబ్బే! అవిడ గురించి విశ్వప్రయత్నం చేస్తున్నాడు."

"అసలు అవిడ సంగతి ఎవరికీ తెలియక పోవడం మేమిటి?"

'అదంతా ఒక పెద్ద కథ.....'

ఆ సమయంలో డిప్టీ అఫీసులోకి మరొక వ్యక్తి ప్రవేశించడం జరిగింది. ఆ వ్యక్తికి సుమారు పాతికేళ్ళంటాయి. కొంచెం పొట్టిగా, సన్నగా, ఎర్రగా వుంటాడు

ఇం గ్లీ వ్ తె రి లిన్

హింట్ & షెడ్యూల్ గుడ్లం (1.25 & 2.15 మీటర్లు)

రెండు కలసి క్లియరెన్సు అమ్మకము రు. 25/- రెండు పెట్టు (2.50 & 4.30 మీటర్లు)

రు. 48/- ఇంగ్లీష్ తెరిల్స్ నూలు పొడుగు (3 మీటర్లు)

రు. 40/- ఎ.పి.సి. వార్షికు రు. 2-50

ARVIND AGENCIES (WAPT-25) Box 1408, Delhi-6.

ఫోలింగ్ 50 పోల్ పిస్టల్

ఫైవేన్ ఆక్చురేటు. అమెరికన్ మోడల్. దొంగలు, క్రూరమృగముల నుండి రక్షించుకోండి. ఉల్లాస ప్రయాణాలు, యాత్రలు, వాటకాలకు ప్రశస్త మైనది. ఆటోమేటిక్

50 షెల్లు ఏర్పాటు గలదు. తేలికైనది. ఇందు నుండి వెలువడు నిష్ప రవ్వలు మిమ్మును కాపాడును. ధర: 50 షెల్లు జర్మన్ మోడల్ వెం. 99 రు. 15/50. ఎ.పి.సి. వార్షికు రు. 2/50. రెడక్ క్లె రు. 3/50. అదనపు షెల్లు 100 కి రు. 5/-.

JAPAN AGENCIES (WAPT-15) BEAT No. 13, ALIGARH.

అతని పేరు సూర్యం. డిపోకి ఎదురుగా వున్న ఒక కంపెనీలో గుమాస్తా. అతనికి కుమారస్వామికి కొద్దిగా పరిచయం ఏర్పడింది. అప్పుడప్పుడు కుమారస్వామి పలకరిస్తూ వుంటాడు.

“మీకోసం ఒక ఇల్లు చూశాను, సాయం కాలం అలా వెళ్లి చూద్దామా?” అని అడిగాడు సూర్యం కుమారస్వామిని.

“అలాగే. ఎక్కడ?”

“రైలు కట్ట అవతల. ఇల్లు పెద్దదే, రాగానే వుంటుంది.”

“ఎవరిది?” అనడిగారు సుబ్బయ్య గారు.

“కామయ్యగారిది.” అన్నాడు సూర్యం.

“అయితే బాగానే వుంటుంది. అసలాయన ఎవరికి అద్దె కివ్వడు.” లేకపోతే బోలెడంత అద్దె వచ్చేది.” అని సుబ్బయ్య గారు లేస్తూ, “అయితే మీరలువైపు వచ్చినప్పుడు, మా యింటికి కూడా ఒక రొరి దయచెయ్యండి. వస్తా” నని చెప్పి వెళ్లిపోయారు.

“తొందరగానే వదిలాడే,” అన్నాడు సూర్యం.

కుమారస్వామి నవ్వుతూ, “ఏం?” అన్నాడు.

“అబ్బే మామూలుగా ఆ ఘటం అంత సులభంగా వదలే. ఎక్కడెక్కడి విషయాలూ చెప్పుకు వస్తాడు. అంతా తన గురించేనా, మరెవరి గురించేనా, ఇంత పేపూ?”

“ప్రకాశంగారి గురించి.”

“ఆ. అదీ సంగతి. అందుకే తొందరగా ముగించాడు. ప్రకాశం అంటే విశ్వంధరికీ, కడుపుతో మంట. తమ కళ్ళ ముందరే, ఇంత చిన్నతనంలో ఇంత పైకివచ్చాడే, అని అనూయ. మళ్ళీ రోజు కొకసారి అక్కడికి వెళ్లి, ‘మా ప్రకాశం’, ‘మా ప్రకాశం’ అని పొగుడుతూ వుంటారు. లేకపోతే ఏం చేసేస్తాడో అని భయం.”

“అదా. అతనంటే భయంకూడానా?”

“వో. అతను తల్పుకుంటే ఏమైనా చెయ్యగలడు. అతను ‘హత్య’ చేసేసినా ఈ ఊళ్లో అడిగే నాధుడే లేడు. పైగా ఎవరికి ఏ సమయంలో అతనితో అవసరం వస్తుందో తెలియదు. అసీసరంగా అతని చేతిలో వాళ్లు. అంటే, చిన్న అసీసరంగా కాదు. రాష్ట్ర స్థాయిలో వాళ్లు, పెంట్లో గవర్నమెంటు వాళ్లు, అంతా

అతనింత చెప్పే అంత. మిస్టర్లు కూడా, ఇతనికి బాగా స్నేహం. అందువల్ల, ఎవడూ అతనితో విరోధం తెచ్చుకోడు. పైగా అతని వగ అంటే త్రాచుపాము వగలాటిది. విరోధిని అంతం చెయ్యడం వదలదు. అందుకని అతని దగ్గర నోరు ఎత్తురు.”

“సుబ్బయ్యగారు ఈ ఊరి వారు కాబట్టి, అన్ని విషయాలూ చెప్పుకు వస్తున్నారు. ఇవాళ కొంచెం, పని తక్కువగా వుండి తీరిక దొరకడం వల్ల, సావకాశంగా మాట్లాడు కుంటున్నాం.”

“అందరి సంగతి చెప్పాడు గాని, తన కూతుళ్ళ సంగతి చెప్పాడా?” అని చెబు కారంగా అడిగాడు సూర్యం.

“ఏమిటి విశేషం? ఎంత మంది ఆయన కూతుళ్ళు?”

“సలుగురు. అందులో ఒక్కరికి పెళ్లి కాలేదు. కాని వాళ్ళకున్న చొరవా, స్వతంత్రము మగ వాళ్ళలో కూడా వుండవు. అదంతా ఒక పెద్ద కథలెండి. ఆయనకు వాళ్ళంటే తగని ప్రేమ. వాళ్ళేదేసినా ఆయన వాళ్ళనేమీ అనడు. అందుకని వాళ్ళ అటలు బాగా సాగుతున్నాయి. అందులో రెండో అమ్మాయి, ఏకంగా సినిమాలలోనే చేరిపోవాలని ప్రయత్నించింది. మద్రాసులో రెండు నెలలు మకాం పెట్టి, ఎక్కడా లాభం లేక తిరిగి వచ్చే సిందంటారు!”

సూర్యం మాటలకి కుమారస్వామి నవ్వుడు. “ఈ రోజుల్లో యువతీ, యువకులు అందరికీ ఉండే ఆశయమే కదా? అందులో ప్రత్యేకత ఏముంది? అందరి కన్నా కాస్త ఎక్కువ చొరవ చూపించి దన్నమాట.”

“నిజమేలేండి. కాని కాస్త అందమైన విగ్రహమై, ఆటా, పాటా వచ్చి వుంటే అనుకోవచ్చు. కానీ బొత్తిగా, ఏ బిచ్చకత్తె వేషానికోగాని పనికిరాని పర్సనాలిటీ అయి నప్పుడు ఆ ప్రయత్నం ఎందుకులు? ఇంకా అమాలుకొన్న ఆమెకన్నా చిన్నమ్మాయి చాలా అందిగా వుంటుంది. కాని ఆ అమ్మాయికి ఇలాటివన్నీ అంటే అసహ్యం.”

“అన్నట్లు, ఈ వూళ్లో ఏదో క్లబ్బు వుందన్నారా?”

“ఆ. ఏంక్లబ్బుండీ, వట్టి పేకాట తప్పించి అందులో ఏమీలేదు. కాలక్షేపానికి వేరే గతిలేక ఆ క్లబ్బుకు వెళ్ళడం

కాని, అంతకన్నా మరేంలేదు. దాని పేకటరి గోపాల్ అని దామోదరంగా అబ్బాయి. వాడికి ఇరవై వాలుగు గంటలూ పేకాట, డోనూ వుండాలి. ఇంక తక్కిన మెంబర్లు సుగర్ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసే వాళ్లు చాలామంది వున్నారు గానీ, అందరికీ పేకాట పిచ్చే.”

“అయితే సాయంకాలం ఆలా, ఇల్లు చూడడానికి వెడదామా?”

“ఓ. తప్పకుండా.” అని చెప్పి సూర్యం వెళ్లిపోయాడు.

సాయంకాలం ఇద్దరూ బయల్పడేవారు రైలు స్టేషను కివతలవైపు ఒక ఫర్లాంగ మేర మాత్రం బజారూ, నందడి కి పిస్తుందిగాని ఆ వూళ్లో, స్టేషను కవత అంత నందడి వుండదు. రైల్వే వారి చెందిన భాగీస్థలం దాటితే ఒక రోడ్డు ప్రారంభ మవుతుంది. అది కొంత దూరం సూటిగా వెళ్లి, అక్కడున్న సుబ్బయ్య గారింటి చుట్టూ తిరిగి, అలా పొలా ప్రక్కన ఫర్లాంగున్నర దాకా సాగి అక్కడ ఆగి పోతుంది. ఆ రోడ్డుకి ఇవతలి వైపు కొన్ని యిళ్ళున్నాయి. మరి కొన్నింటి కొత్తగా తేస్తున్నాయి. అక్కడికి మైదాన దూరంలో సుగర్ ఫ్యాక్టరీ వుంది. ఫ్యాక్టరీ వచ్చి మూడేళ్ళయింది. అది వచ్చా కొన్నిళ్ళు కొత్తగా లేచిన మాట వాస్తవమే కాని పూర్తి పెద్దగా అభివృద్ధి చెందలేదు. సుబ్బయ్యగారింటికి కొద్దిగా ఆ తల, రోడ్డుకు ప్రక్కగా కామయ్యగారింటి వుంది. ఈ రోడ్డుకు సంబంధం లేకుండా రెండవ దిక్కుగా, రెండు పెద్ద ధాన్య మిల్లులూ, ప్రకాశం యొక్క మిల్ అతని మేదా వున్నాయి. అక్కడ నుంచి ఒక చిన్న రోడ్డును వేయించి, దానిని తిన్నని రోడ్డుకు కలిపారు. అది సరే సుగర్ ఫ్యాక్టరీ దాకా వెళ్తుంది. మరొక వైపున, రైల్వే టవర్ క్రాసింగ్ దా వెళ్తుంది. దాని పొడవు సుమారు మైదాన వుంటుంది. అది కేవలం ట్రాఫిక్ కోసం వేసిందే గాని, దానికి ఇరుప్రక్క ఇళ్ళేమీ లేవు.

సుబ్బయ్యగారింటి కాఫీ ఫలహార

ఓం! ఓం! ఓం!

సుఖజీవితసేవ

"సిద్ధవై ద్యమహిమ"

సిద్ధుల సాటిలేని కీర్తికి ఒక తార్కాణము

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య గారి

'మేల్ మాయిల్ మందు'

(Regd)

దీర్ఘకాల చర్మరోగములకు చక్కని నివారిణి

వల్లరంగు, ఎర్రరంగు పాదలు, దద్దులు, పోట్లు, గజ్జి (చర్మ సంబంధము) పాదలు గల చోట్లలో తీసుకు, నూదితో పొడిచివేస్తే వాపు లేకుండుట, విషవడి బొబ్బలు గలిగిన తెలియకుండుట, మురిసి పువ్వుల వ్యాధి, రక్తముతో కలిసి మత్తు కలుగజేయుట, (సరముల సంబంధము) చేతి వేళ్ళు ముడుచుకొనుట, బొబ్బలు లేచుట, ముక్కు బంధనములు, పాదము నందు వల్ల పువ్వుల వీర్యములు, కాలుచేతులు వేళ్ళు తగ్గుట, ముక్కు పొట్టునడుట, చూచుటకు విసుగు పుట్టించు రణములు (అస్థి సంబంధము) వీటికి చక్కని నివారిణి.

1 మందలం (40 వోజులు) నూనె, శేష్యము రు. 10/- తపాల బియ్య రు. 2/-

8 ఔన్సుల శ్రీ పరమాత్మ తైలం రు. 4-50 తపాల బియ్య రు. 1-50

సిద్ధ దాక్టర్

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య & సన్యు

5/22, మేల్ మాయిల్ P.O., (N.A. Dt.)

నిరాశ చెందవద్దు

దాంపత్య జీవితంలోని బలహీనతగూర్చి మీరు చింతపడవద్దు

జీవన సౌఖ్యం

దుబియ్యే ఆయుర్వేదబానికే. ఉత్తమగుణములుగలది. కోల్పోయిన శక్తిని చేకూర్చి మీ దాంపత్య జీవితాన్ని ఆనందముయొగ్గ చేస్తుంది. (స్త్రీలు ప్రసవసంతకం "జీవన సౌఖ్యం" సేవించిన, యౌవనులుగా మారుదురు.

ఎక్కువ ఫలితానికి :-

శిశువాడటం మంచిది - కావలసినంత దేహ వ్యాయామము చేయవలెను - గొడ్డు నాడరాదు.

ముఖ్య గమనిక : జీవన సౌఖ్యం మీ దేహాన్ని తొందరగా పోషించు శక్తిగలది కాబట్టి మీరు పొరములు సేవించిన తర్వాత ఒక వారంరోజులు మానివేయుట చాల అవసరం. లేనిచేడల వాస్తవికము. లేక దాంపత్యవాంఛ అధికముగను.

అరోగ్యం, లలం చేకూరినవెంటనే మానివేయవలెను. 450 గ్రాముల ప్యాకింగ్ లోలదింనును. రు. 10/-

అమృత లేపనం (పురుషులకు మాత్రము)

దాంపత్య జీవితములో తీవ్రమైన లేపన జీర్ణించిన అన్ని రకాల బలహీనతలకు శక్తివంతమైన ఔషధము. (స్త్రీలూతకు మాత్రము) 25 M.L.L. సీసా 1 కి దర రు. 10/- వికరం.

ఉచిత శిక్షణములను వ్రాయండి ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను. అన్ని ఆర్డర్లతోపాటు ఔషధము ధరలో నగం చెల్లవలెను. మిగతమెత్తును చి. పి. పి. సంబంధము ప్యాకింగు మరియు కర్పాస్కింగ్ ఫార్మిల అడవం.

Orders to:

Jeevamritham Oushadha Sala,

CALICUT - 1. (S. India)

Chief Physician: Dr. K. N. RAMDAS

Phone 2419 & 3607

గమనిక : ఆంధ్ర, మధ్యప్రదేశ్ మరియు ఒరిస్సాలోని అన్ని ముఖ్య వట్టణములకు స్టాక్స్ లు కావలెను. ఎర్రకులకు, వినియోగములకు వ్రాయండి.

సుప్రభాతం

సేవించి, సూర్యం, కుమారస్వామి, కామయ్యగారిల్లు చూడడానికి వెళ్తుంటే ఒక వ్యక్తి రోడ్డు మీద ఎదురయ్యాడు. అతనిని చూడగానే సూర్యం, "ఏమంటి సత్యమూర్తిగారూ, కళ్ళబుకు వెళ్తున్నారా?" అని అడిగాడు.

"లేదంటే అలా, బ్రావెలెర్లు బంగళాలో ఎవరో, ఆఫీసులు వచ్చాడంటే వెళ్తున్నాను." అన్నాడు, కుమారస్వామి మొహం వైపు సందేహంగా చూస్తూ. కుమారస్వామి కూడా అతనిని పరిశీలిస్తున్నాడు.

"మీరు సత్యమూర్తిగారని, సుగర్ పాక్టరీలో అక్కంటేంటు. వాకు చాలా మంచి స్నేహితులు. మీరు, మన బర్మా షెల్ కొత్త సూపరెంటెండెంటు, కుమారస్వామిగారు." అని సూర్యం వారుభయాలకు పరిచయం చేసాడు. వారిద్దరూ ఒకరి నొకరు పలకరించుకున్నాక, సత్యమూర్తి, మళ్ళీ కలుసుకుంటానని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

"చాలా మంచి మనిషి. తెలివైనవాడు. కష్టపడి పని చేస్తాడు. ఇతనిలా ఆ స్వాక్ష్మి రీలో ఎవరూ కష్టపడరు. అక్కడ వాళ్ళంతా ప్రకాశానికి ఇంతో అంతో దూరపు చుట్టాలో, మొహమాటస్తుంటారు కా మనుషులో. అందువల్ల ఎవరికీ ఎవరి ఖాతరూ లేదు. ఏమన్నా అంటే "ప్రకాశం చూడడే అంటారు."

"మరి సత్యమూర్తిని ప్రకాశం ఎరుగదా?"

"ఎరక్కో. వాళ్ళిద్దరూ చిన్నప్పటి నుండి ప్రాణ స్నేహితులు. విశాఖపట్నంలో ఇద్దరూ కలిసి చదువుకున్నారు. సుగర్ పాక్టరీ కొత్తగా కట్టుస్తూ రోజులలో, సత్యమూర్తిని తీసుకు వచ్చి ఇక్కడ గుమస్తాగా వేశాడు, ప్రకాశం. ఈతను కష్టపడి అఫీసునంతా ఒకదారికి తెచ్చాడు. అప్పుడు నూరు రూపాయలలో చేరినవాడే, ఈ మూడేళ్ళలోనూ, రెండు వందల జీతంలోకి వచ్చాడు. ఇదిగో కామయ్యగారిట్లు."

(సతేషం)

భూలోకంలో యమలోకం

చిత్రప్రహరీ

పద్మశ్రీ పిక్చర్స్

వాగ్గేళ్లరావు, జిగ్గయ్య, గుమ్మడికొండలరావు, కాంచన, రావి కొండలరావు, అల్లారామలింగయ్య, శాంతకుమారి ముఖ్య భూమికలు పోషిస్తున్న చిత్రశ్రీ పిక్చర్స్ వారి కొత్త సాంఘికం యంతరంగం ఏడు రీళ్లు పూర్తి చేసుకున్నది. తొలుతు రొలులు చిత్రీకరించాడు. వాటిని ఘంటసాల, మరీచ, శాంతకుమారి పాడారు. మూడవ ఘంటసాల షెడ్యూలు నవంబరు 21 నుంచి 30 వరకూ కోవొంగుతుంది.

జానక చిత్రాలు ఇవాన్ని ఎక్కువగా అకర్మిస్తాయని గౌరీ ప్రొడక్షన్సువారికి బాగా తెలుసు. ఈ సంస్థ నిర్మించిన చిత్రాలు చాలవరకు విజయవంతమైనవే. మతన చిత్రం 'భూలోకంలో యమలోకం' ఎ. సి. తుమ్మ. హ్యూడియోలో ప్రతీకరిచారికి చూపించారు. పేరుతో ప్రజల్ని అకర్మించగలిగే ఈ చిత్రం, అభూత కల్పనలు సీనిమారంగాని కెంత అదృష్టమో నవో తెలియజేయడానికి ఒక ఎక్స్ పేరిమెంటో!

రుద్రాక్షుడనే మాంత్రికుడు అత్యంత బలం దేవిన శక్తికిస్తాడు. అతడు సర్వశక్తి సంపన్నుడు కావడానికి తనకు బలి కావాలంటుంది దేవి. బలి కాబోయే వాడి 'కృతి ఫిక్షన్స్' ఒక తెలుగు సీనిమాకథ సడిపించేంత అసాధ్యమైనవిగా వుండాలంటుంది. 'మక్ష త్రియుడై వుండాలి. పెల్లి అయికూడా బ్రహ్మచారిగా వుండాలి! రుద్రాక్షుడంతటి శక్తిమంతుడూ అయివుండాలి!' కొన్ని యోగ్యతలు గల తాకుమారుడు రాజవాహనుడు. రుద్రాక్షుడతల్లి పెట్టబడ్డదల్లి చేస్తాడు. రాజవాహనుడికి బంటు కళావతి. భూలోకంలో రుద్రాక్షుడు సూత్రధారుడుగా వుండి స్వప్నయోజనాలను సాధించుకునేందుకు కథ సడిపిస్తాడు. అతని వస్త్రేణిగానే భూలోకంలో యమలోకం చూపించి అతన్నక్కడికి పంపించేస్తాడు రాజవాహనుడు. బూకీలో మూలోకంగా వున్నా, 'బూకీ'లో (లో) అకయాన్ని నెడ చేర్చుకుంటున్న చిత్రం. నవ్యానవ్యాతి గురించి తక్కినవికంటే వుంటే సీనిమా చూస్తున్నంత సేనూ సరదాగానే వుంటుంది. ప్రేక్షకులికి భూలోకంలో యమలోకం చూపించుదామన్న విశ్వాసం అక్షయం బాట గొప్పది!

జవాహర్ దారియ్యేన రుద్రాక్షుడిగా రాజవాహ ప్రతిభావంతమైన నటన కనబరిచారు. రాజవాహనుడిగా కొంతారావు అందంగా నటించారు. కళావతిగా రాజశ్రీ చిత్రం ప్రాణం పోసింది. భూలోకంలో

యమలోకంలోను వెరసి జీవించిన వాళ్లు యంకా వున్నారు. అందులో కొందరు—వాణ్ణి, రత్న, పుష్పవల్లి, రాజబాబు, ప్రభాకరరెడ్డి, నత్తనారాయణ.

కూరబంటువుల పోరాటాలు, కత్తి ట్యుడ్డలు, మాయలు మహత్తులు మేళవించి వున్న ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు: జి. విశ్వవాధం. రచన: జి. కన్నమూర్తి, సంగీతం: కోదండరాజు, కెమెరా: వేణు, సత్యం: శ్రీరా, నిర్వహణ: భావనారాయణ, పూర్ణా పిక్చర్స్ విడుదల.

—సి. కనకాంబరరాజు

మోహిని శస్త్రాసురలో పద్మిని

‘ఇద్దరు మొనగాళ్ల’లో కృష్ణకుమారి

ఈమే: ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ, సంగీతం: కె. వి. మహదేవన్, దర్శకుడు: పి. పుల్లయ్య పాదరాజుతోని శ్రీ సారథి స్టూడియోలో నిర్మించబడుతున్న యీ చిత్రానికి నిర్మాత: పి. వెంకటేశ్వర్లు బి. సి. దర్శకుడుగా ‘శ్రీ బాపు’

ఈ చిత్రలేఖనం ద్వారా ఆంధ్రయువ జనంలో ఆశ్చర్య చైతన్యం తీసుకువచ్చిన ప్రసిద్ధ యువచిత్రకారుడు శ్రీ బాపు ఒక

చిత్రలహరి

చిత్రానికి దర్శకత్వం వహిస్తున్నారు. వందన మూవీస్ బేసర్ మీద నిర్మించబడి యీ సాంఘికానికి బాపు దర్శకుడుగానే కాక, కళాదర్శకుడుగా కూడా పని చేస్తారు. ప్రఖ్యాత హాస్య రచయిత శ్రీ ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ—బాపు కలసి రూపొందిస్తున్న చిత్రం గమక, యిది పూర్తిగా హాస్య ధోరణిలో నడుస్తుందని అనుకోవ

‘అన్యాయం’లో నటించిన; నాగేశ్వరరావు

డానికి వీల్లేదు. గోదావరి అంత గంభీరం గానూ ఉండవచ్చును. ఏమయినా ఒకటి మట్టుకు చెప్పగలను. ‘చిత్రంలో కొత్తదనం, చిత్రీకరణలో ఒక ప్రత్యేకతను ఆంధ్ర ప్రేక్షకులు చూడగలుగుతారు. కష్ట, విజయనిర్మల, శారద, లాజబాయి, రామన్న పంతులు ముఖ్యభూమికలు పోషించగలరని, చిత్రం ఎక్కువభాగం టెపుల్ షోర్లో మూల్ చేయబడగలదని తెలుస్తున్నది. కథ, పంభాషలు: ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ రాస్తున్నారు. గీతాలు: ఆలేయ, దాశరథి మువ్వగు ఆగ్రేణి గేయ రచయితలు రాస్తారు. సంగీతం: కె. వి. మహదేవన్, కెమెరా: సెల్వరాజు నిర్వహిస్తారు.

పూలరంగడు

అన్నపూర్ణావారి “పూలరంగడు” చిత్రం ఈ నెల మొదటి తేదీ నుండి హైదరాబాద్లో ప్రారంభించారు. నాగేశ్వరరావు, జమున, శోభన్ బాబు, విజయనిర్మల, చలం గుమ్మడి, పద్మనాభం, నూర్యకాంతం ముఖ్య భూమికలు ధరిస్తున్నారు. ఈ పెడ్యూలు 10 వ తేదీ వరకు ఉంటుంది. ఇప్పటికి రికార్డింగ్ కు అనుసాహులు సిద్ధమయినవి. వాటిలో మూడు కొహలా, మూడు సి. నారాయణరెడ్డి రాశారు. సంగీతం: యన్. రాజేశ్వరరావు, దర్శకుడు: ఆదుర్తి సుబ్బారావు, నిర్మాత: దుక్కిపాటి మధుమాదనరావు బి. సి.

గొల్లబామ

గతవారంలో షేర్ ఫిలిమ్స్ వారి “గొల్లబామ” చిత్రం మూటెంగు శారదా స్టూడియోలో ముమ్మరంగా సాగింది. మోహిని మందిరంలో కొన్నిదృశ్యాలు, రెండు పాటలు చిత్రీకరించారు. యన్. టి. రామారావు, విజయనిర్మల, యల్. విజయలక్ష్మి యీ పెడ్యూలులో పాల్గొన్నారు. ఈ చిత్రంలో దేవిక కథనాయిక భూమి కు నిర్వహిస్తున్నది. రేలంగి, గిరిజ, పుష్పలక్ష్మి, వాగరాజు, భూతిపాళ తారాగణంలో యితర ముఖ్యులు. రచన: జాని యల్ సముద్రాల, సంగీతం: టి. వి. రాజు, కెమెరా: రవికాంత్, దర్శకుడు: సిపుల్లయ్య, నిర్మాతలు: కె. సోమేశ్వర్, డి. రాధాకృష్ణ. పొరిల్ల శివధం

సందేష్ పిక్చర్స్ వారి “చార్లెస్ శివధం” చిత్రం తాలూకు రెండవ మూటెంగు పెడ్యూలు ప్రకాష్ స్టూడియోలో కొన

ఎన్నది. రాజశ్రీ, కాంతారావు, గీతాంజలి, పద్మశ్రీ వాగయ్య, బేబీ శ్యామల, బేబీ విజయ మున్నగువారు నటించినారు. కెమెరా హెచ్. అప్పారావు, సంగీతం: బి. శంకర్, దర్శకుడు: ఐ. యన్. మూర్తి, నిర్మాత: ఆరుర్తి సరసింహమూర్తి.

ఆంధ్రలో ధియేటర్లుకావాలి!

శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి అభిభాషణ

“ఆంధ్రప్రదేశ్లో ధియేటర్లు అవశ్యకత యీవాడు ఎంతగానో ఉన్నది. టెల్మా హిక నాటక సమాజాలు అనేకం చక్కగా, రసవంతంగా ప్రదర్శించేందుకు ముందంజి నేస్తున్నవి. అయితే వారి ప్రదర్శనలకు అనుగుణ్యమయిన స్థలాలు (ధియేటర్లు) ఆంధ్రలో లేవు. తిరుపతి, విజయవాడ, రాజమండ్రి, గుంటూరు మొదలయిన, పట్టణాలలో ధియేటర్లు నిర్మించి నాటక సమాజాలకు, ప్రజలకు తృప్తికరమైన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. అన్ని పొంగులతోను ధియేటర్లు మనకి అమరకవాడు చక్కని నాటకాలు ప్రదర్శించబడుతూ ఉంటవి. ఉత్తమ నటులూ వస్తారు. వారి లోంచి ఏటా ఏలాటాల్లోకి ఇద్దరిని ఎన్నుకోవచ్చును.” అన్నారు శ్రీ బి. యన్. రెడ్డి. యిటీవల వారిని “రంగుల రామ్మోహన్” సెట్లో కలుసుకున్నప్పుడు “లలితకళలు, చేతి పనులు బోధించే పాఠశాలలు కూడా మనకి లేవు. శాటివీ విరివిగా ఆంధ్రలో ప్రవేశ పెడితే నిరుద్యోగుల సమస్య అంత ఎక్కువగా ఉండదు. ఈ విద్యలు చేతితో ఉన్న నాడు వారి జీవనపాధికి ఎట్టి బోవనూ కలుగదు” అని కూడా అన్నారు.

స తి ను మ తి

కాశికుడు తాగుడు మైకంతో ఇల్లు గుల్ల చేసుకున్నాడు. వేళ్ళవ్యా మోహంలో వళ్ళా పాడు చేసుకున్నాడు. వైద్యులు వచ్చి పరీక్షించారు. పెదవి విరిచి చెప్పారు. మోహనాంగిని చేరువకు పిలిచి “వైద్యులు ఏకాంతంగా ఏమి పెట్టించాడు?” అని అడిగాడు కాశికుడు. “ఇదేదో భయంకరమైన పిషజ్వరముట. మీరు వెంటనే మీ యింటికి వెళ్లి పోవడం మంచిది.” అన్నది మోహన. “ఎందుకూ?” “అక్కడంటే మీ యిల్లాలు సేవలతో యావ్యాధి నుంచి త్వరగా కోలుకుంటారు” అన్నది. “ఆ సేవలో ఈ యింటిలో ఏమి చేయవచ్చు గా!” “మా యిల్లా

సరస్వతి కవచం వర్ణచిత్రంలో నాగేశ్, రె. ఆర్. విజయ

అనందనిలయమేకాని, వికిర్ణాలయంకాదు. పైగా రోగులకు సేవలు చేయటం మాకు అలవాటు లేదు.” అన్నది. కాశికునితో ఉద్దేశం చెబేగింది. “అందాలు ఎర చూసి, బిళ్ళవ్యాలు అవహరించడం మీ అలవాటా?” “ఎవరి అలవాటు వారివి. ఎందుకోవడం ఎవరికీ మంచిది కాదు. నేనీ, చప్పుడూ లేకుండా మీ యింటికి వెళ్ళడం మీకూ, మాకూ సుర్యుడ, “ఏమన్నావ్?” అన్నాడు. “మీ కిక్కడ సేవలు చేసేవారు లేరని మరోఫారి చెబుతున్నా” “నా హిమ్మ తిన్నవాళ్ళు నాసేవలు చెయ్యలేరా?” కాశికుని యీ ప్రశ్న విని మోహనకు విరాళు వేసింది “చేయవలసిన

సేవలు ఎప్పుడో చేశాను. మీకు అడ్డమయిన వాకిరీ చేయడానికి నేనేం కట్టుకున్న యిల్లాల్ని కాదు” అన్నది. “నీ బహిర సౌందర్యానికి భ్రమసిపోయి, వన్నే దైవంలా పూజించే భార్యను దూరం చేసుకున్నాను. చేయరాని మహాపరాధం చేశాను!” అన్నాడు.

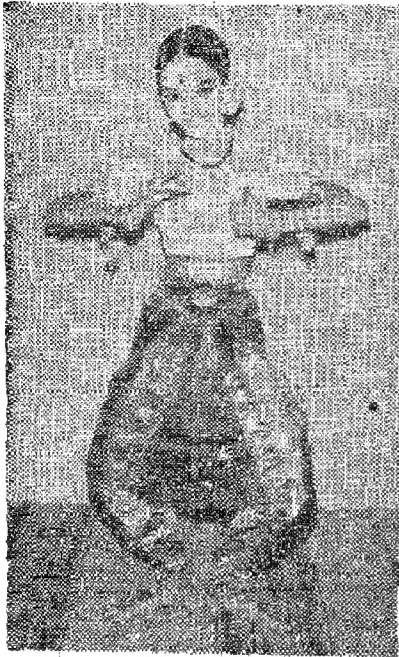
చిన్ని బదర్నవారి “నటించుకుతి” చిత్రంలోనిదీ దృశ్యం. కాశికుడు కాంతారావు, సుమతి అంజలిదేవి, మోహనాంగి కాంచన, రచన: నమ్మద్రాలి, సంగీతం: అదివారాయణరావు, దర్శకుడు: వేదాంతం రాఘవయ్య.

—మోహన్ కుమార్

‘ఇద్దరు మొనగాళ్లు’లో సంద్యారాణి

కుమారి వసంతలక్ష్మి

ఇటీవల మైలాపూర్ లోని 'చిల్డ్రన్స్ గార్డెన్ స్కూల్' అవరణలో 'బుందావన్ షైన్ ఆర్ట్స్' విద్యార్థిని కుమారి ఆర్. వసంతలక్ష్మి భరతనాట్య అరంగేట్ర ప్రదర్శనం ఏర్పాటు చేయబడింది. శ్రీ యస్. భూపాల్ ఇమ్మరాలైన ఈ పదేండ్ల సాధాగ్రహణ ఎంతో చక్కని అభినయం చేసింది. భావ ప్రకటనలో మంచి నేర్పు ప్రదర్శించి పది. వసంతలక్ష్మి నృత్యానికి శ్రీ టి. వి. నరసింహులు గారి సంగీతం సన్నె తీసుకు వచ్చింది. కార్యదర్శి శ్రీమతి ఎ. టి. సుందరమ్మ ఆ కార్యక్రమానికి విశేష సహకారం కృతజ్ఞత వ్యక్తించారు.

యడవల్లి రమణారావు నృత్య ప్రదర్శన

వెంటటి చిననత్తంగారి ఇమ్మరాలు, కుమారి యడవల్లి రమణారావు అరవయ్యన నృత్యప్రదర్శనం ఇచ్చింది. ఆమె సోదరి కుమారి స్వర్ణకుమారి గాత్రం సాయంతో ఆంధ్రదేశమంతటా తిరిగి, మంచిపేరు ప్రఖ్యాతులు గడించుకున్న రమణారావు సుధ్యవదేక్, బెంగల్, బీహార్ లలో పర్యటించి నాట్య ప్రదర్శన లిస్తుంది.

ధీర్ లో ఎం. ఎస్. ర. మారాపు గానకచేరి

దక్షిణ భారత సటీటు సమాఖ్య అధ్యక్షుడు ఇటీవల మువ్వపల్లి గాయకుడు శ్రీ ఎం.ఎస్. ర. మారాపు కచేరి జరిగింది. కీర్తనానగర్ కమ్యూనిటీ హాలులో జరిగిన ఈ గాన కచేరికి వందలాది ఆంగ్లములు, ఆంధ్రభాషలు విన్నవారు.

శ్రీ ర.మారాపు గారు గంభీర శబ్దాలను, ఎంజీమెంటులు, పినిపాపాలు దీనుల విందుగా వినిపించారు.

సమాఖ్య అధ్యక్షులు శ్రీ ఎం.వి. మారాపు శ్రీ ర.మారాపుగారికి పంచెల వాపు, కండువా బహూకరించి సత్కరించారు.

శ్రీ ర.మారాపు ఒక సాయంత్రం రాష్ట్రపతి భవనంలో ఏర్పాటుైన ప్రత్యేక సమావేశంలో రాష్ట్రపతి డా. ఎస్. రాధాకృష్ణన్ పనుక్షంలో కొంత ఒక గంట సేపు పాడి ఆయన అభినందనల నందుకున్నారు.

విల్లివాకం తెలుగుపతన ముందరం

విల్లివాకం తెలుగు పతన ముందరం 4 వ పార్టీకోత్సవం టి.సి.యస్. స్వా ఆడిటోరియంలో డాక్టరు సి. సత్యనారాయణగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. ప్రఖ్యాత సినిమాటులు శ్రీ కాంతరావు దండతులు, శ్రీ రాజనాథ గార్లు పాల్గొనిరి. కాంతారావుగారు పతనముందరం అభివృద్ధికి తమ దండతుల తరపున మాటవహించారు. రూపాయలు, శ్రీ రాజనాథ మాటవహించారు. రూపాయలు బహూకరించారు.

పతన ముందరం నిర్వహించిన ఆటల పోటీలలో గెలుపొందిన వారికి శ్రీ కాంతారావు గారిచే బహుమతి ప్రదానం జరిగినది. తర్వాత పతనముందర సభ్యులు శ్రీ యం. సుబ్బారావుగారి పిటచేరి, శ్రీ యస్. ఆర్. నందిగారి 'వాన వెలిసింది' నాటికను శ్రీయుతులు బి. లక్ష్మీపతి, కె. లక్ష్మణరావు, యస్. భ్రమరాచారి, సి. హెచ్. కోటేశ్వరావుగార్లు రసవత్తురంగా ప్రదర్శించారు. శ్రీ యస్. సోమరాజుగారు

పంచన సమర్పణ చేశారు.

శ్రీ వేణు మాధవ్

ఇటీవల బొబ్బిలి రాజావారి కళాశాల అవరణలో 'ర్యస్యసుకల సామాట్', శ్రీ యస్. వేణుమాధవ్ కు సన్మానం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో 'త్యాగమూర్తులు' అనే నాటకం ప్రదర్శించబడింది. కళాశాల ప్రెసిడెంట్ శ్రీ జి. సుబ్బారెడ్డి వేణుమాధవ్ ను సభికులకు పరిచయం చేశారు.

గేయ నాటిక ప్రదర్శనం

ఈ నెం 10, 11 తేదీలలో నాట్య విద్యాలయ విద్యార్థిబృందం వారు రసేంద్ర భారతి మొదటి అంతునలో గరి తమ అవరణలో 'అశ' అనే పంచన గేయ నాటకం క్రొత్త రీతిలో ప్రదర్శించారు.

'అశ' రచయిత శ్రీ కుండుర్తి అంజనేయులు. క్రొత్త ఆరవోలో సాగిన ప్రధమ పంచన గేయ నాటకం. కవి, కాలం, చరిత్ర, ఆశ, రామసాధం, భద్దరు గుహస్థానా, జవాను ఇందులోని పాత్రలు. రంగస్థలం ఏర్పాటుం విశ్రాంతిగా వుంది. తెరలు లేవు. నాలుగువైపులనుంచి ప్రవేశనిష్క్రమణలు జరుగుతాయి. ఒకవైపున "గ్రీన్ రూం" వుంటుంది. ప్రేక్షకులు రెండు వైపులా వుంటారు. అలా వుండటంవల్ల వారు నటీనటులకు మరింత చేరువ అవుతారు. మన ప్రాచీన రంగస్థల రూపంలో ఇది ఒకటి. విద్యార్థులైనా శ్రమించి నటన వైయిని పెంచుకున్నారు. దీనిలో కుమారి లక్ష్మి, కుమారి మణి శ్రీయుతులు చైతన్యం, రామగోపాల్, చలపతిరావు, విశ్వేశ్వరావు, అన్నప్ప, అదీవారాయణ, సుందర్ భేష్వరావు పాల్గొన్నారు. సాంకేతిక బంధంలో శ్రీయుతులు సుబ్బారావు, పాండురంగరావు, మల్లికార్జునరావు, కిశోర్, సాయిబాబా, వీరభద్రయ్య నన్నారు.

ఇట్టి ప్రయోగత్మక నాటకాన్ని అందించిన నాట్యవిద్యాలయ వారు, నాట్యవిద్యాలయ డైరెక్టరు శ్రీ పి. ఆర్. కృష్ణ అభినందనీయులు.

బి. వి. శ్రీ

రా డి క

అందమైన ముఖవర్చస్సునకు
ఎక్కువ కాలం నిలిచే పరిమళమునకు

రెమి R

టాల్కమ్ పౌడరు

Manufacturers: REMY PERFUMS PRIVATE LIMITED,
263, Tambu Chetty St., Madras-1.
